

Obsah

1. Identifikační údaje	3
Charakteristika školy a ŠVP.....	4
2.1. Charakteristika školy.....	4
2.2. Charakteristika ŠVP	6
2.2.1. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	7
2.2.2. Začlenění průřezových témat.....	8
3. Učební plán.....	32
3.1. Celkový	32
3.2. Ročníkový	34
4. Učební osnovy	36
4.1. Jazyk a jazyková komunikace	36
4.1.1. Český jazyk a literatura.....	37
4.1.2. Anglický jazyk.....	63
4.1.3. Další cizí jazyk	79
4.2. Matematika a její aplikace.....	90
4.2.1. Matematika	91
4.3. Informační a komunikační technologie	116
4.3.1. Informační a komunikační technologie	117
4.4. Člověk a jeho svět.....	127
4.4.1. Prvouka.....	129
4.4.2. Člověk a jeho svět.....	130
4.5. Člověk a společnost	145
4.5.1. Dějepis	147
4.5.2. Výchova k občanství	154
4.6. Člověk a příroda.....	162
4.6.1. Fyzika	164
4.6.2. Chemie.....	174
4.6.3. Přírodopis	180
4.6.4. Zeměpis	191
4.6.5. Ekologická výchova.....	200
4.7. Umění a kultura.....	203
4.7.1. Hudební výchova	205

4.7.2. Výtvarná výchova	217
4.7.3. Estetická výchova	232
4.8. Člověk a zdraví.....	236
4.8.1. Výchova ke zdraví	238
4.8.2. Tělesná výchova	243
4.9. Člověk a svět práce	260
4.9.1. Pracovní činnosti	261
4.9.2. práce s technickými materiály.....	266
4.9.3. Volba povolání.....	270
4.10. Doplňující vzdělávací obory	275
4.10.1. Cvičení z matematiky.....	275
4.10.3. Finanční gramotnost.....	277
4.10.4. Sportovní a pohybová výchova	280
5. Hodnocení žáků školy	282

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Otevřená škola

Předkladatel:

název školy Základní škola a Mateřská škola Křenovice, okres Vyškov
REDIZO 600 125 858
IČ 46 27 09 22
adresa školy Školní 140, 683 52 Křenovice
ředitel Mgr. Ivan Mazáč
hlavní koordinátor Mgr. Regina Kokešová
kontakty Mgr. Ivan Mazáč
telefon + 420 544 223 073, + 420 544 223 131
e-mail skola@zskrenovice.cz
www zskrenovice.cz
ID datové schránky qp6igqk

Zřizovatel:

název Obec Křenovice
IČ 00 29 19 43

adresa Školní 535, 683 52 Křenovice
telefon + 420 544 223 119
e-mail oukrenovice@politavi.cz
www obec-krnovice.cz

Charakteristika školy a ŠVP

2.1. Charakteristika školy

Název a adresa školy: Základní škola a Mateřská škola Křenovice, okres Vyškov
Školní 140
683 52 Křenovice

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Obec Křenovice

Ředitel školy: Mgr. Ivan Mazáč

Odloučená pracoviště: 683 52 Křenovice, Václavská 294
683 52 Křenovice, Bratří Mrázků 12

Škola sdružuje:

Základní škola /kapacita: 308 žáků/

Školní družina /kapacita: 80 žáků/

Školní jídelna ZŠ a MŠ /kapacita: 400 jídel/

Mateřská škola /kapacita: 78 dětí/

telefon: +420 544 223 073

e-mail: zs.krenovice@volny.cz

webové stránky www.zskrenovice.cz

ID datové schránky gp6igqk

Škola v Křenovicích je plně organizovaná. Součástí školy je školní družina, školní jídelna a mateřská škola (se svou vlastní školní kuchyní). V roce 2016 byla provedena přístavba MŠ na ulici Bří Mrázků, ve které se nyní nacházejí všechny tři třídy MŠ. Současně byla provedena i přístavba ZŠ na ulici Školní (2 kmenové a 2 odborné učebny) a přestavba budovy na ulici Václavské na 2 učebny ZŠ. Školu navštěvují žáci z Křenovic a z několika okolních obcí. Rozvrh žáků respektuje příslušná ustanovení vyhlášky o základní škole i psychohygienické požadavky.

Na základní škole pracuje pedagogický sbor, složený většinou z plně kvalifikovaných pedagogů, vychovatelek školní družiny, dle potřeby jsou na škole asistenti pedagoga. Podle zájmu rodičů jsou otvírána až tři oddělení školní družiny.

Vedení školy tvoří ředitel, zástupce ředitele, vedoucí vychovatelka ŠD a vedoucí učitelka MŠ. Jsou zřízeny funkce výchovného poradce, školního metodika prevence, metodika a koordinátora ICT, koordinátora environmentální výchovy a koordinátora ŠVP. Všichni pedagogičtí pracovníci základní školy splňují kvalifikační předpoklady, úvazky učitelů maximálně respektují jejich aprobace. V průběhu školního roku učitelé navštěvují kurzy a školení v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Budova školy je udržovaná, v posledních letech probíhá její postupná rekonstrukce a celková modernizace vnitřních prostor. Byla dokončena rekonstrukce jednotlivých učeben. Všechny třídy jsou vybaveny stavitelnými žákovskými lavicemi a židlemi, většina učeben je vybavena i dalším novým nábytkem. Nově zařízeny jsou i školní družiny a školní jídelna. Došlo k celkové rekonstrukci hygienických zařízení v obou podlažích budovy na Školní ulici. Prioritou školy je technické vybavení školy především počítači a didaktickou technikou. Ve

všech třídách je instalována bílá keramická tabule, na kterou se píše speciálními fixy (bezprašnost a hygienicky nezávadné psaní), v budově školy je odborná počítačová učebna s výkonným serverem, s dvaceti osmi žákovskými stanicemi a učitelským počítačem. Počítačová učebna je využívána jak k výuce ICT, tak v ostatních předmětech pomocí výukových programů nebo internetu. Výuka ICT probíhá od 5. do 8. ročníku, kdy se žáci postupně seznamují s programy MS Word, MS Excel, Ms Power Point, Zoner Callisto a pracují s internetem. V 9. ročníku se zaměřují na grafiku a fotografii. Při výuce má každý žák k dispozici svůj počítač.

V podkroví školy je umístěna jazyková učebna. Je vybavena moderní technologií pro výuku jazyků. Výuka je zde umožněna všem ročníkům.

Další odbornou učebnou je moderní učebna pro výuku fyziky a chemie. Byla vybudována v samostatné budově dřívějších školních dílen.

Všechny třídy jsou vybaveny dataprojektory a interaktivní tabulí (Activ Board) s kompletním příslušenstvím. K modernizaci výuky slouží všem vyučujícím přenosné notebooky, k dispozici jsou CD i DVD přehrávače, digitální fotoaparáty, digitální kamera, kopírky, multifunkční zařízení a mikroskopy. Všechny počítače a notebooky jsou propojeny do společné sítě s možností připojení na internet (mikrovlnné připojení), a to i bezdrátově. Několik počítačů mají k dispozici i děti navštěvující školní družinu.

Pro výuku tělesné výchovy škola využívá obecní víceúčelovou sportovní halu a několik hřišť místních organizací. Přímo u hlavní budovy školy je vybudováno menší venkovní hřiště s umělým povrchem.

Pozemek ani školní dílnu škola nemá.

Rada školy zřizovaná dle § 167 zákona č.561/2004 Sb.: zřízena od 1. 1. 2006 (dva zástupci obce, dva učitelé a dva zákonné zástupci žáků)

Ve stále větší míře se škola otevírá rodičům. Chceme postupně docílit toho, aby se změnil vztah rodičů i žáků ke škole. Umožňujeme rodičům návštěvu školy, informujeme je o činnosti školy v místním zpravodaji a pravidelně na našich webových stránkách (www.zskrenovice.cz), byla zřízena školní stránka na Facebooku. Každoročně se pořádá buď Den otevřených dveří, nebo Školní akademie.

Škola má zatím „tradiční“ podobu, kdy se snažíme zachovávat a propagovat kladné tradiční hodnoty – dobrou kázeň žáků, dostatečně rozsáhlý obsah učiva a především spolupráci s rodiči. Snažíme se o otevřenosť veřejnosti a pravidelné získávání údajů od rodičů, jejich názorů na kvalitu školy. U všech dětí se snažíme o respektování jejich osobnosti a práva na individuální cestu vývoje.

Pestrá je nabídka mimoškolní činnosti a volnočasových aktivit pro děti, žáci se zúčastňují soutěží a olympiád. Od roku 1963 spolupracuje škola s dětským folklorním souborem Křenováček, od roku 1998 s organizací Křenovské občanské sdružení dětí a mládeže (KOS). To umožňuje žákům navštěvovat různé kroužky - se sportovním zaměřením, kroužky keramiky. Dramatický kroužek DRAK připravuje každoročně divadelní představení pro děti i pro veřejnost. Škola pronajímá bezplatně prostory soukromé hudební škole, aby žáci mohli navštěvovat výuku hry na hudební nástroje přímo v místě bydliště. Podle zájmu žáků se organizují i další kroužky. Na činnosti většiny kroužků a zájmových aktivit děti se podílí zaměstnanci školy.

Každý žák 1. až 4. třídy má možnost zúčastnit se plaveckého výcviku ve Vyškově, pro žáky 6. - 9. tříd bývá organizován lyžařský výcvikový kurz. Všechny třídy jezdí v závěru roku na poznávací nebo sportovně zaměřené výlety. V průběhu školního roku navštíví žáci řadu divadelních představení, výstav a exkurzí.

Žáci naší školy se každoročně zapojují do různých soutěží školních i okresních – naučných i sportovních. Pravidelně se účastní recitačních soutěží, olympiády v českém jazyce, dějepisu, zeměpisu a matematiky, Pythagoriády, Matematického klokana, Zazpívej slavíčku, Poháru rozhlasu, soutěží ve volejbalu, minifotbalu i fotbalu (Coca cola cup, McDonald's cup), různých výtvarných a tanečních soutěží atd.

Žáci i učitelé se účastní aktivně na životě v obci. Škola pravidelně pořádá školní ples, Den Země, podílí se na organizaci folklorního festivalu "Pod křenovský máj" a dalších kulturních akcích.

2.2. Charakteristika ŠVP

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikla analýzou vlastních možností a schopností pedagogického sboru a prostorových, finančních a materiálně technických podmínek školy.

ŠVP klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince.

Výchovné a vzdělávací strategie

Co chceme:

- učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi,
- zavádět do výuky efektivní metody, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými povedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu,
- vést žáky k volbě povolání v rámci samostatného předmětu,
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií (podporovat výuku na počítačích, zavádět výpočetní techniku do všech předmětů), aby se využívání těchto technologií stalo pro naše absolventy běžným,
- posílit výuku cizích jazyků s důrazem především na jazyk anglický a vytvářet podmínky pro výuku od nejnižších ročníků, umožnit dětem získané jazykové dovednosti ověřit v praxi formou zahraničních zájezdů, výměnných pobytů a projektů,
- nepreferovat jen intelektuální nadání, ale stejně tak podporovat i žáky s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.
- zaměřovat se i na žáky nadané, vytvořit jim maximální podmínky pro jejich rozvoj,
- umožnit těmto žákům účast v různých soutěžích a preferovat u nich metody, které budou rozvíjet jejich tvůrčí a badatelskou činnost (formou specifických úkolů, projektů, ročníkových prací...).

2.2.1. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP)

Škola vytváří podmínky pro společné vzdělávání žáků s různými předpoklady pro vzdělávání. Rovně podmínky ke vzdělávání zajišťujeme zavedením podpůrných opatření, kterými se vyrovnávají vzdělávací možnosti žáků. Pokud žák potřebuje podporu z důvodu svých speciálních vzdělávacích potřeb, sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomocí výchovného poradce popř. školního speciálního pedagoga PLPP. První stupeň podpory je plně v kompetenci školy, slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Pokud podpůrná opatření prvního stupně nejsou dostačující, škola doporučí do 3 měsíců vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení. To může navrhnout vyšší míru podpory. Podpůrná opatření následně škola specifikuje v IVP (individuálním vzdělávacím plánu), o který žádá zákonného zástupce.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP):

IVP má písemnou podobu. Týká se žáků od druhého stupně podpůrných opatření. Na jeho zpracování je nezbytné doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka. Jeho součástí jsou údaje o druhu a stupni podpůrného opatření, metodách a formách práce, obsahu učiva a způsobu hodnocení plánu. Na realizaci se podílí výchovný poradce, učitelé, školské pedagogické zařízení, zákonné zástupci i žák.

U žáků s LMP od třetího stupně podpůrných opatření je stanovena a popsána minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v IVP. Tyto výstupy vycházejí z RVP ZV.

Předměty speciální pedagogické péče:

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory předměty speciálně pedagogické péče zaměřené na rozvoj dílčích funkcí. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP. Obsah jednotlivých předmětů je součástí IVP žáka jako samostatná příloha.

Předměty speciálně pedagogické péče vyučuje speciální pedagog. Časová dotace PSPP odpovídá doporučení pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky

- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP):

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. K realizaci individuálního vzdělávacího plánu (IVP) je nutné doporučení školského poradenského zařízení. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitelce školy, který je zaznamená do školní matriky.

Jako podpůrná opatření pro zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných jsou v naší škole podle doporučení školského poradenského zařízení využívány zejména:

- zadávání specifických úkolů, projektů
- pověřování náročnějšími samostatnými úkoly, vedením skupiny apod.
- obohacování vzdělávacího obsahu
- žáci využívají samostudia a zpracovávají projekty na téma dohodnuté s učitelem
- žáci se účastní soutěží, olympiád, jsou podporováni v rozvíjení všech aktivit, o které projevují zájem

2.2.2. Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Vztah osobnostní a sociální výchovy k oblasti Jazyk a jazyková komunikace je

založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, seberegulaci a k udržení psychického zdraví, tj. „psychohygiena, komunikace, role a situace“. Osobnostní a sociální výchova navazuje na vzdělávací obsah této oblasti a prohlubuje jej. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a to zejména k Výchově k občanství a k jejím částem „Člověk ve společnosti“ a „Člověk jako jedinec“. Konkrétně k tématům „lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití“ (Člověk ve společnosti) a „podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj“ (Člověk jako jedinec). Všechna tato téma jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na učení se praktickým dovednostem spjatým s uvedenými tématy. Vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a příroda se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulujícího jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na oblast Umění a kultura se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického - jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředu komunikace a osvojování si světa. V osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různých postupů dramatické výchovy. Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu. Propojení se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví je vhodné v témaech reflekujících sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž výrazně přispívá k oblasti Člověk a svět práce, zejména vybavením dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Rozvoj schopností poznávání - pokrytí projektem

Environmentální výchova

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Rozvoj schopností poznávání - integrace ve výuce

3. ročník	Matematika Číslo a početní operace; Geometrie v rovině a prostoru
	Prvouka Místo,kde žijeme; Rozmanitost přírody
4. ročník	Matematika Číslo a početní operace; Nestandardní aplikační úlohy a problémy
5. ročník	Matematika Číslo a početní operace; Nestandardní aplikační úlohy a problémy
	Výtvarná výchova Výtvarné umění
6. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Tělesná výchova

	Činnost ovlivňující zdraví
	Přírodopis Obecná biologie; Praktické poznávání přírody
	Fyzika Látky a tělesa; Elektrické vlastnosti látek; Magnetické vlastnosti látek; Měřené fyzikální veličiny; Elektrický proud, elektrický obvod
7. ročník	Přírodopis Praktické poznávání přírody
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	další cizí jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Přírodopis Praktické poznávání přírody
	Chemie Pozorování, pokus a bezpečnost práce
9. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	další cizí jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Přírodopis Praktické poznávání přírody

Sebepoznání a sebepojetí - integrace ve výuce

6. ročník	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Výchova k občanství Člověk ve společnosti
	Sportovní výchova Sportovní výchova
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi; Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
9. ročník	Výchova k občanství Člověk jako jedinec

Seberegulace a sebeorganizace - integrace ve výuce

2. ročník	Tělesná výchova Dovednosti
3. ročník	Pracovní činnosti Práce s drobným materiélem; Konstrukční činnosti
	Prvouka Místo, kde žijeme; Lidé a čas
4. ročník	Pracovní činnosti Práce s drobným materiélem
5. ročník	Tělesná výchova Dovednosti
	Pracovní činnosti Práce s drobným materiélem; Konstrukční činnosti
6. ročník	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví; Zdravotní tělesná výchova
	Sportovní výchova Sportovní výchova
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
9. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Výchova k občanství Člověk jako jedinec

Psychohygiena - integrace ve výuce

3. ročník	Tělesná výchova Dovednosti
	Prvouka Člověk a jeho zdraví
	Hudební výchova Poslechové činnosti
	Výtvarná výchova Práce s barvou
4. ročník	Hudební výchova Poslechové činnosti
5. ročník	Prvouka Člověk a jeho zdraví
	Hudební výchova

	Poslechové činnosti
6. ročník	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Výchova k občanství Člověk ve společnosti
	Výchova ke zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Přírodopis Biologie člověka

Kreativita - pokrytí projektem

Environmentální výchova

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Kreativita - integrace ve výuce

1. ročník	Estetická výchova Výtvarná výchova
2. ročník	Estetická výchova Výtvarná výchova
3. ročník	Pracovní činnosti Práce s drobným materiélem
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Práce s barvou; Lidová tvorba; Linie
4. ročník	Pracovní činnosti Práce s drobným materiélem
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti; Práce prostorové a dekorativní; Lidová tvorba
5. ročník	Pracovní činnosti Práce s drobným materiélem
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti; Práce prostorové a dekorativní; Lidová tvorba; Výtvarné umění
6. ročník	Výtvarná výchova Práce s textilním materiélem
7. ročník	Výtvarná výchova Práce s textilním materiélem; Projektová práce

8. ročník	Informační a komunikační technologie Vyhledávání informací a komunikace
	Výtvarná výchova Reklama a propagace; Projektová výuka

Poznávání lidí - integrace ve výuce

1. ročník	Tělesná výchova Dovednosti
6. ročník	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Výchova k občanství Člověk ve společnosti
	Výtvarná výchova Čím děti žijí
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi
7. ročník	Výtvarná výchova Čím děti žijí
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
9. ročník	Výchova k občanství Člověk ve společnosti

Mezilidské vztahy - pokrytí projektem

Environmentální výchova

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Mezilidské vztahy - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
3. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Prvouka Místo,kde žijeme; Lidé kolem nás; Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
6. ročník	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Výchova k občanství Člověk ve společnosti
	Výchova ke zdraví

	Vztahy mezi lidmi
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Výchova k občanství Člověk jako jedinec
9. ročník	Výchova k občanství Člověk ve společnosti

Komunikace - pokrytí projektem

Environmentální výchova

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Komunikace - integrace ve výuce

3. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Prvouka Místo,kde žijeme
4. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
5. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
6. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Výchova k občanství Člověk ve společnosti
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi
7. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Český jazyk a literatura

	Komunikační a slohová výchova
9. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova

Kooperace a kompetice - pokrytí projektem

Environmentální výchova

určen pro:

1. ročník; 2. ročník; 3. ročník; 4. ročník; 5. ročník; 6. ročník; 7. ročník; 8. ročník; 9. ročník

Kooperace a kompetice - integrace ve výuce

2. ročník	Tělesná výchova Dovednosti
3. ročník	Pracovní činnosti Práce s drobným materiélem
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti; Práce dekorativní a prostorové; Lidová tvorba
4. ročník	Pracovní činnosti Konstrukční činnosti
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti; Práce prostorové a dekorativní; Lidová tvorba
5. ročník	Pracovní činnosti Práce s drobným materiélem; Konstrukční činnosti; Příprava pokrmů
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti; Práce prostorové a dekorativní; Lidová tvorba
6. ročník	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Sportovní výchova Sportovní výchova
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Informační a komunikační technologie Vyhledávání informací a komunikace
	Výtvarná výchova Projektová výuka

9. ročník	Výchova k občanství Člověk ve společnosti
-----------	---

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - integrace ve výuce

2. ročník	Tělesná výchova Dovednosti
3. ročník	Prvouka Lidé a čas
4. ročník	Pracovní činnosti Konstrukční činnosti
6. ročník	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi
9. ročník	Výchova k občanství Člověk jako jedinec

Hodnoty, postoje, praktická etika - integrace ve výuce

4. ročník	Tělesná výchova Dovednosti
6. ročník	Tělesná výchova Činnost ovlivňující zdraví
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi; Změny v životě člověka a jejich reflexe
9. ročník	Výchova k občanství Člověk jako jedinec

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Průřezové téma Výchova demokratického občana má interdisciplinární a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje hodnotový fenomén reprezentující syntézu hodnot spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Občanskou gramotností rozumíme „orientaci ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti“, přičemž tato orientace není samoúčelná, ale má vyústit ve způsobilost konstruktivně řešit problémy. To znamená řešit problémy se svou lidskou důstojností, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, se znalostí a dovedností uplatňovat zásady slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, nýbrž i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní

budou žáci více motivováni k diskusím a projevům svých názorů a budou si tak moci vyzkoušet, co obnáší demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenosť pak rozvíjí schopnost kritického myšlení. Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast Člověk a společnost, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců – občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. V oblasti Člověk a jeho svět se uplatňuje v tématech reflektujících vztah k domovu a vlasti. Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Občanská společnost a škola - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Místo,kde žijeme; Lidé kolem nás
6. ročník	Výchova k občanství Člověk ve společnosti
8. ročník	Výchova k občanství Člověk jako jedinec

Občan, občanská společnost a stát - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
4. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
6. ročník	Dějepis Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury
7. ročník	Dějepis křesťanství a středověká Evropa
8. ročník	Výchova k občanství Člověk jako jedinec
9. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Dějepis Moderní doba; Rozdělený a integrující se svět
	Chemie Organické sloučeniny

Formy participace občanů v politickém životě - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
4. ročník	Prvouka Lidé kolem nás

7. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
8. ročník	Výchova k občanství Člověk jako jedinec
9. ročník	Dějepis Moderní doba

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
4. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás
6. ročník	Dějepis Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury
7. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
8. ročník	Výchova k občanství Stát a hospodaření
9. ročník	Dějepis Moderní doba; Rozdělený a integrující se svět

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi. Tu je třeba chápout jako princip prostupující celým základním vzděláváním, který podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění. Podstatnou součástí evropské dimenze v základním vzdělávání je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i při rozhodování o svém budoucím osobním životě. Průřezové téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Průřezové téma prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Ve výuce se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na druhém stupni navazuje průřezové téma na vzdělávací oblast Člověk a společnost, využívá, aktualizuje a propojuje poznatky z oboru historie a politické geografie. Prohlubuje porozumění klíčovým historickým a politickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy a světa, měly podstatný význam pro evropskou integraci a začlenění České republiky do integračního procesu. Podstatným základem průřezového tématu se stává obor Výchova k občanství. Průřezové téma akcentuje v jeho vzdělávacím obsahu sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a

globální dimenzi. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se průřezové téma uplatňuje při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě.

Významnou oblastí pro realizaci průřezového tématu se stává oblast Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Jsou prostředkem pro práci s originálními zdroji poznávání života a kultury evropské a světové. Dovednosti osvojené žáky ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, zejména při práci s internetem, jsou využívány k samostatnému získávání informací o zemích Evropy a světa, o životě a událostech v nich. Tyto informace se následně stávají prostředkem pro orientaci v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání mezikulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje smysl záchrany a uchování světového kulturního dědictví. Posiluje se emotivnost a prožitkovost v daném tématu a vícezdrojovost kulturního poznání. Dramatická výchova, jako doplňkový obor vzdělávací oblasti, umožňuje žákům vcit'vat se, vyjasňovat, vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a simulovat řešení situací, v nichž se uplatňují širší souvislosti evropské a globální. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví orientuje žáky v kulturně odlišném životním stylu, prostředí a v méně obvyklých situacích. V oboru tělesná výchova využívá průřezové téma zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů a idejí olympismu, významu etického a čestného chování v soutěžích.

Evropa a svět nás zajímá - integrace ve výuce

3. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova; Literární výchova
4. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova; Literární výchova
5. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova; Literární výchova
7. ročník	Dějepis křesťanství a středověká Evropa
	Přírodopis Biologie živočichů
	Zeměpis Regiony světa
8. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	další cizí jazyk Receptivní řečové dovednosti

	Chemie Směsi; Anorganické sloučeniny
9. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	další cizí jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Dějepis Moderní doba; Rozdělený a integrující se svět
	Chemie Chemické reakce

Objevujeme Evropu a svět - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
5. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
6. ročník	Dějepis Počátky lidské společnosti
7. ročník	Dějepis Objevy a dobývání, počátky nové doby
	Přírodopis Biologie rostlin
	Zeměpis Regiony světa
8. ročník	další cizí jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Zeměpis Regiony České republiky
9. ročník	další cizí jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Přírodopis Základy ekologie

Jsme Evropané - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme
5. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme

7. ročník	Zeměpis Regiony světa
8. ročník	další cizí jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Přírodopis Obecná biologie
	Zeměpis Regiony České republiky
9. ročník	Volba povolání Volba povolání
	další cizí jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Dějepis Moderní doba; Rozdělený a integrující se svět
	Výchova k občanství Stát a hospodaření

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur - tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak budou moci žáci lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Takové klima přispěje ke vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Multikulturní výchova svojí podstatou prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, ICT, Umění a kultura, z oblasti Člověk a příroda se dotýká např. zeměpisu. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která ze zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Kulturní difference - integrace ve výuce

1. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
-----------	----------------------------------

2. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
3. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
	Výtvarná výchova Lidová tvorba
4. ročník	Výtvarná výchova Lidová tvorba
5. ročník	Výtvarná výchova Lidová tvorba; Výtvarné umění
7. ročník	Dějepis křesťanství a středověká Evropa
	Zeměpis Regiony světa
9. ročník	Dějepis Moderní doba; Rozdělený a integrující se svět

Lidské vztahy - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
2. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
3. ročník	Prvouka Lidé kolem nás; Lidé a čas
6. ročník	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi
8. ročník	Přírodopis Obecná biologie
	Volba povolání Volba povolání
	Výchova k občanství Člověk ve společnosti
	Přírodopis Obecná biologie

Etnický původ - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Prvouka Lidé kolem nás

	Výtvarná výchova Lidová tvorba
5. ročník	Výtvarná výchova Lidová tvorba
6. ročník	Dějepis Počátky lidské společnosti
7. ročník	Zeměpis Regiony světa
8. ročník	Přírodopis Obecná biologie
9. ročník	Výchova k občanství Člověk ve společnosti

Multikulturalita - integrace ve výuce

7. ročník	Zeměpis Regiony světa
9. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
	Dějepis Moderní doba; Rozdělený a integrující se svět
	Výchova k občanství Člověk jako jedinec
	Zeměpis Společenské a hospodářské složky v krajině

Princip sociálního smíru a solidarity - integrace ve výuce

6. ročník	Anglický jazyk Receptivní řečové dovednosti
8. ročník	Výchova k občanství Stát a hospodaření
	Zeměpis Česká republika
9. ročník	Dějepis Moderní doba
	Zeměpis Společenské a hospodářské složky v krajině

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Environmentální výchova v základním vzdělávání vychází z komplexního pojímání vztahu člověka k životnímu prostředí, za něž je považováno vše - od nejbližšího okolí po biosféru planety. Propojuje tak hlediska přírodovědná, sociální, technicko-ekonomická i estetická. Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. V oblasti Člověk a jeho svět poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. V oblasti Člověk a příroda zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvýrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. V oblasti Člověk a společnost téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s důrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje. V oblasti Člověk a zdraví se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s globálními jevy a problémy současného světa vede k péči o základní podmínky života. V oblasti Informační a komunikační technologie umožňuje průřezové téma aktivně využívat výpočetní techniku (internet) při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozlišovat závažnost ekologických problémů a poznávat jejich propojenosť. Komunikační technologie podněcují zájem o způsoby řešení ekologických problémů možností navazovat kontakty v této oblasti a vyměňovat si informace v rámci kraje, republiky i EU a světa. Oblast Umění a kultura poskytuje Environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu s oblastí Člověk a svět práce se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

Ekosystémy - pokrytí předmětem

Ekologická výchova

Ekosystémy - integrace ve výuce

2. ročník

Prvouka

	Rozmanitost přírody
5. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
6. ročník	Přírodopis Obecná biologie
	Ekologická výchova Ekosystémy
7. ročník	Přírodopis Biologie rostlin
8. ročník	Zeměpis Česká republika
9. ročník	Přírodopis Základy ekologie
	Zeměpis Krajina a životní prostředí

Základní podmínky života - pokrytí předmětem

Ekologická výchova

Základní podmínky života - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
4. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
6. ročník	Dějepis Člověk v dějinách
	Ekologická výchova Základní podmínky života
8. ročník	Chemie Směsi
9. ročník	Přírodopis Neživá příroda
	Zeměpis Krajina a životní prostředí
	Fyzika Radioaktivita; Obnov. a neobnov.zdroje energie
	Chemie Chemické reakce

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - pokrytí předmětem

Ekologická výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
5. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti
6. ročník	Ekologická výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí
7. ročník	Přírodopis Biologie živočichů
8. ročník	Přírodopis Biologie člověka
	Zeměpis Česká republika
	Chemie Částicové složení látek a chemické prvky; Anorganické sloučeniny
9. ročník	Přírodopis Základy ekologie
	Zeměpis Krajina a životní prostředí
	Chemie Organické sloučeniny

Vztah člověka k prostředí - pokrytí předmětem

Ekologická výchova

Vztah člověka k prostředí - integrace ve výuce

3. ročník	Pracovní činnosti Pěstitelské práce
	Prvouka Rozmanitost přírody
	Výtvarná výchova Práce dekorativní a prostorové
4. ročník	Pracovní činnosti Pěstitelské práce
	Výtvarná výchova Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti
5. ročník	Pracovní činnosti Pěstitelské práce

	Prvouka Rozmanitost přírody
	Výtvarná výchova Práce prostorové a dekorativní
6. ročník	Sportovní výchova Sportovní výchova
	Přírodopis Biologie hub; Biologie živočichů
	Ekologická výchova Vztah člověka k prostředí
8. ročník	Přírodopis Biologie člověka; Genetika
	Zeměpis Místní region
	Chemie Anorganické sloučeniny
9. ročník	Přírodopis Základy ekologie
	Zeměpis Krajina a životní prostředí
	Chemie Chemie a společnost

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médií. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje schopnosti umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což se stále více rovná schopnostem zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií - zatím především z tisku, rozhlasu a televize, ve stále větší míře však i z „nových“ médií, která se stávají součástí veřejné komunikace (elektronické deníky a časopisy apod.). Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života věbec. Přitom sdělení, jež jsou médií nabízena, mají velmi nestejnорodý charakter, vyznačují se velmi svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře a fungování), jednak získání dovedností podporujících sebevědomé, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb - od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Mediální výchova má blízkou vazbu na oblast Člověk a společnost, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravidlostí z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení s oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Přiblížení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. V rámci Informační a komunikační technologie se pak jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací. Pozornost se obrací k věcné správnosti a přesnosti sdělení a to jak kritickou analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utváření návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje. Vztah k oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média využívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Umožňuje seznámení se základními pravidly „filmové“ a „televizní“ řeči, a tím přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit i filmové a televizní artefakty.

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - integrace ve výuce

5. ročník	Informační a komunikační technologie Textový editor
6. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Informační a komunikační technologie Editor prezentací
7. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Dějepis křesťanství a středověká Evropa
8. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Informační a komunikační technologie Tabulkový editor
9. ročník	Volba povolání Volba povolání
	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Výchova k občanství Stát a hospodaření
	Přírodopis Neživá příroda
	Chemie Organické sloučeniny; Chemie a společnost

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - integrace ve výuce

4. ročník	Výtvarná výchova Výtvarné umění
5. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Výtvarná výchova Výtvarné umění
8. ročník	Chemie Částicové složení látek a chemické prvky
9. ročník	Výchova k občanství Stát a hospodaření

Stavba mediálních sdělení - integrace ve výuce

4. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
5. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
9. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova

Vnímání autora mediálních sdělení - integrace ve výuce

4. ročník	Výtvarná výchova Výtvarné umění
5. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Výtvarná výchova Výtvarné umění
9. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova

Fungování a vliv médií ve společnosti - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Lidé a čas
4. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
8. ročník	Informační a komunikační technologie Vyhledávání informací a komunikace
9. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova

Tvorba mediálního sdělení - integrace ve výuce

3. ročník	Prvouka Lidé a čas
4. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
5. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
7. ročník	Výtvarná výchova Projektová práce

Práce v realizačním týmu - integrace ve výuce

1. ročník	Estetická výchova Pracovní činnosti
2. ročník	Estetická výchova Pracovní činnosti
3. ročník	Pracovní činnosti Konstrukční činnosti
4. ročník	Výtvarná výchova Práce prostorové a dekorativní
5. ročník	Pracovní činnosti Konstrukční činnosti
	Výtvarná výchova Práce prostorové a dekorativní; Lidová tvorba
8. ročník	Informační a komunikační technologie Vyhledávání informací a komunikace
	Výtvarná výchova Projektová výuka

3. Učební plán

3.1. Celkový

1. stupeň

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	42 + 10	42
Český jazyk a literatura	33 + 8	33
Anglický jazyk	9 + 2	9
Matematika a její aplikace	20 + 5	20
Matematika	20 + 5	
Informační a komunikační technologie	1	1
Informační a komunikační technologie	1	
Člověk a jeho svět	12+1	12
Prvouka	6	
Člověk a jeho svět	7	
Umění a kultura	14	12
Hudební výchova	5	0
Výtvarná výchova	5	0
Estetická výchova	4	X
Člověk a zdraví	10	10
Tělesná výchova	10	10
Člověk a svět práce	3	5
Pracovní činnosti	3	0
Doplňující vzdělávací obory	0	0
dramatická výchova	0	0
Celkem základní	102	102
Disponibilní	16	16
Celkem	118	118

Z oboru Člověk a svět práce jsou 2 hodiny zařazeny do oboru Umění a kultura – předmět Estetická výchova.

2. stupeň

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	33 + 2	33
Český jazyk a literatura	15 + 2	15
Anglický jazyk	12	12
Další cizí jazyk	0+6	6
Matematika a její aplikace	15 + 3	15
Matematika	15 + 3	0
Informační a komunikační technologie	1 + 2	1
Informační a komunikační technologie	1 + 2	0
Člověk a společnost	11 + 1	11
Dějepis	7 + 1	0
Výchova k občanství	4	0
Člověk a příroda	21 + 7	21
Fyzika	8	0
Chemie	4	0
Přírodopis	5 + 2	0
Zeměpis	5 + 3	0
Ekologická výchova	0 + 1	X
Umění a kultura	10	10
Hudební výchova	4	0
Výtvarná výchova	6	0
Člověk a zdraví	10 + 1	10
Výchova ke zdraví	2	0
Tělesná výchova	8	0
Sportovní a pohybová výchova	0 + 1	X
Člověk a svět práce	3	3
práce s technickými materiály	1	X
Volba povolání	2	X
Příprava pokrmů	0	X
Doplňující vzdělávací obory	0 + 2	0
Cvičení z matematiky	0 + 1	X
Finanční gramotnost	0 + 1	X
Celkem základ	104	104
Disponibilní	18	18
Celkem	122	122

3.2. Ročníkový

1. stupeň

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	1	2	3	4	5	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						42 + 10	42
Český jazyk a literatura	7 + 1	7 + 2	7 + 2	7 + 1	5 + 2	33 + 8	33
Anglický jazyk	0 + 1	0 + 1	3	3	3	9 + 2	9
Matematika a její aplikace						20 + 5	20
Matematika	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 5	0
Informační a komunikační technologie						1	1
Informační a komunikační technologie	X	X	X	X	1	1	0
Člověk a jeho svět						12+1	12
Prvouka	2	2	2	0	0	6	0
Člověk a jeho svět	0	0	0	3	3+1	6+1	
Umění a kultura						14	12
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
Výtvarná výchova	0	0	1	2	2	5	0
Estetická výchova	2	2	0	0	0	4	X
Člověk a zdraví						10	10
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce						3	5
Pracovní činnosti	X	X	1	1	1	3	0
Doplňující vzdělávací obory						0	0
dramatická výchova	X	X	X	X	X	0	0
CELKEM ZÁKLADNÍ	18	18	21	23	22	102	102
CELKEM DISPONIBILNÍ	3	4	3	2	4	16	16
CELKEM V ROČNÍKU	21	22	24	25	26	118	118

2. stupeň

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	6	7	8	9	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyk. komunik.					33 + 2	33
Český jazyk a literatura	4	3 + 1	4	4 + 1	15 + 2	15
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12
další cizí jazyk		2	2	2	6	6
Matematika a její apl.					15 + 3	15
Matematika	4 + 1	4 + 1	3 + 1	4	15 + 3	0
Informační a komunikační technologie					1 + 2	1
Inform. a kom. technol.	0 + 1	1	0 + 1	0	1 + 2	0
Člověk a společnost					11 + 1	11
Dějepis	2	1 + 1	2	2	7 + 1	0
Výchova k občanství	1	1	1	1	4	0
Člověk a příroda					21 + 7	21
Fyzika	2	2	2	1+1	7+1	0
Chemie	X	X	2	2	4	0
Přírodopis	2	1 + 1	1 + 1	1	5 + 2	0
Zeměpis	1 + 1	2	1 + 1	1 + 1	5 + 3	0
Ekologická výchova	0 + 1	X	X	X	0 + 1	X
Umění a kultura					10	10
Hudební výchova	1	1	1	1	4	0
Výtvarná výchova	2	1	1	2	6	0
Člověk a zdraví					10 + 1	10
Výchova ke zdraví	1	1	X	X	2	0
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0
Sportovní výchova	X	0 + 1	X	X	0 + 1	
Člověk a svět práce					3	3
práce s tech. materiály	1	X	X	X	1	X
Volba povolání	X	X	1	1	2	X
Doplňující vzděl. obory					0 + 2	18
Cvičení z matematiky	X	X	0 + 1	X	0 + 1	X
Finanční gramotnost	X	X	X	0 + 1	0 + 1	X
Celkem základní	26	25	26	27	98	98
Celkem disponibilní	4	5	5	4	18	18
Celkem v ročníku	30	30	31	31	122	122

4. Učební osnovy

4.1. Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápout různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), čist s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

4.1.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního stupně:

1. ročník – 8 hodin týdně
2. ročník – 9 hodin týdně
3. ročník – 9 hodin týdně
4. ročník – 8 hodin týdně

5. ročník – 7 hodin týdně

Základní hodinová dotace byla posílena 8 disponibilními hodinami

Hodinové rozdělení v jednotlivých ročnících:

1.ročník: 8 hodin Integrované čtení a psaní

2. ročník: 6 hodin Jazyková výchova

1 hodina Komunikační a slohová výchova

2 hodiny Literární výchova

3. ročník: 5 hodin Jazyková výchova

2 hodiny Komunikační a slohová výchova

2 hodiny Literární výchova

4. ročník: 5 hodin Jazyková výchova

1 hodina Komunikační a slohová výchova

2 hodiny Literární výchova

5. ročník: 5 hodin Jazyková výchova

1 hodina Komunikační a slohová výchova

1 hodina Literární výchova

Tento předmět má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základní školy.

Dovednosti, které si žáci v rámci předmětu osvojují, jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších předmětech.

Předmět je rozdělen do tří složek:

Jazyková výchova – žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy.

Komunikační a slohová výchova – žáci se učí vnímat a chápát různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát.

Literární výchova – žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy. Učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Dále dochází k nejrůznějším činnostem, jako návštěva knihovny, různé exkurze, práce s knihou, novinami, časopisem, texty na internetu apod.

Charakteristika II. stupeň

Předmět český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání.

Z tohoto cíle vychází obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje:

- jako samostatný předmět v 6., 7. a 8. ročníku 4 hodiny týdně,
- jako samostatný předmět v 9. ročníku 5 hodin týdně,

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu,
- vyjádření reakcí a pocitů žáků,
- pochopení role v různých komunikačních situacích,
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama,
- porozumění různým druhům psaných i mluvených projevů,
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků,
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	7 + 1	7 + 2	7 + 2	7 + 1	5 + 2	4	3 + 1	4	4 + 1
povinnost (skupina)	povinný								
dotace skupiny									

1. ROČNÍK - DOTACE: 7 + 1, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost 	hlásky, písmena zvuková a grafická podoba slova – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku 	čtení – technika, poslech, porozumění přiměřeným textům
pokrytí průřezových témat MuV, LV	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru . 	<ul style="list-style-type: none"> - Čtení – praktické čtení (technika, tempo) - základní techniky mluveného projevu vyjadřovací schopnosti - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiélem)
pokrytí průřezových témat OSV, MV	

2. ROČNÍK - DOTACE: 7 + 2, POVINNÝ

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností . 	čtení – technika, poslech, porozumění přiměřeným textům vyprávění čtení s porozuměním reprodukce básní jednoduchý popis přečteného - vyjádření vlastního názoru na přečtený příběh
--	---

pokrytí průřezových témat MuV,
LV

SLOHOVÁ A KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním pře správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti . 	vyjadřovací schopnosti základní komunikační pravidla adresa vyprávění, obrázková osnova, osnova příběhu poslech technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) základní hygienické návyky

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje	abeceda, abecední řazení hlásky, samohlásky, souhlásky, písmeno

<ul style="list-style-type: none"> • dlouhé a krátké samohlásky • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná 	<p>slabika, dělení slov slovo, slovní význam tvorba vět, druhy vět, interpunkce psaní y, ý, i, í po tvrdých a měkkých souhláskách slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě psaní souhlásek uprostřed a na konci slov slovní druhy - přehled psaní velkých písmen - jména vlastní, místní - Slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova opačného významu, slova souznačná.</p>
--	---

3. ROČNÍK - DOTACE: 7 + 2, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu • slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná <p>porovnává významy slov, vyhledává slova příbuzná, zná příklady příbuzných slov a umí je použít ve větě</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • spojuje věty do jednoduších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 	<p>Slova příbuzná.</p> <p>Slova s obojetnou souhláskou uprostřed slova Ohebné a neohebné slovní druhy</p> <p>Používání správných gramatických tvarů podstatných jmen (rod, číslo, pád) a sloves (osoba, číslo, čas přítomný).</p> <p>Rozlišování vlastních jmen – názvy měst, vesnic, řek a pohoří</p> <p>Věta jednoduchá a souvětí.</p>

<ul style="list-style-type: none"> odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	
---	--

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<p>Oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače v dialogu, zdvořilé vystupování.</p> <p>Komunikační situace navozené mluveným nebo písemným pokynem (omluva, žádost, vzkaž, zpráva, oznámení).</p> <p>Výběr vhodných jazykových prostředků (řec spisovná, hovorová).</p> <p>Vypravování, jednoduchý popis.</p> <p>Odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu, čitelný písemný projev.</p> <p>Běžná komunikace.</p>
pokrytí průřezových témat VMEGS, ES, OSV, Ko	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
---------	-------

<ul style="list-style-type: none"> čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku vyjadřuje své pocity z přečteného textu rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<p>Četba uměleckých, naukových a populárních textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků.</p> <p>Pojmy: báseň, rým, sloka, přednes, pohádka, povídka, pověst, postava, děj. Orientace v knize, v knihovně</p> <p>Automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu, čitelný písemný projev.</p>
<p>pokrytí průřezových témat VMEGS, ES, OSV, MV</p>	
<p>Klíčové kompetence</p> <p>Kompetence k učení</p> <p>uplatňuje konkrétní názor a pomůcky k osvojování učiva využívá co nejvíce svých smyslů při manipulaci s pomůckami pozoruje, třídí, rozlišuje rozvíjí dovednosti a schopnosti vedoucí ke čtení, psaní má možnost uplatňovat své zkušenosti cvičí si paměť pro budoucí učení vyhledává informace snaží se pochopit souvislosti jednotlivých gramatických jevů a používat je v praxi - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení</p> <p>Kompetence k řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídí, rozlišuje, seskupuje podle určitého kritéria - nachází shodné a rozdílné znaky - postupuje od jednoduššího k složitějšímu - zkouší nacházet logické řešení problému, situace, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí - dokáže přijmout názory spolužáků <p>Kompetence komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu - učí se naslouchat jiným, respektovat pravidla vzájemné komunikace - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich a reaguje na ně, tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění - zdokonaluje vhodnou a jazykově správnou formulaci svých vět - rozvíjí dovednost klást otázky a vhodně na ně odpovídat 	

- rozšiřuje si aktivně slovní zásobu
- hovoří o daných témaech podle ilustrace, využívá svých zkušeností
- uvědomuje si, že k získávání dalších poznatků lze využívat různé komunikační a informační zdroje a prostředky (knihy, encyklopedie, internet, audiovizuální techniku...)

Kompetence sociální a personální

- učí se vzájemné komunikaci v různě velkých skupinách
- hodnotí svou práci i práci jiných
- pomáhá kamarádům a dokáže si o pomoc říct
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi
- přispívá k diskusi, spolupracuje na skupinových pracích
- respektuje různá hlediska, čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- ovládá a řídí svoje chování
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

- uvědomuje si potřebu pravidel společného soužití s vrstevníky
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich hodnot
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- je si vědom svých práv a povinnosti ve škole i mimo školu
- rozhoduje se v rámci zdraví a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- dodržuje základní vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- využívá kompetentně interaktivní tabule
- využívá získané znalosti a zkušenosti
- při přípravě, práci i úklidu pomůcek zlepšuje svou zručnost
- udržuje porádek na pracovním místě
- stará se o své pomůcky, nepoškozuje je
- dodržuje základní hygienická pravidla při práci, dbá na bezpečnost
- poznává různé obory lidské činnosti

4. ROČNÍK - DOTACE: 7 + 1, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů • přeše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách 	<p>Významy slov - Slova jednoznačná, mnohoznačná, slova opačného, stejného nebo podobného významu. - Používání spisovných tvarů v psaném a mluveném projevu. - Kořen slova, předpony a přípony.</p> <p>Tvarosloví - Určování slovních druhů a jejich třídění, mluvnické kategorie podstatných jmen (pád, číslo, rod, vzor), slovesa (infinitiv, osoba, číslo, čas).</p> <p>Stavba věty jednoduché - základní skladební dvojice</p> <p>Rozlišování věty jednoduché a souvětí,</p> <p>Pravopis - Vyjmenovaná slova.</p>

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace 	<p>komunikační žánry – pozdraví, osloví kamarády i dospělého, správně formuluje omluvu, prosbu, vzkaz, snaží se vést dialog, dovede samostatně vést telefonický rozhovor</p> <p>mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) základní hygienické návyky psaní a techniku psaní.</p> <p>žánry písemného projevu – adresa, blahopřání, pozdrav, oznámení, pozvánka, umí napsat jednoduchý popis – pracovní postup činnosti, technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • sestaví s pomocí osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev 	
---	--

<p>pokrytí průřezových témat VMEGS , ES MeV , SMS TMS, OSV , Ko</p>

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<p>Uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů, tiché čtení, tvořivé činnosti s literárním textem.</p> <p>plynulé čtení, techniku čtení, čtení s porozuměním, tiché i hlasité čtení s porozuměním, volně reprodukuje text, přednáší vhodné literární texty z paměti.</p> <p>Základní pojmy literární teorie - spisovatel, kniha, ilustrátor, verš, rým, apod.</p> <p>různé typy uměleckých textů – lidová slovesnost, umělecká literatura,.</p>

<p>pokrytí průřezových témat VMEGS ES</p>

5. ROČNÍK - DOTACE: 5 + 2. POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<p>Tvoření slov odvozováním pomocí předpon a přípon i koncovek</p> <p>Slovní druhy – rozlišení ohebných a neohebných slovních druhů, určení všech slovních druhů ve větě, bližší seznámení s číslovkami a přídavnými jmény.</p> <p>Stavba věty jednoduché.</p> <p>Určení podmětu a přísudku. Shoda podmětu s přísudkem.</p> <p>Souvětí, věta jednoduchá, spojovací výrazy, čárka v souvětí. Vzorce souvětí.</p> <p>Přímá řeč</p>

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
☐ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný	Čtení a naslouchání - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)

<p>věk, podstatné informace zaznamenává</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti 	<p>tempo, intonace podstatné a okrajové informace reprodukce obsahu sdělení</p> <p>Mluvený projev</p> <p>dialog</p> <p>telefonický rozhovor</p> <p>spisovná a nespisovná výslovnost</p> <p>Písemný projev</p> <p>jednoduché komunikační žánry</p> <p>zlepšení techniky psaní a úpravy</p> <p>osnova vyprávění</p> <p>aktivní použití znalostí z pravopisu</p>
<p>pokrytí průřezových témat VMEGS, ES, MeV IVMSR , SMS , TMS , OSV, Ko</p>	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<p>Rozbor literárního díla</p> <p>Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p> <p>základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání</p>

pokrytí průřezových témat

VMEGS

ES

MeV

VAMS

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák vyhledá podstatné informace z různých typů tištěných a elektronických textů a porozumí jejich významu a smyslu
vede si portfolio četby a sleduje pokrok ve svém čtenářství
snaží se pochopit souvislosti jednotlivých gramatických jevů a používat je v praxi

Kompetence k řešení problémů

při řešení problémů dokáže využít různé způsoby (slovníky, internet, rady učitele)
své rozhodnutí při řešení problému dokáže zdůvodnit
zapojuje se do řešení třídních projektů a využívá svoje individuální dovednosti a schopnosti

Kompetence komunikativní

volí vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky
sděluje své zážitky z četby
podle svých schopností a zájmu se zapojí do tvorby školního časopisu
snaží se kultivovat svůj neformální projev

Kompetence sociální a personální

při práci s ICT bezpečně užívá internet a dodržuje net-etiketu
při veřejných vystoupeních získává sebedůvěru
podílí se na práci ve skupině, dokáže poskytnout pomoc

Kompetence občanské

na základě osobní zkušenosti a zkušeností z četby se snaží pochopit chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur
považuje český jazyk za prvek národní identity

Kompetence pracovní

snaží se o efektivní časové rozvržení své práce
využívá interaktivní tabule a internet

6. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera	čtení: pozorné, přiměřeně rychlé, prožitkové naslouchání: praktické, věcné

<p>v hovoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení • spolupracuje i v obtížných sociálních situacích 	<p>žánry: vypravování – připravené, nepřipravené</p> <p>písemný projev: vlastní tvořivé psaní</p> <p>žánry: popis (předmětu, osoby, děje, pracovního postupu), zpráva a oznámení, výpisky a výtah, dopis (osobní a úřední)</p> <p>charakteristika, objednávka</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>MeV, KČPPMS</p> <p>OSV, Ko</p>	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<p>zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady spisové výslovnosti <p>slovní zásoba a tvoření slov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a její jednotky, slova příbuzná - význam slova <p>tvarosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - mluvnické kategorie - podstatných jmen - přídavných jmen - zájmen - číslovek - sloves <p>skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba věty - pořádek slov ve větě - základní a rozvíjecí větné členy - rozlišení věty jednoduché a souvětí - interpunkce v souvětí <p>pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpunkce v souvětí - vlastní jména - tvary přídavných jmen <p>obecné poučení o jazyce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čeština jazyk národní, mateřský - útvary národního jazyka - jazykové příručky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní literární text podle svých 	<ul style="list-style-type: none"> - struktura literárního díla (námět, téma, literární hrdina, kompozice literárního příběhu, jazyk, obraz, pojmenování, zvukové prostředky, poezie, verš, rým) - liter. druhy a žánry, poezie, próza, drama - mýty, báje, pohádky, pověsti - příběhy odvahy a dobrodružství - svět lidí a zvířat - úsměvy a šibalství

<p>schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	
---	--

7. ROČNÍK - DOTACE: 3 + 1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	<p>čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické, věcné (čtení jako zdroj informací), prožitkové naslouchání: - soustředěné aktivní mluvený projev: - zásady dorozumívání, komunikační žánry: připravený projev, referát <p>písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní tvořivé psaní, komunikační žánry: popis, charakteristika, charakteristika literárních postav, líčení, výtah, žádost, životopis, vypravování, pozvánka, výpisek

<ul style="list-style-type: none"> • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví s oporou o text přednese referát • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramatický i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci • spolupracuje i v obtížných sociálních situacích 	
pokrytí průřezových témat MeV, KČPPMS OSV	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvěti • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i 	zvuková stránka jazyka: - přízvuk slovní a věcný - intonace - členění souvislé řeči slovní zásoba a tvoření slov: - způsoby obohacování slovní zásoby - tvoření slov – odvozováním, skládáním a zkracováním - zkratky, zkratková slova tvarosloví: - psaní velkých písmen - skloňování zájmen (jenž) - slovesný rod (činný, trpný) - další slova neohebná – příslovečné spřežky - stupňování příslovci skladba: - druhy vět podle postoje mluvčího

souvětí	<ul style="list-style-type: none"> - věty dvojčlenné a jednočlenné - základní větné členy - vyjádření podmětu i přísudku různými slovními druhy - seznámení s druhy vedlejších vět pravopis: - lexikální - syntaktický <p>nauka o významu slov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovo a sousloví - rčení - jednoznačná a mnohoznačná slova - synonyma, homonyma - odborné názvy
---------	---

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svěj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> - literární druhy - lyrika, epika - literatura jiných národů - drama – monolog, dialog - druhy dramatu - filmová a televizní tvorba - knižní ilustrace

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví s oporou o text přednese referát • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a 	<p>čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně rychlé - kritické - prožitkové <p>naslouchání:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické - věcné - aktivní - kritické <p>mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - projev na základě poznámek - diskuse <p>písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní tvořivé psaní <p>komunikační žánry:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika literárních postav - líčení - jednoduchý výklad - výtah - jednoduchá úvaha - projev - referát

<p>osobních zájmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory 	
<p>pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS OSV Ko</p>	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvorí spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářecí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<p>zvuková stránka jazyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady spisovné výslovnosti - přízvuk slovní a větný, intonace <p>slovní zásoba a tvoření slov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam slova - homonyma, synonyma - obohacování slovní zásoby - způsoby tvoření slov <p>tvarosloví:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluvnické významy všech druhů slov <p>skladba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba věty - rozvíjející větné členy - souvětí – komplexní rozbor - stavba textu <p>pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lexikální, morfologický i syntaktický <p>obecné poučení o jazyce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čeština a ostatní slovanské jazyky - rozvíjení národního jazyka - jazyk a komunikace - jazykové příručky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svéj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích • rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory 	<ul style="list-style-type: none"> - literatura (fikce) – skutečnost (realita) - lyrika – různé druhy lyriky - epika- řeč autora, řeč postav - epické žánry - drama - významní autoři českého i světového dramatu - literatura hodnotná a konzumní - významné osobnosti vývojových období evropské a české literatury - regionální literatura

9. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo 	<p>Čtení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické - věcné - kritické

<p>porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví s oporou o text přednese referát • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva • rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními 	<p>Naslouchání:</p> <ul style="list-style-type: none"> - soustředění - aktivní - kritické - zážitkové <p>Mluvený projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - komunikační žánry: - připravený, nepřipravený projev, - referát - diskuse <p>Písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní - komunikační žánry: - charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, výtah, úvaha, funkční styly, strukturovaný životopis, teze
--	--

prosociálními vzory	
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS , SMS , VAMS , FVM OSV Ko	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvěti • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvěti • rozlišuje spisovný jazyk, nářecí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<p>Zvuková stránka jazyka: - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči, intonace, pauzy, frázování</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov: - slovní zásoba a způsoby jejího obohacování - způsoby tvoření slov</p> <p>Tvarosloví: - všechny druhy slov, jejich tvary, mluvnické významy</p> <p>Skladba: - věta jednoduchá a souvětí - přímá a nepřímá řeč - stavba textu</p> <p>Pravopis: - lexikální, morfologický, syntaktický</p> <p>Obecné poučení o jazyce: - čeština a slovanské jazyky (především slovenština) - spisovné a nespisovné útvary národního jazyka a jejich adekvátní užívání - kultura jazyka řeči - základní etapy vývoje češtiny - práce s jazykovými příručkami</p>

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, 	- tvořivé činnosti s literárním textem

<p>jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svěj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích • rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory 	<ul style="list-style-type: none"> - způsoby interpretace literárních a jiných děl - základy literární teorie a historie (struktura literárního díla, jazyk, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš) - literatura umělecká a věcná - literární druhy a žánry v proměnách času - hlavní vývojové etapy národní a světové literatury a jejich významní představitelé
---	---

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vyhledá, třídí a využívá informace z různých zdrojů
- portfolio své četby doplňuje o tituly náročnějších děl a různých žánrů
- je schopen vlastní literární tvorby

Kompetence k řešení problémů

- samostatně pracuje s odbornou literaturou a dalšími informačními zdroji
- při realizaci etnografických exkurzí volí efektivní řešení z různých variant

Kompetence komunikativní

- prakticky využívá osvojené komunikační dovednosti

- v diskusi uplatňuje vlastní názory, argumentuje, koriguje svoje stanoviska a vhodně reaguje na názory jiných
- spolupracuje se školními médií, tvoří příspěvky a zapojuje se tak do života školy

Kompetence sociální a personální

- osvojil si pravidla pro vystupování na veřejnosti, dodržuje a respektuje je
- tvoří a prezentuje řečnická cvičení a získává sebedůvěru pro vystupování na veřejnosti

Kompetence občanské

- čte hodnotné texty, které přiblížují význam české literatury jako kulturního dědictví národa
- tvoří příspěvky pro místní média a zapojuje se tak aktivně do života obce

Kompetence pracovní

- ve slohových úlohách uvažuje o svém budoucím povolání
- pro úspěšné absolvování pohovoru si umí napsat životopis, žádost a dopis

4.1.2. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časové, obsahové a organizační vymezení

Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku prvního stupně:

1. ročník - 1 hodina týdně
2. ročník - 1 hodina týdně
3. ročník - 3 hodiny týdně
4. ročník – 3 hodiny týdně
5. ročník – 3 hodiny týdně

Žáci nejprve získávají první zkušenosti s anglickým jazykem při pozorování svého nejbližšího okolí. Důraz je kladen hlavně na konverzaci a osvojení základní slovní zásoby k daným tématům. Cílem je získat kladný vztah k cizímu jazyku při hrách a zábavných činnostech. Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvík porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na jednoduchou gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanký, písň, nacvičování dialogů a konverzace. Žáci se seznamují s různými oblastmi života dětí daného věku, se zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.

Výuka je založena na modelu britské angličtiny.

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v odborné jazykové učebně.

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU – 2. stupeň

Vzdělávací obor Cizí jazyk patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, která zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu.

Předmět ANGLICKÝ JAZYK přispívá k chápání a objevování skutečnosti, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití pro účinnou komunikaci v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v anglickém jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Časová dotace
3 hodiny týdně, od 6. do 9. ročníku

Místo realizace
odborná jazyková učebna, kmenová třída

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	0 + 1	0 + 1	3	3	3	3	3	3	3
povinnost (skupina)	povinný								
dotace skupiny									

1. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	<ul style="list-style-type: none">zvuková podoba jazyka, základní výslovnostní návykyslovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (rodina, hračky, zvířata)

2. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
---------	-------

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova, se kterými se v průběhu výuky setkal 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka, základní výslovnostní návyky, • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (rodina, čísla, zvířata, hračky, ...) a umí ji používat v komunikačních situacích
---	---

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • tematické okruhy – domov, rodina, škola, abeceda, volný čas, jídlo • mluvnice – základní gramatické struktury •

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

rozumí jednoduchým pokynům v cizím jazyce
má pozitivní vztah k učení, chápe význam domácích úkolů
propojuje poznatky do širších celků z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů vyhledává v textu
známá slova, třídí informace řeší úkoly z učebnice
a pracovního sešitu dokáže přijmout názory
spolužáků

Kompetence komunikativní

naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, využívá počítač a telefon pro jednoduchou komunikaci
jednoduše se vyjádří mluveným projevem v běžných situacích (omluva, nákup, škola)

Kompetence sociální a personální spolupracuje ve skupině nebo ve dvojici
hodnotí svou práci a dosažené výsledky, vyjadřuje vlastní pocity a uspokojení z práce

Kompetence občanské
projevuje pozitivní postoj

Kompetence pracovní používá
vhodné pomůcky, vypracovává
domácí úkoly, pracuje se
slovníkem

4. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností• rozumí slovům a jednoduchým	<ul style="list-style-type: none">☐ zvuková podoba, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov tematické okruhy – domov, rodina,☐

<p>větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p> <p>☐</p>	<p>volný čas, jídlo, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, měsíce, roční období)</p>
---	---

MLUVENÍ

výstupy	učivo
<p>žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí</p> <p>☐ jednoduchým způsobem základní</p> <p>☐ informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času</p> <p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se</p> <p>☐ jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p>	<p>☐ zvuková podoba jazyka, základní výslovnostní návyky</p> <p>☐ slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích</p> <p>☐ mluvnice – základní gramatické struktury a typy (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<p>☐ grafická podoba jazyka</p> <p>☐</p>

PSANÍ

výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině 	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka • mluvnice – základní gramatické struktury a typy (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
--	--

5. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata,

MLUVENÍ

výstupy	učivo

<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ se zapojí do jednoduchých rozhovorů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem • tematické okruhy – viz Poslech • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
--	---

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka, práce se slovníkem • tematické okruhy – viz. Poslech

PSANÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře 	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka • práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

rozumí jednoduchým pokynům a povelům v cizím jazyce má pozitivní vztah k učení a chápe význam domácích úkolů propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí a tvoří si komplexnější pohled na svět

Kompetence k řešení problémů

vyhledává v textu známá slova, fráze a věty, třídí informace, dokáže přjmout názory spolužáků, řeší úkoly z učebnice a pracovního sešitu

předvídá děj příběhu na základě ilustrace nebo zvukové nahrávky

Kompetence komunikativní naslouchá spolužákům ve skupině, dokáže vhodně reagovat, využívá počítač a další technologie k jednoduché komunikaci

jednoduše se vyjadří mluveným i písemným projevem v běžných situacích Kompetence sociální a personální

podílí se na práci ve dvojicích a skupinách

vyjadřuje vlastní pocity a uspokojení z vlastní práce

Kompetence občanské projevuje

pozitivní postoj

seznamuje se s reáliemi Velké Británie a srovnává je s našimi

Kompetence pracovní

používá vhodné pomůcky,

vypracovává domácí úkoly

samostatně pracuje se slovníkem

6. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none">• rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně• rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none">• zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní přízvuk, ovládání osvojené slovní zásoby• tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, nákupy a cestování• základní vztahy – existenciální (Kdo?...), prostorové (Kde? Kam?...),

	časové (Kdy?...), kvalitativní (Jaký? Který? Jak?...), kvantitativní (Kolik?...)
pokrytí průřezových témat MuV, PSSS OSV, RSP , Ko	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
žák <ul style="list-style-type: none"> se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech popíše osoby a místa ze svého každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostačující srozumitelné výslovnosti, slovní přízvuk slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým - okruhům a komunikačním situacím <ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, nákupy a cestování mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) gramatické struktury a typy vět (přítomný čas prostý a průběhový, minulý čas u pravidelných sloves + otázka a zápor, seznámení přibližně s 10 frekventovanými nepravidelnými slovesy, osobní zájmena - rozšíření, some/any) lexikální princip pravopisu slov <ul style="list-style-type: none"> - opakování a procvičování probraného učiva - přítomný čas průběhový a prostý - rozšíření učiva - předložky místa (, between, behind, in, near, next to, opposite, under, in front of) - min. čas slovesa "být" a pravidelných sloves (otázka a zápor)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> grafická podoba jazyka, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, nákupy a cestování

PSANÍ

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> grafická podoba jazyka – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, nákupy a cestování mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - opakování a procvičování probraného učiva

7. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat

<p>poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<p>sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy – kultura, sport, stravovací návyky, počasí, média, příroda, město, volný čas
<p>pokrytí průřezových témat MuV PSSS OSV RSP , Ko</p>	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o osvojovaných témaech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostačující srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • tematické okruhy – kultura, sport, stravovací návyky, počasí, média, příroda, město, volný čas mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <ul style="list-style-type: none"> - přítomný prostý a průběhový čas v komunikaci - upevnění a rozšíření učiva - tvary minulého času (otázka i zápor) - vazba going to pro budoucnost - tvary komparativu a superlativu u přídavných jmen • - tvary budoucího času s will

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních 	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby

<p>autentických materiálech</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> • práce se slovníkem
--	--

PSANÍ

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • práce se slovníkem • tematické okruhy – kultura, sport, stravovací návyky, počasí, média, příroda, město, volný čas • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <ul style="list-style-type: none"> - přítomné časy průběhový a prostý - rozšíření učiva u minulého času (tvary pravidelných a základních nepravidelných sloves) - užití vazby going to a tvarů s will pro budoucnost - stupňování přídavných jmen • - opisný tvar způsobového slovesa must - have to

8. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný

<ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<p>přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy –společnost a její problémy, média, město, cestování, volba povolání, péče o zdraví
<p>pokrytí průřezových témat MuV PSSS OSV RSP , Ko</p>	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostačující srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím tematické okruhy – společnost a její problémy, média, město, cestování, volba povolání, péče o zdraví mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <ul style="list-style-type: none"> - opakování časů - předpřítomný čas (since, for) - minulý čas prostý a minulý čas průběhový - podmínkové věty

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> grafická podoba jazyka, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby práce se slovníkem tematické okruhy – společnost a její problémy, média, město, cestování, volba povolání, péče o zdraví

PSANÍ

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • práce se slovníkem • tematické okruhy – společnost a její problémy, média, město, cestování, volba povolání, péče o zdraví • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • rozkazovací způsob pro 1. osobu mn.č. (let's)

9. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • tematické okruhy – volba povolání, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, společnost a její problémy, pocity, móda, nákupy, péče o zdraví,

pokrytí průřezových témat

MuV

PSSS

OSV

RSP , Ko

MLUVENÍ

výstupy	učivo
---------	-------

<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • tematické okruhy – volba povolání, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, společnost a její problémy, pocity, móda, nákupy, péče o zdraví, • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • - opakování a rozšiřování učiva - přítomné časy – opakování a procvičování - minulé časy – opakování a procvičování - předpřítomný čas – opakování a procvičování - vyjadření budoucnosti – opakování a procvičování - tvoření otázek - opakování - tázací dovršky - trpný rod - vztažné věty - frázová slovesa
--	---

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • práce se slovníkem • tematické okruhy – volba povolání, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, společnost a její problémy, pocity, móda, nákupy, péče o zdraví,

PSANÍ

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • grafická podoba jazyka – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím • práce se slovníkem • tematické okruhy – volba povolání, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, společnost a její problémy, pocity, móda, nákupy, péče o zdraví, • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • - opakování a rozšiřování učiva - přítomné časy – opakování a procvičování - minulé časy – opakování a procvičování - předpřítomný čas – opakování a procvičování - vyjádření budoucnosti – opakování a procvičování - tvoření otázek - opakování - tázací dovětky - trpný rod - vztažné věty - frázová slovesa
Klíčové kompetence	
Kompetence k učení	
<ul style="list-style-type: none"> - žák systematicky používá naučené jazykové jevy - upevňuje si aktivní a pasivní slovní zásobu, důležité fráze a osvojenou gramatiku poslechem, psaním, čtením, mluvením, písničkami a výukovým programem - reaguje na jednoduché povely a pokyny v cizím jazyce během výuky 	
Kompetence k řešení problémů	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší úkoly různé obtížnosti z učebnice, pracovního sešitu nebo úkoly dané učitelem - rozumí zadání v učebnici, které jsou v anglickém jazyce - vyhledává v textu známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - odhadne pravděpodobný význam nových slov na základě známého kontextu 	
Kompetence komunikativní	

- vyjadřuje se výstižně slovem i písmem, např. co dělal včera, jak se cítí atd.
- upevňuje si své komunikativní dovednosti sdělováním informací o sobě a svém okolí

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině či ve dvojicích
- má představu o odlišných zvykách a kulturních tradicích v anglicky mluvících zemích
- je schopen vypracovat krátkodobé projekty na dané téma

Kompetence občanské

- respektuje tradice a kulturu anglicky mluvících zemích a porovnává je s našimi zvyky
- rozšiřuje si kulturní rozhled vhodným výběrem námětů čtených textů, písniček a dalšími doprovodnými činnostmi

Kompetence pracovní

- pracuje s učebnicí podle pravidelného schématu, je veden k systémové práci
- vypracovává domácí úkoly a je odpovědný za odvedenou práci
- umí pracovat s dvojjazyčným slovníkem

4.1.3. Další cizí jazyk

Němčina

Další cizí jazyk je vyučován jako povinně volitelný předmět od 7. do 9. ročníku, vždy po 2 hodinách týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách a v počítačové učebně.

Předmět poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v dalším cizím jazyce v rámci Evropské unie a snižuje jazykové bariéry. Umožňuje dětem poznávat život lidí a kulturní tradice v německy mluvících zemích a prohlubuje mezinárodní porozumění.

ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	2	2	2
povinnost (skupina)	povinně volitelný (bez skupiny)	povinně volitelný (bez skupiny)	povinně volitelný (bez skupiny)
dotace skupiny			

7. ROČNÍK - DOTACE: 2

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
žák <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka • tematické okruhy - domov, rodina, škola

<p>témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	
--	--

MLUVENÍ

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka – základní výslovnostní návyky • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům 	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy - domov, rodina, škola • zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

PSANÍ

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • grafická podoba jazyka

8. ROČNÍK - DOTACE: 2

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková podoba jazyka • tematické okruhy – volný čas, svátky, dny v týdnu, hodiny, roční období, měsíce

MLUVENÍ

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy – volný čas, svátky, dny v týdnu, hodiny, roční období, měsíce • grafická podoba jazyka

PSANÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se jeho školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení <p>pokrytí průřezových témat VMEGS ES , OES , JE OSV RSP</p>	<ul style="list-style-type: none"> mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) grafická podoba jazyka

9. ROČNÍK - DOTACE: 2**POSLECH S POROZUMĚNÍM**

výstupy	učivo
žák <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí

MLUVENÍ

výstupy	učivo
žák <ul style="list-style-type: none"> se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných

<p>školy, volného času a podobné otázky pokládá</p>	<p>tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <ul style="list-style-type: none"> mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
---	--

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí zvuková a grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov práce se slovníkem

PSANÍ

výstupy	učivo
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) grafická podoba jazyka práce se slovníkem

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- pro efektivní učení plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace na základě pochopení a propojení je efektivní využívá v procesu učení i v praktickém životě
- rozvíjí dovednosti a schopnosti vedoucí ke čtení, psaní
- snaží se pochopit souvislosti jednotlivých gramatických jevů a používat je v praxi
- má možnost uplatňovat své zkušenosti
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým

způsobem by mohl své učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

- vnímá problémové situace, problém pochopí, přemýslí o příčinách
- naplánuje a promyslí způsob řešení, využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- při řešení problémů dokáže využít různé způsoby: slovníky encyklopedie, internet, rady učitele
- vyhledá informace
- dokáže je použít

Kompetence komunikativní

- dokáže jasně, jednoduše formulovat své myšlenky a názory v ústním a písemném projevu
- zdokonaluje vhodnou a jazykově správnou formulaci svých vět
- rozvíjí schopnost klást otázky a schopnost jednoduše na ně reagovat
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v krátkém ústním i písemném projevu
- rozumí jednoduchým textům, záznamům, obrazovým materiálům, běžně užívaným gestům
- využívá informační a komunikační technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- seznamuje se s dalšími možnostmi ústní i písemné komunikace (krátký tel. rozhovor, vzkaz, dopis...)
- hovoří o daných témaech dle ilustrace

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině, ve dvojicích i k rozhovorům ve třídě

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí a váží si jejich vnitřních hodnot
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení
- rozhoduje se zodpovědně podle situace
- respektuje, chrání a ocení tradice a kulturní i historické dědictví ve své vlasti i hodnot v cizích zemích

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality a společenského významu a také z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá své znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucností

Ruský jazyk

Další cizí jazyk je vyučován jako povinný předmět od 7. do 9. ročníku, vždy po 2 hodinách týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách a v počítačové učebně.

Předmět poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v dalším cizím jazyce v rámci Evropské unie a snižuje jazykové bariéry. Umožňuje dětem poznávat život lidí a kulturní tradice v rusky mluvících zemích a prohlubuje mezinárodní porozumění.

ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	2	2	2
povinnost (skupina)	povinně volitelný	povinně volitelný	povinně volitelný
dotace skupiny			

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
žák <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

MLUVENÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného 	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční

času a podobné otázky pokládá	období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
-------------------------------	--

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

PSANÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková a grafická podoba jazyka mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

8. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 2, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím 	<ul style="list-style-type: none"> základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	
pokrytí průřezových témat VMEGS ES , OES , JE OSV RSP	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblečení, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

PSANÍ

výstupy	učivo
---------	-------

<ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
--	--

9. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 2, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat i a odpověď na otázku 	<ul style="list-style-type: none"> • základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
pokrytí průřezových témat VMEGS ES , OES , JE OSV RSP	

MLUVENÍ

výstupy	učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní

osvojovaných témat <ul style="list-style-type: none"> • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
---	--

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

PSANÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- rozumí jednoduchým pokynům
- snaží se pochopit souvislosti mezi jednotlivými gramatickými jevy a používá je v praxi

Kompetence k řešení problémů

- vyhledá v textu známou slovní zásobu, třídí informace
- předvírá děj příběhu na základě doprovodné ilustrace či zvukové nahrávky

Kompetence komunikativní

- dokáže vhodně reagovat na promluvy lidí

- jednoduše se vyjádří mluveným, ale i písemným projevem (nakupování, dopis, omluvenka)

Kompetence sociální a personální

- podílí se na skupinové práci

- zvládne sebehodnocení v oblasti vyjádření vlastních pocitů

Kompetence občanské

- srovnává reálie, kulturní tradice Ruska a naší vlasti (Vánoce, Velikonoce)

Kompetence pracovní

- samostatně pracuje s dvojjazyčným slovníkem

- vhodně používá obrazový materiál, časopisy, knihy apod.

4.2. Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmem matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a

závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možnosti modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směruje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožnuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

4.2.1. Matematika

Vyučovací obor Matematika je realizován na 1. stupni takto:

1. - 5. ročník 5 hodin týdně

Žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně. Spolu s učitelem využívají všechny dostupné pomůcky.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

Čísla a početní operace

žáci si osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhllováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

Závislosti, vztahy a práce s daty

žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů. Zkoumání těchto závislostí směruje k pochopení pojmu funkce.

Geometrie v rovině a v prostoru

žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometicky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

žáci uplatňují logické myšlení, učí se řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém. Žáci prokazují orientaci v problematice peněz, porozumění hospodaření domácnosti. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, určité typy výukových programů).

Vyučovací obor Matematika je realizován na 2. stupni jako samostatný předmět takto:

- 6. ročník - 5 hodin týdně
- 7. ročník – 5 hodin týdně
- 8. ročník - 4 hodiny týdně
- 9. ročník - 4 hodin týdně

V 8. ročníku bývá doplnován obor Matematika předmětem Cvičení z matematiky (jedná se o povinně volitelný předmět), který je vyučován v daném ročníku v dotaci 1 hodina týdně.

Vzdělávání v matematice navazuje na znalosti žáků, které získali na 1. stupni. Je zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmu, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně. Ve třídě při výuce žáci používají matematické tabulky a od sedmé třídy i kapesní kalkulátory. V počítačové učebně využívají žáci výukové programy k procvičování učiva. Pro zpestření a k větší názornosti učiva slouží interaktivní tabule.

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty - např.: fyzika – převody jednotek, rovnice, vyjádření neznámé ze vzorce; zeměpis – měřítka plánu a map; chemie - výpočty koncentrací, směsí, řešení rovnic, převody jednotek; přírodopis - grafy, tabulky atd.

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	3 + 1	4
povinnost (skupina)	povinný								
dotace skupiny									

1. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osвоjené početní operace• používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků• provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech• čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti• užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- obor přirozených čísel do 20 číslice 1 - 20, čtení a zápis čísel do 20, řazení čísel podle velikosti, porovnávání – znaménka větší, menší, rovná se, počítání předmětů v daném souboru a vytváření souborů, sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku rozklad na desítky a jednotky jednoduché slovní úlohy

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popisuje jednoduché závislosti z praktického života• pozná české mince a bankovky	peníze - mince do 20 Kč

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- prostorová orientace nahoře, dole, vpravo, vlevo, před, za - rovinné obrazce základní geometrické útvary - rozlišuje, třídí, modeluje v rovině

2. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osвоjené početní operace čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti 	<p>- počítání do 20</p> <p>sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku</p> <p>- počítání do 100</p> <p>čtení a zápis čísel, porovnávání a řazení čísel, zobrazení čísel na číselné ose</p> <p>sčítání a odčítání s přechodem desítky (i písemně)</p> <p>vztahy o n více, o n méně</p> <p>zaokrouhlování na desítky</p> <p>řešení slovních úloh</p> <p>násobení a dělení v oboru malé násobilky – násobky 0 - 5, zavedení pojmu činitel, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl, automatizace násobení a dělení v daném oboru</p> <p>zavedení pojmu sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl</p>

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popisuje jednoduché závislosti z praktického života doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel orientuje se v čase uveče příklad využití platební karty odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu 	<p>- mince a bankovky</p> <p>počítání s mincemi a bankovkami do hodnoty 100 Kč</p> <p>- jednotky</p> <p>značka pro litr, kilogram, metr, centimetr</p> <p>orientace v čase, jednotky času hodina, minuta</p>

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci 	<p>- pomůcky</p> <p>příprava pomůcek na rýsování a manipulace s nimi</p> <p>základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - bod, čára, přímá a křivá čára - tělesa - krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan

3. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • zkонтroluje, kolik peněz je vráceno při placení • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osвоjené početní operace 	<p>násobení a dělení v oboru malé násobilky 6-10</p> <p>modelování reálných situací, použití peněz apod. počítání předmětů v daném souboru a vytváření souborů</p> <p>čtení a zápis čísel, porovnávání a řazení čísel vzestupně i sestupně</p> <p>vztah rovnosti a nerovnosti do 1000</p> <p>posloupnost čísel, zobrazení čísel na číselné ose</p> <p>zaokrouhllování na desítky a stovky</p> <p>sčítání a odčítání v oboru do 1 000,</p> <p>násobení a dělení v oboru obor malé násobilky, dělení se zbytkem</p>

pokrytí průřezových témat

OSV

RSP

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">orientuje se v čase, převádí jednotky časudoplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	orientace v čase – den, týden, měsíc, rok, jednotky času sekunda, minuta, hodina, jednoduché převody, určování času měření délky, času, doplňování tabulky, sestavení jednoduché tabulky práce s daty (jízdní řád)

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečkyrozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice – rýsování manipulace s pomůckami na rýsování porovnání velikosti útvaru, odhad délky úsečky seznámení s jednotkami délky mm, cm, dm, m, km měření rozměrů geom. útvarů a vyjádření délky ve vhodných jednotkách útvary souměrné podle osy a jejich modelování
pokrytí průřezových témat OSV	

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení
aplikuje získané vědomosti v praktickém životě vyhledá
ze zadání důležité údaje objasní zvolené řešení

Kompetence k řešení problémů

snaží se vyřešit problém s použitím různých metod snaží se
dokázat správnost řešení problému

Kompetence komunikativní

vyslechne názory spolužáků, snaží se je chápout a adekvátně na ně reaguje

vyjadřuje své myšlenkové postupy při řešení problému rozumí
různým typům záznamů

Kompetence sociální a personální
formuluje pravidla práce ve skupině,
dokáže je respektovat
přispívá ke spolupráci se spolužáky

Kompetence občanské
vyslechne názory spolužáků na řešení problému
chápe základní souvislosti vztahů matematiky a přírody

Kompetence pracovní používá
bezpečně pomůcky dokáže si připravit
vhodné pomůcky

4. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení• provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel• zaokrouhuje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel• modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	<p>zápis a čtení čísla do 10 000</p> <p>orientace na číselné ose do 10 000</p> <p>sčítání, odčítání, násobení, dělení se zbytkem, zavedení pojmu neúplný podíl, zbytek</p> <p>zaokrouhlování na sta a tisíce a desetitisíce</p> <p>odhad výpočtu, kontrola</p> <p>sčítání, odčítání,</p> <p>násobení a dělení mimo obor malé násobilky</p> <p>násobení jednociferným a dvouciferným činitelem</p> <p>dělení jednociferným dělitelem</p> <p>slovní úlohy na porovnávání, početní výkony, vztahy o n více (méně), n – krát více (méně)</p> <p>složené slovní úlohy</p> <p>zkrácený zápis s neznámou</p> <p>seznamení s pojmy - celek, část, zlomek polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina</p> <p>řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny a desetiny z celku</p> <p>pojmy: čitatel, jmenovatel, zlomková čára</p> <p>římské číslice I až X, L, C, D, M, číslo kapitoly a letopočet</p>

pokrytí průřezových témat

OSV

RSP

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyhledává, sbírá a třídí data• čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy• sestaví jednoduchý osobní rozpočet• porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi	<p>závislosti a jejich vlastnosti, jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>sčítání, odčítání, násobení a dělení na kalkulátoru, použití ke kontrole</p> <p>jednoduchá tabulka – čtení, orientace, doplňování, sestavení vlastní tabulky</p> <p>čtení z jednoduchého grafu</p>

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce• sestrojí rovnoběžky a kolmice• sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	<p>bod, přímka, polopřímka, opačná polopřímka, úsečka, trojúhelník obdélník, čtverec, kruh</p> <p>narýsuje různoběžky, rovnoběžky, kolmice</p> <p>grafický součet a rozdíl úseček, měření délky úsečky střed úsečky</p> <p>určování osy souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích</p> <p>změření délek stran, výpočet obvodu trojúhelníku a čtyřúhelníků</p> <p>seznamí se s jednotkami hmotnosti (g, kg, t), délky (mm, cm, dm, m, km), objemu (l, hl), času (s, min, h, den,..)</p> <p>převody jednotek délky a hmotnosti</p> <p>seznamí se s obvodem u základních rovinných útvarů</p>

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
---------	-------

<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	praktické slovní úlohy Matematický klokan matematické oříšky sudoku
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>OSV</p> <p>RSP</p>	

5. ROČNÍK - DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhuje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel • využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel • vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty • porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	<p>přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky</p> <p>zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa – kladná a záporná část, teploměr, model), porovnávání čísel</p> <p>vlastnosti početních operací s čísly, využití závorek</p> <p>písemné algoritmy početních operací</p> <p>počítání z paměti</p> <p>písemné násobení</p> <p>písemné dělení (nejvíce dvojciferným dělitelem)</p> <p>zaokrouhlování statisíce a miliony</p> <p>kontroly výpočtů početních operací</p> <p>počítání s kapesním kalkulátorem</p> <p>slovní úlohy v oboru do milionu</p>

	<p>řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny</p> <p>sčítání a odčítání desetinných čísel, porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel</p> <p>sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem</p>
--	---

<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>OSV</p> <p>RSP</p>
--

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy vyhledává, sbírá a třídí data 	orientace v jízdním řádu řešení úloh s časovými údaji používání přímé úměrnosti, čtení a orientace v tabulce a grafu sestavování jednoduché tabulky, doplňování dat

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> narysuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osové souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	vzájemná poloha dvou přímek (rovnoběžky, kolmice) čtverec, obdélník – jednoduchá konstrukce (strany, vrcholy) konstrukce trojúhelníku – obecný, pravoúhlý, seznámení s pojmy rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník konstrukce kružnice

<ul style="list-style-type: none"> • určení obsahu čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě 	<p>výpočet obsahu čtverce a obdélníku, základní jednotky obsahu (mm², cm², dm², m²)</p> <p>souřadnice bodu ve čtvercové síti</p>
---	--

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
☐ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	jednoduché praktické slovní úlohy Matematický klokan Kalibro počtařské oříšky sudoku
pokrytí průřezových témat OSV RSP	
Klíčové kompetence	
Kompetence k učení <ul style="list-style-type: none"> • plánuje, organizuje a řídí vlastní učení • využívá matematické poznatky a dovednosti v praxi • umí vyhledat ze zadání podstatné matematické veličiny pro řešení úlohy Kompetence k řešení problémů <ul style="list-style-type: none"> • hledá různé způsoby řešení a vybírá efektivní metody • zaznamenává svá řešení • přemýšlí o názorech spolužáků a snaží se je posoudit a využít k úspěšnému řešení Kompetence komunikativní	
☐ čte slovní úlohy s porozuměním, zvládá správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje ostatním žákům postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlí, proč daný postup zvolil • Kompetence sociální a personální <ul style="list-style-type: none"> • pracuje ve skupině, dodržuje a respektuje pravidla práce, dokáže přijmout přidělenou roli • pomáhá pomalejšímu spolužákovi • Kompetence občanské • za pomoci učitele získává data z běžného života a statisticky je zpracovává • nabídne pomoc při práci ostatním spolužákům • Kompetence pracovní • správně a bezpečně užívá rýsovací potřeby • plánuje si efektivně plnění úkolů, vhodně zvolí pomůcky ke splnění úkolu reaguje na pokyny učitele 	

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zapíše přirozená čísla, znázorní je na číselné ose, uspořádá je podle velikosti, zaokrouhuje čísla a provádí odhady s danou přesností, využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení, provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel (včetně dělení trojciferným dělitelem) orientuje se v situacích z každodenního života, v nichž se využívá nejjednoduššího vyjádření přirozeným číslem • čte a zapisuje desetinná čísla a desetinné zlomky, zobrazí desetinná čísla na číselné ose, porovnává desetinná čísla a uspořádá je podle velikosti, převádí desetinná čísla na desetinné zlomky a naopak, provádí pamětně jednodušší příklady na všechny početní operace s desetinnými čísly, písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla, užívá znalostí o desetinných číslech ve slovních úlohách z praxe • provádí početní operace v oboru přirozených čísel a kladných desetinných čísel • orientuje se v situacích z každodenního života, v nichž se využívá nejjednoduššího vyjádření přirozeným číslem, čte a zapisuje desetinná čísla a desetinné zlomky, zobrazí desetinná čísla na číselné ose, porovnává desetinná čísla a uspořádá je podle velikosti, převádí desetinná čísla na desetinné zlomky a naopak • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) • zaokrouhuje a provádí odhady s danou přesností, seznamuje se s 	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozená čísla - opakování zápis přirozených čísel číselná osa uspořádání přirozených čísel podle velikosti zaokrouhlování přirozených čísel pamětné počítání s přirozenými čísly písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě • Kladná desetinná čísla desetinná čísla a desetinné zlomky desetinná čísla na číselné ose porovnávání desetinných čísel uspořádání desetinných čísel podle velikosti zaokrouhlování desetinných čísel pamětné počítání písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel užití znalostí o desetinných číslech v praxi

<ul style="list-style-type: none"> využitím kalkulátoru modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel, rozlišuje pojmy prvočíslo, číslo složené, společný dělitel a násobek, najde nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou přirozených čísel, využívá kritéria dělitelnosti (2,3,4,5,9,10,25,50,100), řeší slovní úlohy s využitím dělitelnosti, vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru přirozených a desetinných čísel 	<ul style="list-style-type: none"> Dělitelnost násobek a dělitel znaky dělitelnosti prvočíslo a číslo složené rozklad čísla na součin prvočísel nejmenší společný násobek největší společný dělitel čísla soudělná a nesoudělná praktické užití
--	--

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> závislosti, vztahy a práce s daty, vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data vyhledává, sbírá a třídí data, vypočítá aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota, pracuje s kapesním kalkulátorem, orientuje se v jednoduchých tabulkách, diagramech a grafech, matematizuje jednoduché reálné situace, převádí jednotky hmotnosti, převádí jednotky času porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy, interpretuje výsledky získané porovnáním souborů dat 	<ul style="list-style-type: none"> Závislosti, vztahy a práce s daty sběr a třídění dat aritmetický průměr tabulky, diagramy a grafy užití kalkulátoru jednotky hmotnosti jednotky času

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> základní pravidla rýsování načrtne a sestrojí rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> Základní pravidla rýsování druhy čar technické písmo k popisu geometrických

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje druhy čar, používá technické písmo k popisu geometrických útvarů, rýsuje a popisuje bod, přímku, polopřímku, úsečku, rýsuje rovnoběžky a kolmice, zná rozdíly mezi nimi, sestrojí osu úsečky s použitím kružítka, rozeznává rovinné útvary, zná jejich základní pojmy a vlastnosti, rýsuje obdélník, čtverec a trojúhelník charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník) rozeznává rovinné útvary, zná základní vlastnosti a pojmy u čtverce a obdélníka odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů i pomocí čtvercové sítě vypočítá obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku, vypočítá obsah čtverce a obdélníku, převádí jednotky délky a obsahu, využívá vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých příkladů z praxe určuje velikost úhlu měřením a výpočtem zná základní pojmy, pojmenuje a zapíše úhel, se seznámí s grafickým přenášením úhlu pomocí kružítka, sestrojí osu úhlu, narysuje úhel dané velikosti ve stupních, změří velikost úhlu pomocí úhloměru, rozliší a pojmenuje druhy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý, konvexní a nekonvexní), užívá jednotky stupeň a minuta, provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních a minutách), vyznačí úhly vedlejší a vrcholové, určí jejich vlastnosti, se seznámí s dvojicemi úhlů střídavých a souhlasných změří a seče vnitřní úhly v trojúhelníku, třídí a popisuje jednotlivé druhy trojúhelníků, pojmenuje a správně užívá základní pojmy (vrcholy, strany, vnitřní a 	<p>útvarů bod, přímka, polopřímka, úsečka, rovnoběžky a kolmice rovinné útvary</p> <p>• Geometrické útvary v rovině základní pojmy a vlastnosti rovinných geometrických útvarů obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku, obsah čtverce a obdélníku, jednotky délky a obsahu příklady z praxe</p> <p>• Úhel a jeho velikost co je to úhel, jeho základní pojmy grafické přenášení úhlu osa úhlu rýsovaní úhlu dané velikosti měření úhlu pomocí úhloměru druhy úhlů jednotky úhlů sčítání, odčítání, násobení a dělení úhlů dvojice úhlů</p> <p>• Trojúhelník základní pojmy druhy trojúhelníků věty o shodnosti trojúhelníků konstrukce trojúhelníku pomocí věty sss, sus, usu postup konstrukce výšky a těžnice střední příčky kružnice opsaná a vepsaná obvod a obsah trojúhelníku využití ke konstrukci pravidelného šestiúhelníku a osmiúhelníku</p>
--	---

<p>vnější úhly...), rozlišuje trojúhelník ostroúhlý, tupoúhlý a pravoúhlý, pozná trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • sestrojí trojúhelník pomocí věty sss, sus, usu, se seznámí se zápisem postupu konstrukce pomocí matematické symboliky, v trojúhelníku sestrojí výšky a těžnice, zná pojem střední příčky trojúhelníku, sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku • využívá polohové a metrické vlastnosti • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar, určí osy souměrnosti • načrtne, vymodeluje a sestrojí obraz rovinného obrazce v osové souměrnosti, určí osu souměrnosti osově souměrného rovinného obrazce, pozná útvary osově souměrné • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa - krychle a kvádr), analyzuje jejich vlastnosti • pozná a charakterizuje jednotlivá tělesa (krychle, kvádr), zná vlastnosti kvádru a krychle • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (krychle a kvádr) • orientuje se v jednotkách obsahu a objemu a převádí je mezi sebou, vypočítá objem krychle a kvádr, vypočítá povrch krychle a kvádru, řeší úlohy z praxe na výpočty povrchů a objemů krychle a kvádru, • načrtne a sestrojí síť základních těles (krychle a kvádr) • sestrojí síť kvádru a krychle a vymodeluje tato tělesa z papíru, 	<ul style="list-style-type: none"> • Osová souměrnost shodnost rovinných obrazců vzor a obraz rovinného obrazce v osové souměrnosti osa souměrnosti osově souměrných útvarů <p>trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky) k řešení geometrických úloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krychle a kvádr krychle, kvádr, válec, jehlan, koule krychle a kvádr ve volném rovnoběžném promítání jednotky objemu síť kvádru a krychle povrch a objem krychle a kvádru praktické úlohy
---	--

<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - krychle a kvádr - ve volném rovnoběžném promítání načrtne a sestrojí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání, 	
---	--

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných situací řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> Nestandardní aplikační úlohy a problémy Matematický klokan Pythagoriáda matematické kvízy a hádanky sudoku

7. ROČNÍK - DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel pozná čísla celá kladná, záporná a navzájem opačná, umí znázornit kterékoliv celé číslo na číselné ose, porovná celá čísla pomocí číselné osy a uspořádá je podle velikosti, dokáže určit absolutní hodnotu celého čísla včetně její geometrické interpretace, sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla - osvojí si pravidla pro výsledné znaménko užívá početní výkony s celými čísly v praxi při řešení slovních úloh dokáže aplikovat získané znalosti o celých záporných číslech i na záporná desetinná čísla orientuje se v celcích a jejich částečkách, zobrazí racionální číslo 	<ul style="list-style-type: none"> Celá čísla celá kladná, celá záporná, navzájem opačná znázornění celého čísla na číselné ose porovnávání čísel a uspořádání podle velikosti absolutní hodnota celého čísla matematické operace s celými čísly celá čísla v praxi aplikace znalostí o celých záporných číslech na čísla desetinná Racionální čísla celé a jeho části znázornění racionálního čísla na číselné ose krácení a rozšiřování zlomků porovnávání a uspořádání racionálních čísel podle velikosti smíšené číslo vztah mezi zlomkem a desetinným číslem početní operace s racionálními čísly

<p>na číselné ose, umí rozšiřovat a krátit zlomky na základní tvar, porovná zlomky více způsoby včetně šipkového pravidla, upraví smíšené číslo na zlomek a naopak, pochopí vztahy mezi desetinnými čísly a zlomky, umí převést desetinné číslo na zlomek a naopak, zapíše číslo periodické, uspořádá racionální čísla podle velikosti (včetně záporných), sčítá, odčítá, násobí a dělí kladná i záporná racionální čísla, seznámí se s úpravou a řešením složených zlomků, užívá zlomky při řešení praktických situací ve slovních úlohách, užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá jejich různá řešení řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel, vytvoří matem. model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel, vyhodnotí výsledek • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (procentem) • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek), vyhledá v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu, určí počet procent, je-li dána procentová část a základ, určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ, určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část, používá procentového počtu při řešení úloh jednoduchého úrokování, ověří správnost výsledků • zná pojmy poměr, převrácený poměr a postupný poměr, umí porovnat dvě veličiny poměrem, zvětšuje nebo zmenšuje danou hodnotu v daném poměru, umí daný poměr krátit i rozšiřovat, používá znalosti o poměru 	<p>složený zlomek slovní úlohy z praxe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procenta základní pojmy jedno procento, jedno promile výpočet počtu procent výpočet procentové části výpočet základu užití trojčlenky užití v praxi (promile, jednoduché úrokování) • Poměr co je poměr, postupný poměr rozšiřování a krácení poměru počítání s poměry měřítko plánu a mapy
---	---

<p>v měřítku plánu a mapy, určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost,</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů • účelně využívá kalkulátor • Kalkulátor využívá: v příkladech na procenta, v příkladech na přímou a nepřímou úměrnost, při výpočtu obvodu a obsahu trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku, při výpočtu objemu a povrchu kolmého hranolu 	
---	--

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá pravoúhlou soustavu souřadnic, umí zakreslit bod a vyčít naopak jeho souřadnice, umí zapsat rovnici přímé úměrnosti, sestavit tabulku a sestrojit graf, umí zapsat rovnici nepřímé úměrnosti, sestavit tabulku a sestrojit graf, řeší slovní úlohy z praxe s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti, řeší slovní úlohy s pomocí trojčlenky • vytvoří tabulku, graf a rovnici přímé a nepřímé úměrnosti na základě textu úlohy, určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úloha, tabulky z grafu a z rovnice, využívá při řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti • zpracuje, porovnává, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadané úlohy, převádí z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak, převání údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem 	<ul style="list-style-type: none"> • Přímá a nepřímá úměrnost přímá a nepřímá úměrnost pravoúhlá soustava souřadnic rovnice, tabulka a graf přímé úměrnosti rovnice, tabulka a graf nepřímé úměrnosti slovní úlohy řešené pomocí trojčlenky

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - rovnoběžníky, lichoběžníky využívá vlastnosti základních rovinných útvarů (vlastnosti úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost) odhaduje a vypočítá obsah a obvod rovnoběžníku a lichoběžníku, řeší geometrické úlohy početně převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku), popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí, určí počet řešení, ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání, využívá matematickou symboliku užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar, určí střed souměrnosti určuje a charakterizuje kolmé hranoly, analyzuje jejich vlastnosti, pracuje s půdorysem a nárysem těles používá pojmy – podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka odhaduje a vypočítá objem a povrch kolmého hranolu, převádí jednotky objemu načrtne a sestrojí a rozpozná síť kolmého hranolu, objasní pojmy – plášt, podstava načrtne a sestrojí obraz kolmého hranolu v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> Rovnoběžník druhy rovnoběžníků a jejich vlastnosti výšky a úhlopříčky rovnoběžníku kosodělník a kosočtverec konstrukce rovnoběžníku obvod a obsah rovnoběžníku Lichoběžník druhy lichoběžníků a jejich vlastnosti konstrukce lichoběžníku obvod a obsah lichoběžníku úlohy z praxe Středová souměrnost středově souměrné útvary konstrukce obrazu rovinného útvaru ve středové souměrnosti střed souměrnosti užití středové souměrnosti v praxi Kolmý hranol druhy kolmých hranolů a jejich vlastnosti konstrukce hranolu ve volném rovnoběžném promítání síť hranolu povrch hranolu objem hranolu slovní úlohy z praxe

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a 	<p>Matematický klokan</p> <p>Pythagoriáda</p>

<p>nalézá různá řešení předkládaných situací</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>netradiční geometrické úlohy – Tangram matematické kvízky a hádanky sudoku číselné a logické řady obrázkové řady</p>
---	---

8. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu, zaokrouhuje a provádí odhady • účelně využívá kalkulátor • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním, tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných, sestaví číselný výraz podle slovního zadání • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic, rovnici sestaví, rovnice řeší pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku, ověří správnost řešení slovní úlohy, přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu, rozhodne, zda má rovnice řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhá mocnina a odmocnina druhá mocnina druhá odmocnina • Mocniny s přirozeným mocnitelem co je mocnina s přirozeným mocnitelem pravidla pro počítání s mocninami zápis čísla pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$ • Výrazy a mnohočleny číselný výraz a jeho hodnota proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny • Lineární rovnice a slovní úlohy rovnost a rovnice řešení rovnic pomocí ekvivalentních úprav vyjádření neznámé ze vzorce slovní úlohy vedoucí k sestavení rovnice o jedné neznámé

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data z literatury, denního tisku a internetu • porovnává soubory dat • odhalí funkční vztahy v textu úlohy, řeší úlohy s využitím funkčních 	<ul style="list-style-type: none"> • Diagramy, grafy, tabulky Četnost znaků, aritmetický průměr

vztahů, vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace	
---	--

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh využívá potřebnou matematickou symboliku řeší geometrické úlohy početně využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh odhaduje a vypočítá obsah a obvod kruhu a délku kružnice určuje a charakterizuje prostorový útvar - válec, analyzuje jeho vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch válce načrtne a sestrojí síť válce načrtne a sestrojí obraz válce v rovině analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> Pythagorova věta Pythagorova věta věta k ní obrácená výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku Pythagorovy věta v rovině Pythagorova věta v prostoru Kruh a kružnice vzájemná poloha přímky a kružnice vzájemná poloha dvou kružnic Thaletova věta tečna ke kružnici bodem na kružnici tečna ke kružnici bodem ležícím vně kružnice obvod kruhu, délka kružnice obsah kruhu slovní úlohy Rotační válec vlastnosti válce síť válce povrch a objem válce příklady z praxe Konstrukční úlohy množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice)

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací, provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy, zvolí vhodný postup řešení, provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálnosti výsledku, zformuluje odpověď na zadáný problém 	Logické a netradiční geometrické úlohy Nestandardní aplikační úlohy a problémy Matematický klokan různé matematické rébusy a hádanky hledání vlastních originálních postupů řešení sudoku

9. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> účelně využívá kalkulátor matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav, rovnice i soustavy řeší pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku, ověří správnost řešení slovní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> Výrazy rozkládání výrazu na součin vytýkáním vzorce usnadňující úpravy rozklad výrazu na součin pomocí vzorců Lomený výraz (rozšiřující učivo) smysl lomeného výrazu hodnota lomeného výrazu krácení a rozširování lomených výrazů násobení a dělení lomených výrazů složený lomený výraz Rovnice s neznámou ve jmenovateli jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli vyjádření neznámé ze vzorce Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými co je soustava rovnic řešení soustavy rovnic slovní úlohy na směsi a roztoky slovní úlohy o pohybu slovní úlohy na společnou práci příklady z praxe na soustavy rovnic

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s intervaly a časovou osou vyjádří funkční vztah z textu, tabulkou, rovnicí, grafem přiřadí lineární funkci vyjádřenou rovnicí k příslušnému grafu nebo tabulce a naopak, vyčte z grafu význačné hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> Funkce pravoúhlá soustava souřadnic co je a co není funkce základní pojmy funkce lineární a její vlastnosti lineární funkce v praxi - slovní úlohy grafické řešení soustavy rovnic (rozšiřující učivo) Goniometrické funkce – rozšiřující učivo funkce sin, cos, tg, cotg výpočty v pravoúhlém trojúhelníku užití goniometrických funkcí v praxi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků, určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak • využívá potřebnou matematickou symboliku • rozpozná mnohostény (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule); rozpozná z jakých těles je zobrazené těleso složeno; načrtne a sestrojí obraz těles ve volném rovnoběžném promítání • určuje a charakterizuje jehlan, kužel a kouli, analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule • načrtne a sestrojí síť jehlanu a kuželes • načrtne a sestrojí obraz jehlanu a kuželes v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> • Podobnost podobnost geometrických útvarů věty o podobnosti trojúhelníků užití podobnosti • Konstrukční úlohy jednoduché konstrukce a základní konstrukce množiny všech bodů dané vlastnosti rozbor, postup konstrukce, vlastní konstrukce, počet řešení konstrukce trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku složitější konstrukční úlohy • Tělesa jehlan – síť, povrch a objem rotační kužel – síť, povrch a objem koule – povrch a objem slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům povrchů a objemů těles

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí, určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině, popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru podle jeho obrazu v rovině, využívá získané poznatky a dovednosti při řešení úloh z běžného života 	matematické úlohy z testů Scio matematické úlohy z testů Kalibro Matematický klokan matematické hádanky, sudoku jednodušší příklady matematické olympiády

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- osvojí si základní matematické pojmy a vztahy

- vyhledává informace v tištěné i elektronické podobě, získává soubory dat k dalšímu zpracování
- rozvíjí svou představivost
- používá metodu řízeného experimentu
- pracuje s chybou, zamýšlí se nad použitým postupem a správností výpočtu
- řeší slovní úlohy a příklady z praxe
- využívá digitální zdroje a prostředky k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování

Kompetence k řešení problémů:

- analyzuje, plánuje řešení, volí vhodný postup při řešení problému
- samostatně řeší problémy a užívá logické, matematické a empirické postupy
- odhaduje a vyhodnocuje reálnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám
- na základě pokusů nebo zkušeností rozvíjí své logické myšlení
- tvoří hypotézy, které ověřuje nebo vyvrací
- osvojuje si induktivní a deduktivní přístup při řešení problému

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- používá odbornou terminologii a matematický jazykový aparát
- čte slovní úlohy s porozuměním
- správně matematizuje problémy a interpretuje výsledky
- prezentuje postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětluje, proč daný postup volí
- zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- vhodně využívá ICT

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- obhajuje vlastní názor, případně ho mění na základě zjištění nových informací
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se při skupinové práci na řešení úloh podle svých matematických znalostí a dovedností

Kompetence občanské:

- uplatňuje matematiku v různých oborech lidské činnosti (např. informatika, finanční gramotnost, statistika, ...)
- zamýšlí se nad věrohodností informací (např. dotazníková šetření, matematické údaje v médiích ...)

Kompetence pracovní:

- využívá matematické znalosti a dovednosti v řešení netradičních úloh a v praxi
 - efektivně využívá pomůcky, kalkulátor a informační a komunikační technologie
- efektivně si plánuje plnění úkolů

4.3. Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat

s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

4.3.1. Informační a komunikační technologie

Informační a komunikační technologie - I. stupeň

Informační a komunikační technologie patří v současné době k předmětům základního vzdělávání. Poskytuje dětem základy práce s technologiemi, které děti využijí při práci v ostatních předmětech i ve volném čase.

V hodinách se žáci seznámí s počítačem, jeho částmi a periferiemi.

Jsou vedeni:

- k chápání a správnému používání pojmu z oblasti ICT,
- k praktickému zvládnutí základní práce ve Windows, s dostupným grafickým a textovým programem,
- ke zpracování informací z Internetu a získávají povědomí o kladném i záporném přínosu Internetu.

Žáci získají základní potřebné informace pro jejich vlastní bezpečnost při práci s počítačem a pro ochranu osobních dat. Všechny tyto informace jsou dětem podávány formou odpovídající jejich věku. Využívají vše pro praxi a chat a email.výukové programy

Ve vyučovací hodině je kláden důraz zejména na vlastní praktickou práci žáků, procvičování jednotlivých úkonů a krátkodobé projekty.

Časová dotace: 1 hodina týdně v 5. ročníku (při větším počtu žáků ve třídě jsou žáci děleni do 2 skupin).

Místo realizace: počítačová učebna

Informační a komunikační technologie - II. stupeň

Předmět navazuje svým obsahem na základní znalosti dětí získané v 5. ročníku a postupně je rozšiřuje.

Je vyučován v 6., 7. a 8. ročníku po jedné hodině týdně.

Žáci získají rozvinutější návyky pro práci s počítačem a naučí se zpracovávat různá data (obrázky, texty, tabulky, fotografie). Služby Internetu využívají v souladu s autorskými právy a pravidly bezpečnosti. Své znalosti aplikují při tvorbě dokumentů, prezentací, vlastních domácích prací a projektů. Naučí se práci v týmu, odpovědnosti za svou práci a prezentují své výsledky před spolužáky, případně před veřejností.

Předmět dále navazuje a rozšiřuje znalosti žáků v předmětu výtvarná výchova (9. ročník – 2 hodiny týdně – počítačová grafika zaměřená na pokročilou práci v grafickém programu).

V jednotlivých ročnících je zařazeno do obsahu učiva vždy jedno volné téma. Jeho obsah závisí na konkrétní situaci v daném ročníku (na složení třídy a stavu znalostí žáků ve třídě, na jejich potřebách a zájmech).

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	0 + 1	1	0 + 1	0
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny					

5. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ZÁKLADY PRÁCE S PC

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie 	<p>Základy práce v PC učebně:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řád počítačové učebny, - zásady bezpečnosti a hygieny práce. <p>Základy práce s PC:</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení, - operační systém MS Windows a jeho základní funkce, - multimediální využití počítače, - seznámení s formáty souborů (doc, bmp, jpg).

TEXTOVÝ EDITOR

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru 	<p>WordPad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní práce se souborem, - psaní a základní úpravy textu. <p>MS Word :</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní práce se souborem, - psaní a základní úpravy textu, - vložení klipartu, - kreslení.
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS	

GRAFICKÝ EDITOR

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textem a obrázkem grafickém editoru 	<p>Malování (příslušenství MS Windows):</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní práce se souborem, - tvorba jednoduchého obrázku, nápisu, - práce s obrázkem, s fotografií.

	<p>Art Rage (program na malování):</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní práce se souborem, - tvorba jednoduchého obrázku.
--	--

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje pomocí internetu • při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty • vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích 	<p>Internet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla pro děti při práci na internetu, netiketa, - základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování), - metody a nástroje vyhledávání informací, - formulace požadavku při vyhledávání na internetu. <p>Výukové programy</p>

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla • při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty • vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích 	<p>Projekt = prezentace v podobě listu v MS Wordu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě informací z internetu, knih a časopisů zpracování tématu v textovém editoru.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- užívá správnou terminologii v oblasti základního HW počítače;
- základní znalosti v oblasti ovládání počítače dovede využít k práci s výukovými programy;
- základní znalosti v oblasti práce s grafickým programem dovede využít v praktickém životě;

Kompetence k řešení problémů

- ví, jak na internetu vyhledávat informace; umí formulovat jednoduchá klíčová slova;

Kompetence komunikativní

- umí komunikovat prostřednictvím emailu;

- zná a respektuje pravidla pro bezpečnou komunikaci na internetu;

Kompetence sociální a personální

- umí v případě potřeby požádat spolužáka o radu a pomoc při práci, rovněž je ochoten pomoci spolužákovi nabídnout a poskytnout;

Kompetence občanské

- učí se respektovat stanovená pravidla prostřednictvím dodržování řádu odborné učebny
- zbytečně neplýtvá dostupnými prostředky (papíry, barva v tiskárně, apod.);
- třídí odpadový materiál

Kompetence pracovní

- udržuje své pracovní místo v pořádku;
- svědomitě plní zadané úkoly a hodnotí svou práci;

6. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

ZÁKLADY PRÁCE S PC

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem • chápe základní funkce operačního systému MS Windows • chápe stromovou strukturu • využívá správce souborů • seznámí se s některými faktami z historie počítačů 	<p>Základy práce v PC učebně:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řád počítačové učebny, - zásady bezpečnosti a hygieny práce. <p>Operační systém MS Windows a základní funkce</p> <p>Manager souborů a práce v něm</p> <p>Stromová struktura</p> <p>Nástrojové lišty v MS Office</p> <p>Historie počítačů</p>

TEXTOVÝ EDITOR

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s textovými editory • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 	<p>MS Word:</p> <ul style="list-style-type: none"> - úpravy vzhledu stránky, - psaní a úpravy textu, - jazyk a oprava pravopisu, - číslování stránek, - tvorba a úpravy tabulek, - textové pole, - vkládání a úprava klipartu, - vkládání obrázků ze souboru, - Word Art.

EDITOR PREZENTACÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• ovládá práci v editoru prezentací• zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	MS Power Point: - základy práce v editoru, - tvorba jednoduché prezentace (viz zpracování a využití informací).
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS	

POČÍTAČOVÁ GRAFIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem• zvládá skenování obrázků i textu	Rastrový editor Základy práce s digitální fotografií Skenování

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví• používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Internet: - základy připojení, - základní služby internetu - www, - webové prohlížeče, - vyhledávače, - ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika, - pravidla chování na internetu, - osobní bezpečnost na internetu. Výukové programy

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• ovládá práci s textovými editory• uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem• pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Projekt = prezentace v programu MS Word: - na základě informací z internetu, knih a časopisů zpracování tématu v textovém editoru.

<ul style="list-style-type: none"> • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • ovládá práci v editoru prezentací • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<p>Projekt = prezentace v programu MS Power Point:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za využití informací z internetu a knih zpracování prezentace na určité téma v programu Power Point, - prezentace zpracovaného tématu před třídou
--	---

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ZÁKLADY PRÁCE S PC

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem • seznámí se s jinými operačními systémy (Linux) • zvládá archivaci dat • chápe nutnost ochrany dat a informací (využívá antivirové programy, firewally) 	<p>Základy práce v PC učebně:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řád počítačové učebny, - zásady bezpečnosti a hygieny práce. <p>Operační systémy (Linux) Zálohování, archivace, komprimace dat, vypalování CD Antivirové programy, firewall</p>

TEXTOVÝ EDITOR

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • ovládá pokročilejší práci s textovými editory • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 	<p>Textové editory - MS Word, Open Office Writer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - záhlaví, zápatí, - obrázek a jeho úprava ve Wordu, - formátování, - šablony. <p>Textové programy se zaměřením na vzhled dokumentů a různé výstupy (např. PDF)</p>

EDITOR PREZENTACÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní estetická a 	MS Power Point:

<p>typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří animované prezentace v editoru prezentací • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 	<ul style="list-style-type: none"> - tvorba složitějších prezentací (využití animace), - začlenění vlastních digitálních fotografií, - vložení videa, zvuku.
---	---

DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se se základy fotografování • zhotovuje digitální fotografie, které následně dokáže upravit 	<p>Základní práce s digitálním fotoaparátem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nastavení režimu, - tvorba fotografií, - přenos do PC. <p>Programy na správu fotografií Základní úpravy fotografií Tisk fotografií - nastavení barev Využití internetových sběren fotografií Využití internetových úložišť fotek, webalb</p>

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 	<p>Informace o připojení a službách sítě:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývojové trendy informačních technologií, - hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování, - autorský zákon, - pravidla chování na internetu, - bezpečnost na internetu - osobní bezpečnost i bezpečnost dat.

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 	<p>Projekt = animovaná prezentace v MS Power Pointu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití informací z internetu a knih ke zpracování tématu a jeho prezentace před třídou.

<ul style="list-style-type: none"> • vytváří animované prezentace v editoru prezentací • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	
--	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

ZÁKLADY PRÁCE S PC

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 	<p>Základy práce v PC učebně: - řád počítačové učebny, - zásady bezpečnosti a hygieny práce.</p> <p>Pojmy týkající se SW (demo, freeware, shareware, licence, aj.) Instalace a stahování programů</p>

TABULKOVÝ EDITOR

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s textovými a grafickými editory i s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 	<p>MS Excel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba tabulek, - jednoduché vzorce a funkce, - tvorba grafů, - pokročilejší práce (filtry, příčky).
pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS	

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje 	<p>Internet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie internetu, - základní protokol TCP/IP,

<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché vztahy mezi údaji • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost 	<ul style="list-style-type: none"> - domény, - hosting, - další služby sítě (on-line komunikace, telefonování, přenos souborů) a základní informace o používaných protokolech.
<p>pokrytí průřezových témat MeV FVM , PRT OSV, K , KaK</p>	

WEBOVÉ STRÁNKY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<p>Základy značkovacího jazyka HTML</p> <p>Blogy</p> <p>Základy tvorby webových stránek v editoru</p> <p>Tvorba webových stránek s využitím internetových služeb (šablony na internetu)</p>

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<p>Projekt = tvorba webových stránek:</p> <p>- za pomoci editoru webstránek nebo za pomoci šablon vytvoření vlastní webové stránky.</p>

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- užívá správnou terminologii
- získané dovednosti umí využít při práci s výukovými programy i k přípravě do vyučování;
- získané vědomosti a dovednosti dovede využít v praktickém životě;

Kompetence k řešení problémů

- umí vyhledat potřebné informace na internetu

Kompetence komunikativní

- umí účinně využívat různé způsoby komunikace prostřednictvím ICT a Internetu;
- zná a respektuje pravidla pro bezpečnou komunikaci na internetu;

Kompetence sociální a personální

- umí v případě potřeby požádat spolužáka o radu a pomoc při práci, rovněž je ochoten pomoci spolužákovi nabídnout a poskytnout;
- účinně se zapojuje do skupinové práce

Kompetence občanské

- učí se respektovat stanovená pravidla prostřednictvím dodržování řádu odborné učebny
- zbytečně neplýtvá dostupnými prostředky (papíry, barva v tiskárně, apod.);
- třídí odpadový materiál

Kompetence pracovní

- udržuje své pracovní místo v pořádku;
- svědomitě plní zadané úkoly a hodnotí svou práci;
- získané zkušenosti a vztah vybudovaný k práci s technickými materiály ICT se může stát základem pro žákovo rozhodování o volbě profesní orientace

4.4. Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi i kvalitní a bezpečné vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich, případně je chránit. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, perspektivám i rizikům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápout organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např.

v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci, solidarity a respektu mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Učí se, jak se mají chovat při živelních pohromách, haváriích a jiných mimořádných událostech. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk, jeho zdraví a bezpečí žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické, psychické a i sociální funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka

vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci, o sebeobraně a poskytování vzájemné pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
 - orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
 - rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných témaech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
 - poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
 - samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezproblémové komunikaci a k bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, a na elektronických médiích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
 - utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
 - přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí - objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
 - poznávání podstaty zdraví i příčin, jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
 - poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně mimořádných situací
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

4.4.1. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

- prvouka se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět v 1. – 3. ročníku – 2 hodiny týdně

- vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů

Místo, kde žijeme:

Žáci se učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami. Důraz je kladen na dopravní výchovu. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

Lidé kolem nás:

Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi. Žáci se orientují v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.

Lidé a čas:

Žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase.

Rozmanitost přírody:

Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Učí se hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

Člověk a jeho zdraví:

Žáci poznávají především sebe. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Organizace

- žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek
- využívají školní knihovnu
- účastní se vycházek, exkurzí, výstav.....

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
dotace	2	2	2	0	0
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný		
dotace skupiny					

4.4.2. Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň
je realizován ve 4. – 5. ročníku

ve 4. ročníku – 3 hodiny týdně

v 5. ročníku – 4 hodiny týdně

- tento předmět se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět

- vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů

Místo, kde žijeme:

Žáci se učí chápout organizaci ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami. Důraz je kladen na dopravní výchovu. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. Seznamují se se základními údaji o České republice i Evropě. Chápou naši vlast jako součást Evropy.

Lidé kolem nás:

Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu.

Seznamují se se základními právy a povinnostmi.

Lidé a čas:

Žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Seznámí se s významnými událostmi našich dějin.

Rozmanitost přírody:

Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy. Objevují velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naši vlasti. Učí se hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

Člověk a jeho zdraví:

Žáci poznávají především sebe. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o orgánových soustavách a stavbě lidského těla, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Organizace

- žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce a využitím dostupných vyučovacích pomůcek
- využívají školní knihovnu
- účastní se vycházek, exkurzí, výstav.....

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
dotace	0	0	0	3	4
povinnost (skupina)				povinný	povinný

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v okolí svého bydliště a okolí školy 	<p>Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí škol, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace</p>

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Lidé kolem nás rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<p>Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, zaměstnání</p> <p>Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocný, sociálně slabým</p> <p>Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnosti, etické zásady, rizikové chování, riziková situace</p>

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; 	<p>Orientace v čase a časový řád - určování času, denní režim, roční období</p> <p>Současnost a minulost v našem životě – státní svátky a významné dny</p>

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<p>- rostliny, houby, živočichové – význam v přírodě a pro člověka</p> <p>- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>

ČLOVĚK, JEHO ZDRAVÍ A BEZPEČÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky svý užitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, drobné úrazy a poranění, osobní hygiena - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku; integrovaný záchranný systém

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • pozná státní symboly 	<p>Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště</p> <p>Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí škol, bezpečná cesta do školy</p> <p>Obec – její části poloha v krajině, význačné budovy, dopravní síť,</p>

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Lidé kolem nás • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<p>Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání</p> <p>Soužití lidí – mezilidské vztahy, pomoc nemocný, sociálně slabým</p> <p>Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnosti, etické zásady</p> <p>Právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy</p>
pokrytí průřezových témat MuV KD	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; 	<p>Orientace v čase a časový řád - určování času, generace, denní režim, roční období, kalendář Současnost a minulost v našem životě – státní svátky a významné dny, bydlení a předměty denní potřeby</p>

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 	<p>- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p> <p>- základní společenstva</p> <p>- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p>- odpovědnost lidí</p>
pokrytí průřezových témat EV E	

ČLOVĚK , JEHO ZDRAVÍ A BEZPEČÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo – základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní hygiena - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku; integrovaný záchranný systém

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) 	<p>Škola cesta do školy (orientace v místě bydliště), riziková místa a situace, požadované chování ve škole v případě ohrožení</p> <p>Domov obec (místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť)</p> <p>Naše vlast - Česká republika (domov, krajina, národ, státní symboly), sousední státy ČR, krajina v okolí domova</p>

pokrytí průřezových témat

VMEGS
 OES , JE
 VDO
 OSŠ , OOSS , POPŽ , PD OSV
 RSP , SRaSO , MV, Ko

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Lidé kolem nás • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<p>Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, zaměstnání</p> <p>Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnosti, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové chování, riziková situace, předcházení konfliktů</p> <p>Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy</p> <p>Vlastnictví - rozpočet, příjmy a výdaje domácností</p>

pokrytí průřezových témat

MuV
 KD, LV VDO
 OSŠ
 OSV
 MV

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denní životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<p>Orientace v čase a časový řád - určování času, denní režim, roční období, kalendář</p> <p>Současnost a minulost v našem životě – státní svátky a významné dny, bydlení a předměty denní potřeby</p>

pokrytí průřezových témat

MuV

LV

MeV

FVM , TMS OSV

SRaSO , ŘPRD

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích• roztrídí některé přírodniny podle nápadních určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě• provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	<ul style="list-style-type: none">- voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, význam pro život- nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka- rovnováha v přírodě – základní společenstva- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody- odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů,

pokrytí průřezových témat EV

ZPŽ , ŽP, VČP

OSV

RSP

ČLOVĚK, JEHO ZDRAVÍ A BEZPEČÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky svým užitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví• rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných• chová se obezřetně při setkání s	<ul style="list-style-type: none">- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou,- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních- bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky),- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a

<p>neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku; integrovaný záchranný systém</p>
<p>pokrytí průřezových témat MuV EP OSV PH, MV</p> <p>Klíčové kompetence</p> <p>Kompetence k učení vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení používá obecně užívané termíny, znaky a symboly ověřuje své znalosti v třídním kolektivu i mimo něj</p> <p>Kompetence k řešení problémů vnímá nejrůznější problémové situace, vyhledává informace vhodné k řešení problému, ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací</p> <p>Kompetence komunikativní vyslechne názory spolužáků, porozumí jim, adekvátně reaguje, vyjadřuje své myšlenky dodržuje pravidla komunikace a zdvořilosti</p> <p>Kompetence sociální a personální spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přijme přidělenou roli ve skupině</p> <p>Kompetence občanské respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, chápe základní ekologické souvislosti</p> <p>Kompetence pracovní – používá bezpečně pomůcky a nástroje, pracuje samostatně podle pokynů.</p>	

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčerty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<p>Naše vlast – krajina, národ, základy státního zřízení a polického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly,</p> <p>Poloha ČR, regiony ČR – surovinové zdroje, služby a obchod</p> <p>Okolní krajina - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půdy, rostlinstva a živočichů, světové strany</p> <p>Mapy</p>
<p>pokrytí průřezových témat VDO OOSS , PD</p>	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • poukáže v nejbližším společenském a přírodní prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy 	<p>Principy demokracie Protiprávní jednání a spravedlnost</p> <p>Člověk mezi lidmi – ohleduplnost, zvládání vlastní emocionality, předcházení konfliktů</p>

pokrytí průřezových témat

MuV

EP

MeV

FVM

VDO

POPŽ , PD

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<p>Orientace v čase a časový řád – čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, letopočet,</p> <p>Proměny způsobu života, státní svátky a významné dny</p> <p>Regionální památky – lidé a obory zkoumající minulost</p>

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objevuje a zjišťuje propojenosť prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • porovnává na základě pozorování 	<p>- látky a jejich vlastnosti – třídění látok, změny látok a skupenství</p> <p>- voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, význam pro život</p> <p>- nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam</p> <p>- rostliny, houby, živočichové – znaky života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů,</p>

<p>základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p> <ul style="list-style-type: none"> • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> - životní podmínky -význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočíšstva na Zemi; podnebí a počasí - vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů
<p>pokrytí průřezových témat EV ZPŽ</p>	

5. ROČNÍK - DOTACE: 3+1, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu <p>zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmírkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického 	Regiony ČR Sousední státy ČR Evropa a svět - cestování a kde jsme byli o prázdninách Okolní krajina - rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí,
<p>pokrytí průřezových témat VMEGS OES , JE</p>	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obháji a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu řešení • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkонтroluje cenu nákupu, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<p>Chování lidí – rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům</p> <p>Právo a spravedlnost – právní ochrana občanů a majetku včetně nároků na reklamací, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p> <p>Vlastnictví – hmotný a nehmotný majetek, banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p> <p>Globální problémy přírodního prostředí</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>VDO, OSV</p> <p>MV , EV , VEFS</p>	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik objasně historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<p>Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, letopočet</p> <p>Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, průběh lidského života, státní svátky a významné dny</p>

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objevuje a zjišťuje propojenosť prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdelením času a střídáním ročních období • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozliší aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit 	<ul style="list-style-type: none"> - voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život - nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam - vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období - rostliny, houby, živočichové - životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, živelní pohromy a ekologické katastrofy <p>Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p>

ČLOVĚK, JEHO ZDRAVÍ A BEZPEČÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo – stavba těla - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa; přenosné a nepřenosné nemoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních,

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek 	<p>návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií</p> <p>-osobní bezpečí – vhodná a nevhodná místa pro hru; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání</p> <p>- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p> <p>- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>OSV</p> <p>PH</p>	

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- aktivně a samostatně vyhledává informace, které využívá v hodinách
- využívá více možností k řešení a zpracování úkolu a dochází různými cestami ke správnému výsledku
- čte z mapy a využívá mapy jako další zdroj informací
- využívá získaných poznatků při pozorování a zkoumání přírody
- snaží se ohodnotit výsledky své práce Kompetence k řešení problémů
- k řešení zadaných problémů využívá předešlých zkušeností, nebo hledá nové způsoby řešení
- ověřuje si správnost svých výsledků

Kompetence komunikativní

- správně formuluje své myšlenky a názory
- pomocí učiva si rozšiřuje slovní zásobu
- aktivně komunikuje při skupinové práci a snaží se společně s ostatními hledat řešení zadaných úkolů
- prezentuje výsledky své práce
- používá správnou terminologii

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích žádá i poskytuje pomoc nebo radu
- respektuje názory druhých a zvládá prezentovat svůj názor
- dokáže pracovat ve skupině spolužáků
- dodržuje pravidla slušného chování

Kompetence občanské

- respektuje hygienická a bezpečnostní pravidla
- chrání zdraví své i svých spolužáků
- při úrazu zavolá odpovědného dospělého
- chrání přírodu

Kompetence pracovní

- vykoná zadanou práci svědomitě s ohledem na svůj věk
- hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

4.5. Člověk a společnost

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich

rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována.

Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a

kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního

jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že

vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opředeného o historickou zkušenost
- rozlišování mytů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a

- hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporučujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujmání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

4.5.1. Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směruje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,
 matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,
 výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,
 hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,
 jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,
 občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,
 tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová téma:

OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů,

kreativita,

VDO – demokracie, despocie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnosť, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie, EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu,

MKV – sbližování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita, EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce,

MDV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika,

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	2	1 + 1	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">uveďe konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatkůuveďe příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďoványorientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	<ul style="list-style-type: none">- význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny- historický čas a prostor
pokrytí průřezových témat EV ZPŽ	

Počátky lidské společnosti

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturuobjasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	<p>Starší doba kamenná</p> <ul style="list-style-type: none">- způsob života jednotlivých vývojových typů člověka <p>Mladší doba kamenná</p> <ul style="list-style-type: none">- způsob života a obživy- počátky řemesel

<ul style="list-style-type: none"> uveďe příklady archeologických kultur na našem území 	<p>Doba kovů - rozvoj řemesel a obchodu - zánik rodové společnosti Naše země v období pravěku</p>
<p>pokrytí průřezových témat MuV EP VMEGS OES</p>	

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací uveďe nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<p>Nejstarší starověké civilizace Řecko Řím Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím</p>
<p>pokrytí průřezových témat VDO OOSS , PD</p>	

7. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské 	<p>Raný středověk - nový etnický obraz Evropy - byzantská, arabská a franská říše - islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - Velká Morava a český stát, jejich vnitřní</p>

<p>a islámské kulturní oblasti</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 	<p>vývoj a postavení v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> - formování prvních státních celků v Evropě - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - románská kultura a životní styl raného středověku, struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev <p>Vrcholný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků a vláda Karla IV. - gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách <p>Pozdní středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - doba poděbradská - doba jagellonská
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>MuV</p> <p>KD</p> <p>VMEGS</p> <p>ES</p> <p>MeV</p> <p>KČPPMS</p> <p>VDO</p>	

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí znovaobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie 	<ul style="list-style-type: none"> - renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou - zámořské objevy a počátky dobývání světa - český stát a velmoci v 15. - 18. století

<ul style="list-style-type: none"> objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky 	
pokrytí průřezových témat VMEGS OES	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POČÁTKY NOVÉ DOBY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek 	<p>Evropa po třicetileté válce</p> <p>Barokní kultura a osvícenství</p>
pokrytí průřezových témat VMEGS OES	

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných 	<p>Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA</p> <p>- industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka</p> <p>- národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa</p> <p>- revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů</p> <p>- politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva</p> <p>- kulturní rozrůzněnost doby</p>

<p>evropských revolucích</p> <ul style="list-style-type: none"> • na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi vel mocemi a vymezí význam kolonií 	<p>- konflikty mezi vel mocemi, kolonialismus</p>
---	---

MODERNÍ DOBA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MODERNÍ DOBA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • na příkladech vyloží antisemitismus, rassismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a 	<ul style="list-style-type: none"> - první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky - nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa a jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy - mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro Československo a svět - druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války

kulturní prostředí	
pokrytí průřezových témat MuV KD , PM , PSSS VMEGS ES , JE OOSS , POPŽ , PD	

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce • posoudí postavení rozvojových zemí • prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<ul style="list-style-type: none"> - studená válka, rozdelení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření - vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) - vývoj Československa od roku 1945 do r. 1989, vznik České republiky - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - problémy současnosti - věda technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava
pokrytí průřezových témat MuV KD , PM VMEGS ES , JE VDO OOSS , PD	
Klíčové kompetence	<p>Kompetence k učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - důsledným odlišením základního a rozšiřujícího učiva žák směřuje k schopnosti rozlišovat podstatné a podružné ve výuce, posiluje se jeho vlastní metoda učení; - manipulací s dějepisnou mapou a dobovým obrazovým materiálem se žák učí ověřovat si zprostředkované znalosti; <p>Kompetence k řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák se učí vyhledávat potřebné informace pro řešení úkolů v učebnici, na internetu, v dostupných materiálech (encyklopédie, dokumenty, mapy); - porovnáním historického a současného stavu se žák učí argumentovat a obhajovat své

názory;

Kompetence komunikativní

- žák se učí rozumět odbornému textu, ovládá práci s médií;
- formuluje své myšlenky a prezentuje před ostatními;
- vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu.

Kompetence sociální a personální

- rozvíjí schopnost spolupracovat ve skupině, učí se týmové spolupráci;

Kompetence občanské

- směřuje k poznání lidské společnosti v různých regionech světa;
- vytváří si povědomí o vývoji vlastního národa, formují se základy občanské hrdosti a vlastenectví;
- poznává principy soužití lidí v dějinách, společenské normy a jejich paralely v současnosti;
- utváří si vztah k umění a uměleckým dílům;

Kompetence pracovní

- vytváří si vztah k historii jako potencionálnímu zájmu (cestování, turismus, architektura, hudba, výtvarné umění), který může být základem pro profesní volbu v oblasti humanitních věd.

4.5.2. Výchova k občanství

Charakteristika předmětu - II. stupeň

Předmět občanská výchova se vyučuje jako součást vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Občanská výchova směřuje k postupnému formování a rozvíjené občanského profilu žáků.

K zabezpečení tohoto cíle směřuje obsahová, časové a organizační vymezení předmětu - předmět se vyučuje v 6., 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu je zaměřeno zejména na to:

- aby si žáci utvořili ucelenou představu o mravních a právních předpokladech mezilidského a společenského soužití;
- aby se žáci naučili orientovat v rozmanitých situacích osobního, citového, rodinného, pracovního a občanského života.

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	1	1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

6. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si význam domova, objasní pojmy náhradní výchova, adopce, pěstounská péče, adopce na dálku • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, řeší konflikty nenásilným způsobem • posoudí na příkladech přínos spolupráce při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině, ve škole, v obci • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozlišuje projevy vlastenectví od projevu nacionalismu • vysvětlí rozdíl mezi národností a státním občanstvím 	<ul style="list-style-type: none"> - život v rodině – typy rodiny, náhradní výchova - vztahy mezi lidmi – mezilidská komunikace, konflikty, problémy lidské nesnášenlivosti - naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku - naše vlast, pojem vlast a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, státní symboly, státní svátky a významné dny
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>VDO OSS OSV SaS , PH , PL , MV , Ko</p>	

7. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají 	<ul style="list-style-type: none"> - naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život

<ul style="list-style-type: none"> • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci 	<ul style="list-style-type: none"> - kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia - lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti
---	---

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů, hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> - majetek, vlastnictví - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví - peníze – funkce a podoby peněz, formy placení - hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy, osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování 	<ul style="list-style-type: none"> - právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu - státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace - protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví

MEZINÁRODNÍ VZTAHY A GLOBÁLNÍ SVĚT

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a 	<ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) - globalizace - projevy, klady a záporý; významné globální problémy, způsoby včetně

<p>zápory</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu 	<p>válek a terorismu, možnosti jejich řešení</p>
--	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a 	<ul style="list-style-type: none"> - podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál - vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí

<p>vhodně koriguje své chování a jednání</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	
<p>pokrytí průřezových témat VDO OSŠ , OOSS , POPŽ OSV MV</p>	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestních činů • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<p>- právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu</p> <p>- právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>- protiprávní jednání – druhy a postupy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>- právo v každodenním životě – význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady</p>

9. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
<p>pokrytí průřezových témat MuV PM OSV SaS, SRaSO , ŘPRD , HPPE</p>	

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODAŘENÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu cen a její změny, na příkladu ukáže tvorbu cen jako součást nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít 	<ul style="list-style-type: none"> - peníze – funkce a podoby peněz - hospodaření s penězi - formy vlastnictví - výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, tvorba cen, inflace, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků

<ul style="list-style-type: none"> uveďe a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu 	
pokrytí průřezových témat VMEGS JE MeV KČPPMS , IVMSR	

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uveďe příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a záporu uveďe některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu uveďe některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích uveďe příklady mezinárodního terorismu a zaujmě vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	<ul style="list-style-type: none"> - globalizace - projevy, klady a záporu; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení - mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) - evropská integrace – podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR

Klíčové kompetence
Kompetence k učení

- má vytvořený komplexní pohled na svět
- propojil si poznatky z různých vzdělávacích oblastí do širších celků

Kompetence k řešení problémů

- je tolerantní k národnostním menšinám
- řeší modelové situace problémového chování a jednání

Kompetence komunikativní

- respektuje jiné názory, zájmy, chování a myšlení lidí
- naslouchá promluvám druhých lidí, zejména ve skupinové práci na ně reaguje
- využívá počítač a jiné technologie pro komunikaci

Kompetence sociální a personální

- podílí se na práci ve skupině
- v sebehodnotících cvičeních vyjadřuje vlastní pocity a uspokojení z vlastní práce
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů

Kompetence občanské

- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokracii
- uvede příklady, jak ovlivňují výsledky voleb běžný život občanů

Kompetence pracovní

- vypracuje projekty související s globalizací, hledá řešení na úrovni obce
- vhodně používá pomůcky, zdroje z médií apod.

4.6. Člověk a příroda

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních

jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídaní či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejfektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

4.6.1. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu fyzika si žáci osvojují, především na základě pozorování, měření a experimentování, nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálním jevům a procesům, vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě i v technické či technologické praxi. Významně přispívá k rozvoji rozumových schopností žáků, k přechodu od převážně názorného poznání k poznání s prvky vědeckého poznání, učí žáky přesnému vyjadřování a rozvíjí jejich specifické zájmy.

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku dvě hodiny týdně. Výuka probíhá v odborné učebně.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	2	2	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

LÁTKY A TĚLESA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí• rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles,• charakterizuje pevné, kapalné a plynné látky a tělesa podle jejich vlastností,• chápe pojem síla, pozná a popíše účinky gravitační síly Země a jejího pole,	<p>látky a tělesa, vlastnosti látek pevných, kapalných a plynných, čáстicové složení, atomy, molekuly</p> <p>vzájemné působení těles, síla, gravitační síla</p> <p>skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze</p>
pokrytí průřezových témat OSV	

RSP

ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše model atomu, elektrování těles a jejich vzájemné působení 	elektrování těles elektrické pole model atomu
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší přírodní a umělé magnety, chápe pojem feromagnetická látka, vyjmenuje části magnetu zná a na jednoduchých pokusech předvede vzájemné působení magnetických pólů rozliší magneticky měkkou a tvrdou ocel, popíše magnetické vlastnosti Země, orientuje se v pojmech magnetické a zeměpisné póly Země 	magnety přírodní a umělé, části magnetu magnetické pole, magnetizace látky indukční čáry mag. pole magnetické pole Země
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

MĚŘENÉ FYZIKÁLNÍ VELIČINY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	měření délky měření objemu měření hmotnosti měření času měření teploty hustota látky výpočet hustoty látky
pokrytí průřezových témat	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

KLID A POHYB TĚLESA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles 	<p>jak můžeme popsat pohyb druhy pohybů</p> <p>rychlosť a dráha rovnoměrného pohybu průměrná rychlosť pohybu</p> <p>pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý</p>

SÍLA A JEJÍ MĚŘENÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • změří velikost působící síly • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 	<p>co víme o síle znázornění síly gravitační síla a hmotnost</p>

SKLÁDÁNÍ SIL

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • změří velikost působící síly • dovede složit síly působící na těleso 	<p>skládání sil stejného a opačného směru rovnováha dvou sil těžiště tělesa</p>

POSUVNÉ A OTÁČIVÉ ÚČINKY SIL

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů stálé výsledné síly v jednoduchých situacích • využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých 	<p>urychlující a brzdné síly na těleso zákon setrvačnosti zákon vzájemného působení těles akce a reakce zákon síly</p> <p>páka, rovnovážná poloha na páce užití páky, rovnoramenné váhy kladky, kladkostroj</p>

situacích	
-----------	--

DEFORMAČNÍ ÚČINKY SÍLY, TŘENÍ, TLAK

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe vztahy mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí, změří velikost třecí síly, objasní význam tření v praxi, účelnost zmenšování nebo zvětšování 	tlaková síla tlak tlak v praxi třecí síla a její měření význam třecí síly v praxi smykové tření

MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o zákonitech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní 	přenášení tlaku v kapalině, Pascalův zákon hydraulická zařízení účinky F_g Země na kapalinu, hydrostatická tlaková síla hydrostatický tlak vztlaková síla v kapalině, Archimedův zákon potápění, plování a vznášení se stejnorodého tělesa v kapalině plování nestejnorodého tělesa

MECHANICKÉ VLASTNOSTI PLYNU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe příčiny atmosférického tlaku pojmenuje přístroje pro měření atm. tlaku a tlaku v uzavřené nádobě, rozlišuje pojmy přetlak a podtlak, aplikuje poznatky Archimédova zákona v atmosféře 	atmosféra Země, atmosférický tlak měření atmosférického tlaku změny atmosférického tlaku vztlaková síla v atmosféře, Archimedův zákon tlak plynu v uzavřené nádobě, manometry

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

SVĚTELNÉ JEVY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 	vlastnosti světla zdroje světla šíření světla odraz světla lom světla rozklad světla

PRÁCE A ENERGIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh 	práce, práce při zvedání tělesa kladkami výkon výpočet práce z výkonu a času pohybová a polohová energie tělesa vnitřní energie vzájemná přeměna energií

VNITŘNÍ ENERGIE, TEPLO

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdáné tělesem 	částicové složení látek zahřívání těles při tření tepelná výměna teplo, měrná tepelná kapacita látky teplo přijaté a odevzdáné tělesem tepelná výměna prouděním tepelné záření využití energie slunečního záření

ZMĚNY SKUPENSTVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé změny skupenství, spojuje je se změnami vnitřní energie 	tání a tuhnutí skupenské teplo tání a tuhnutí

<ul style="list-style-type: none"> používá a rozumí pojmu teplota tání, skupenské teplo tání a varu, zná, na čem závisí jednotlivé změny skupenství a k jakým změnám při nich dochází, vypočítá jednoduché příklady výstup 	vypařování var kapalnění
--	--------------------------------

PÍSTOVÉ SPALOVACÍ MOTORY – ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> podle modelu popíše základní prvky konstrukce spalovacích motorů, objasní rozdíl mezi zážehovým a vznětovým motorem 	tepelné motory spalovací motory

ZVUKOVÉ JEVY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	zvukový rozruch rychlosť šíření zvuku v různých prostředích šíření zvuku prostředím tón, výška tónu ucho jako přijímač zvuku nucené chvění, rezonance odraz zvuk, ozvěna pohlcování zvuku ochrana před nadměrným hlukem

9. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

ELEKTRICKÝ PROUD, ELEKTRICKÝ OBVOD

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu rozliší vodič a izolant 	sestavení elektrického obvodu elektrický proud a napětí vodiče el. proudu a izolanty zahřívání vodiče při průchodu proudu, tepelné el. spotřebiče pojistka magnetické pole cívky s proudem, galvanometr elektromagnet, užití, el. zvonek

pokrytí průřezových témat
OSV
RSP

EL. NÁBOJ, EL .POLE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná stavbu atomu, jmenuje jednotlivé částice a jejich náboj, na základě pokusu popíše elektrostatickou indukci a polarizaci, zná jednotku coulomb, používá pojem elementární náboj 	elektroskop, jednotka náboje vodič a izolant siločáry el.pole

EL. PROUD A NAPĚTÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu 	elektrický proud a jeho měření elektrické napětí a jeho měření zdroje elektrického napětí schematické značky

OHMŮV ZÁKON

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů 	Ohmův zákon závislost odporu na vlastnostech vodiče výsledný odpor vodičů zapojených za sebou výsledný odpor vodičů zapojených vedle sebe reostat, dělič napětí elektrická práce, elektrická energie výkon elektrického proudu

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní 	magnetické pole cívky s proudem elektromagnet a jeho užití působení mag. pole na cívku s proudem elektromotor elektromagnetická indukce galvanometr

STŘÍDAVÝ PROUD

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí• rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	vznik střídavého proudu měření stříd. proudu a napětí transformátory výroba a přenos el. energie rozvodná síť elektrické energie

VEDENÍ EL.PR.V KAP. A PLYNECH

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• na základě pokusu popíše elektrolýzu, popíše pokovování• popíše princip jiskrového výboje, oblouku a výboje ve zředěných plynech	vedení el. proudu v kapalinách vedení el. proudu v plynech

POLOVODIČE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše stavbu a funkci polovodičové diody a zapojí ji v propustném a závěrném směru, zapojí správně polovodičovou diodu• popíše změnu odporu v polovodičích, pojmenuje některé druhy polovodičů,	jak lze měnit odpor polovodičů polovodiče typu P a N polovodičová dioda další polovodičové součástky

BEZPEČNÉ ZACHÁZENÍ S EL. PROUDEM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• zná základní pravidla pro používání elektrických spotřebičů, ví, jak poskytnout první pomoc při úrazu el. proudem	elektrické spotřebiče v domácnosti ochrana před úrazem el. proudem první pomoc při úrazu el. proudem bezpečné chování při práci s el. přístroji a zařízeními

ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• dokáže charakterizovat strukturu	elektromagnetické vlny a záření

neviditelného a viditelného elektromagnetického záření a uvést některé jejich zdroje	zdroje záření
--	---------------

RADIOAKTIVITA – FORMY ENERGIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí charakterizovat jadernou energii jako energii nukleonů a jádra atomu • umí vyjmenovat druhy jaderného záření a zná způsoby ochrany před nimi • popíše řetězovou reakci a uvede hlavní části jaderné elektrárny 	atomová jádra radioaktivita, užití jaderného záření jaderná reakce, uvolnění jaderné energie jaderný reaktor, jaderná energetika ochrana před zářením jaderná elektrárna
pokrytí průřezových témat EV ZPŽ	

OBNOV. A NEOBNOV. ZDROJE ENERGIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	zdroje energie obnovitelné a neobnovitelné
pokrytí průřezových témat EV, ZPŽ	

ZEMĚ A VESMÍR

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností 	sluneční soustava – hlavní složky měsíční fáze hvězdy – jejich složení
Klíčové kompetence	
Kompetence k učení:	

- osvojí si základní fyzikální pojmy a vztahy
- studuje jednoduché fyzikální texty a vyhledává informace v tištěné i elektronické podobě, získává soubory dat k dalšímu zpracování
- rozvíjí svou představivost
- používá metodu řízeného experimentu
- pracuje s chybou, zamýšlí se nad použitým postupem a správností výpočtu
- řeší úlohy a příklady z praxe
- využívá digitální zdroje a prostředky k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování

Kompetence k řešení problémů:

- analyzuje, plánuje řešení, volí vhodný postup při řešení problému
- samostatně řeší problémy a užívá logické, fyzikální a empirické postupy
- odhaduje a vyhodnocuje reálnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám
- na základě fyzikálních pokusů a získaných zkušeností rozvíjí své logické myšlení
- tvoří hypotézy, které ověřuje nebo vyvrací
- osvojuje si induktivní a deduktivní přístup při řešení problému

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- používá odbornou fyzikální terminologii
- čte fyzikální úlohy s porozuměním
- správně matematizuje problémy a interpretuje výsledky
- prezentuje postupy řešení úloh a fyzikálních pokusů a srozumitelně vysvětluje, proč daný postup volí
- zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- vhodně využívá ICT

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- obhajuje vlastní názor, případně ho mění na základě zjištění nových informací
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se při skupinové práci na řešení úloh podle svých fyzikálních znalostí a dovedností

Kompetence občanské:

- uplatňuje fyziku v různých oborech lidské činnosti (např. práce v domácnosti, doprava, stavební práce, ...)
- zamýšlí se nad věrohodností informací (např. dotazníková šetření, fyzikální údaje v médiích ...)

Kompetence pracovní:

- využívá fyzikální znalosti a dovednosti v řešení netradičních úloh a v praxi
- efektivně využívá pomůcky, kalkulátor a informační a komunikační technologie
- efektivně si plánuje plnění úkolů

4.6.2. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po 2 hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmu a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy
- využití informací, které poskytuje internet

Rozdelení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Pravidla dodržování bezpečnosti práce, se kterými jsou žáci při úvodu do obsahu učiva seznámeni jsou pro ně i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z časti s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají průřezová téma, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí společné a rozdílné vlastnosti látek pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí objasní nejfektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek. - zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky - H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam - mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek
pokrytí průřezových témat OSV RSP	

SMĚSI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje směsi a chemické látky vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití uveďe příklady znečištění vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nevhodnější 	<ul style="list-style-type: none"> - směsi - různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlosť jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody - vzduch - složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva

preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	
pokrytí průřezových témat VMEGS, ES, EV, ZPŽ	

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech • rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech • orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony - prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo - chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin
pokrytí průřezových témat MeV, IVMSR EV, ŽP	

CHEMICKÉ REAKCE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání • přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu 	<ul style="list-style-type: none"> - chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na 	<ul style="list-style-type: none"> - oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost

životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů - soli kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů
pokrytí průřezových témat VMEGS ES, EV ŽP , VČP	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

CHEMICKÉ REAKCE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu • přeče chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu 	- chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost - klasifikace chemických reakcí - slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní - faktory ovlivňující rychlosť chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza - chemie a elektřina - výroba elektrického proudu chemickou cestou
pokrytí průřezových témat VMEGS ES, EV ZPŽ	

ORGANICKÉ SLOUČENINY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a 	- uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků,

<p>použití</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy • rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech • určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu • uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů 	<ul style="list-style-type: none"> - paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva - deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin - přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle
<p>pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS EV ŽP, VDO OOSS</p>	

CHEMIE A SPOLEČNOST

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí využívání prvotních a druhotních surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi • aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze - průmyslová hnojiva - tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika - plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace - detergenty a pesticidy, insekticidy - hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti - léčiva a návykové látky
<p>pokrytí průřezových témat MeV KČPPMS EV</p>	

VČP

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- pozná vybrané chemické látky, samostatně pozoruje a provádí jednoduché chemické pokusy, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje z různých pohledů a nalézá mezi nimi případné souvislosti
- operuje s obecně užívanými chemickými pojmy, znaky a symboly, uvádí věci do souvislosti, propojuje do širších celků poznatky z různých přírodních věd a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na různé přírodní objekty a procesy, svůj vlastní život a jeho plnohodnotné naplňování
- porozumí souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí, posoudí aktivity člověka z hlediska jejich územního dopadu (zda je lokální, oblastní, kontinentální či globální), preferuje co nejfektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejsilnějšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- posuzuje důležitost, spolehlivost a správnost získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů, vyvozuje specifické závěry z již osвоjených obecnějších zákonů, využívá jich poté při řešení problémů či rozhodování v praktických situacích

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem, naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální:

- při řešení týmových projektů a experimentální práci chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá, přispívá k diskuzi v týmu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské:

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, rozpozná poškození lidského organizmu chemickými látkami a umí poskytnout první

pomoc postiženému

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní:

- používá bezpečně a účinně chemikálie (zejména běžně prodávané látky hořlavé, toxické, zdraví škodlivé a žíraté), pomůcky a vybavení laboratoře, dodržuje pravidla bezpečné práce s používáním osobních ochranných pomůcek při práci s nebezpečnými látkami, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

4.6.3. Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu přírodopis si žáci vytvářejí ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznamují se s mnohotvárnými formami života na Zemi a naučí se správně chápout spjatost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. po 2 hodinách týdně. a v 9.ročníku 1 hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají průřezová téma:

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostření

(VDO)

- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	2	1 + 1	1 + 1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OBECNÁ BIOLOGIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů• popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel• rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů• třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek• uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	<ul style="list-style-type: none">- vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života- základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné- význam a zásady třídění organismů- viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití
pokrytí průřezových témat	
EV	
E	
OSV	
RSP	

BIOLOGIE HUB

výstupy	učivo
---------	-------

<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků • vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích • objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> - houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam
pokrytí průřezových témat EV VČP	

BIOLOGIE ROSTLIN

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list) - fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování, - systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradín (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných rostlin, jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> - vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) - rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva - projevy chování živočichů
--	--

pokrytí průřezových témat

EV

VČP

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody • aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů - významní biologové a jejich objevy

pokrytí průřezových témat

OSV, RSP

7. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

OBECNÁ BIOLOGIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel • rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života - základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné

<ul style="list-style-type: none"> třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek 	- význam a zásady třídění organismů
---	-------------------------------------

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<p>- stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování</p> <p>- vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)</p> <p>- rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva</p> <p>- projevy chování živočichů</p>
pokrytí průřezových témat VMEGS ES EV ŽP	

BIOLOGIE ROSTLIN

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin rozlišuje základní systematické 	<p>- anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</p> <p>- fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování,</p> <p>- systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p>

<p>skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <ul style="list-style-type: none"> • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí 	<p>- význam rostlin a jejich ochrana</p>
<p>pokrytí průřezových témat VMEGS OES EV E</p>	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody • aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů - založení herbáře a sbírek - významné biologové a jejich objevy
<p>pokrytí průřezových témat OSV RSP</p>	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

OBECNÁ BIOLOGIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel • rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů • třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života - základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné - význam a zásady třídění organismů

taxonomických jednotek	
------------------------	--

BIOLOGIE ČLOVĚKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla 	<ul style="list-style-type: none"> - fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka - anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti - nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stav, epidemie - životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka
pokrytí průřezových témat EV ŽP , VČP OSV, PH	

GENETIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti uveče příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů 	dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení
pokrytí průřezových témat EV, VČP	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při 	- praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem

<ul style="list-style-type: none"> • poznávání živé a neživé přírody • aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<p>zjednodušené určovací klíče a atlasy, - významní biologové a jejich objevy</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSV, RSP</p>	

9. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

OBECNÁ BIOLOGIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel • rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů • třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života - základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné - význam a zásady třídění organismů
<p>pokrytí průřezových témat MuV LV</p>	

NEŽIVÁ PŘÍRODA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozliší 	<ul style="list-style-type: none"> - Země - vznik a stavba Země - nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie - vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky - půdy - složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, bezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi -

<p>hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<p>geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - geologický vývoj a stavba území ČR - Český masiv, Karpaty - podnebí a počasí ve vztahu k životu-význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>MeV KČPPMS EV ZPŽ</p>	

ZÁKLADY EKOLOGIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> - organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí-globální problémy a jejich řešení, chráněná území

pokrytí průřezových témat

VMEGS
OES, EV
E , ŽP , VČP

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody • aplikuje praktické metody poznávání přírody 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů - významný biologové a jejich objevy
pokrytí průřezových témat OSV RSP	
Klíčové kompetence	
<p>Kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě získaných poznatků je schopen vyvozovat obecné závěry a ukázat platnost obecného závěru na konkrétním příkladu, - využívá získaných poznatků k řešení aktuálních problémů v praxi - samostatně nebo ve skupině vyhledává nové poznatky, třídí je a hledá vztahy mezi nimi a téma dříve získanými, - je schopen hodnotit výsledky své práce a vyvarovat se obdobných chyb při dalších praktických činnostech <p>Kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě svých zkušeností hledá nová řešení aktuálně zadaných úkolů, - aktivně ověřuje správnost svých výsledků, - využívá nově získaných postupů při řešení problémů z praxe <p>Kompetence komunikativní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje ve skupinách a spolupracuje při řešení zadaných úkolů, - prezentuje výsledky své práce, přijímá pochvalu i kritiku svých výsledků a poučí se z vlastních chyb, - při verbální komunikaci užívá správně biologické terminologie <p>Kompetence sociální a personální:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje ve skupině, prosazuje v ní svůj názor a prezentuje výsledky celé skupiny před spolužáky, - aktivně hodnotí svou práci pro skupinu, využívá svých předpokladů pro řešení zadaných úkolů <p>Kompetence občanské:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje hygienická a bezpečnostní pravidla, - chrání své zdraví a zdraví svých spolužáků, při úrazu aplikuje první pomoc a zavolá odpovědného dospělého, - v praxi užívá základní pravidla, jak udržovat kvalitní životní prostředí a jak chránit přírodu <p>Kompetence pracovní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže chránit své zdraví a pracovat v souladu s hygienickými a bezpečnostními pravidly, 	

- vykonává zadanou práci a hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany svého zdraví a životního prostředí

4.6.4. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. Hodinová dotace předmětu je posílena disponibilními hodinami, ve všech ročnících je zeměpis vyučován dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmu a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvarů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiélem
- využití videoprojekcí, využívání interaktivní tabule
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu,)
- kvízy, křížovky, zeměpisné soutěže
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty
- exkurze

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, chemický průmysl v ČR, recyklace surovin, využívání prvotních a druhotních surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na zemi...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, skupenství vody v atmosféře, magnetismus...
- přírodopis: sféry Země, seznámení s vybranými neristy a horninami, koloběh vody v přírodě, důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, půdotvorní činitelé, půdní typy, půdní druhy, podnebí a počasí, rozšíření živočichů a rostlin, CHKO, národní parky,
- globální problémy lidstva s důrazem na ochranu životního prostředí

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, aritmetický průměr, aplikace na výpočet časových rozdílů na Zemi...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: historie států, kultura národů, kulturní památky, historické slohy, hlavní světová náboženství, důvody integračních seskupení...
- cizí jazyky: reálie

Předmětem prolínají průřezová téma:

- VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie

- OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
- EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
- MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
- EGS: objevování Evropy, světa
- MKV: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1 + 1	2	1 + 1	1 + 1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

6. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, ZÁKLADY KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: síť, povrchy, ohniska - uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky • geografická kartografie a topografie - glóbus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásmá, pásmový čas, datová hranice, smluvný čas krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásmá, výškové stupně systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti Vesmír (Měsíc, Sluneční soustava, Slunce)

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy

ŽIVOTNÉ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) 	<ul style="list-style-type: none"> krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy

REGIONY SVĚTA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) – Amerika, Afrika, Asie, Austrálie a Oceánie, Antarktida • modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
<p>pokrytí průřezových témat MuV KD, EP , PM VMEGS ES, OES , JE</p>	

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
---------	-------

<ul style="list-style-type: none"> • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> • obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky • světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura
---	--

pokrytí průřezových témat

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • vztah přírody a společnosti – principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody

8. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy

REGIONY SVĚTA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a

<p>společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <ul style="list-style-type: none"> zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)</p> <ul style="list-style-type: none"> modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
--	---

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> vztah přírody a společnosti – principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody
pokrytí průřezových témat EV VČP	

ČESKÁ REPUBLIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy hodnotí a porovnává na příměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<ul style="list-style-type: none"> místní region – zeměpisná poloha Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech

pokrytí průřezových témat
 MuV
 PSSS
 EV
 E, ŽP

9. ROČNÍK - DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

ČESKÁ REPUBLIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> • místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry) • regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech
<p>pokrytí průřezových témat MuV PSSS EV E, ŽP</p>	

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ SLOŽKY V KRAJINĚ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, 	<ul style="list-style-type: none"> • obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky • globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace • světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně

<p>lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> • regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska
<p>pokrytí průřezových témat MuV PM , PSSS</p>	

REGIONY SVĚTA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů • ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	<ul style="list-style-type: none"> komunikační geografický a kartografický jazyk - statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat geografická kartografie a topografie - praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva
pokrytí průřezových témat	
EV	
E, ZPŽ, ŽP, VČP	
<p>Klíčové kompetence</p> <p>Kompetence k učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě práce s mapou zpracovává informace v ní obsažené, ty třídí a vyvzove obecně platné závěry; - aktivně a samostatně vyhledává aktuální informace a zapojuje je do výuky zeměpisu; - využívá více možností řešení; - hodnotí svoji práci; <p>Kompetence k řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě nově získaných informací (internet, encyklopedie) hledá nová řešení zadaných úkolů; - ověřuje si správnost svých výsledků; - zpracuje samostatný projekt (prezentaci) na zadанé téma; <p>Kompetence komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně komunikuje při skupinové práci; - prezentuje své výsledky, aktivně odpovídá na otázky k tématu; - užívá správně odborné názvosloví; <p>Kompetence sociální a personální</p> <ul style="list-style-type: none"> - je odpovědný za práci skupiny, je schopen prosazovat svůj názor ve skupině; 	

- respektuje názory druhých;

Kompetence občanské

- zná základní pravidla, jak udržet kvalitní životní prostředí a jak chránit přírodu

Kompetence pracovní

- svědomitě vykonává svou práci a hodnotí své výsledky.

4.6.5. Ekologická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu ekologická výchova si žáci vytvářejí ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznamují se s mnohotvárnými formami života na Zemi a naučí se správně chápat sepjetí člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět ekologická výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku 1 hodinu týdně

Vzdělávání v předmětu ekologická výchova:

- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Předmět ekologická výchova úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda:

- chemie : ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Obsahem předmětu jsou mimo jiné průřezová téma Environmentální výchovy

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

- Ekosystémy

ročník	6. ročník
dotace	0 + 1
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

6. ROČNÍK - DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

EKOSYSTÉMY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí vymezit pojmy ekosystém, životní prostředí člověka, složky životního prostředí zná význam lesa a způsoby jeho ochrany dodržuje základní pravidla při poznávání živé a neživé přírody 	Ekosystémy a jejich funkce les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); Tropický deštný les Moře Ekosystémy kulturní krajiny
pokrytí průřezových témat EV E	

ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŽIVOTA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe význam péče o čistotu vody, význam léčivých vod, šetření a ochrany pitné vody zná důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů 	Přírodní zdroje voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); Ovzduší Půda Biodiverzita ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy - biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás);
pokrytí průřezových témat EV ZPŽ	

LIDSKÉ AKTIVITY A PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí vysvětlit význam ekologického zemědělství umí posoudit vliv průmyslu a dopravy na životní prostředí zná důvody třídění odpadů, způsoby označování odpadů výstup zná způsoby řešení odpadového hospodářství v obci 	<p>Krajina a její proměny - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství;</p> <p>Průmysl a životní prostředí Doprava a životní prostředí</p> <p>Odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny);</p> <p>Naše obec (způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství);</p>
pokrytí průřezových témat EV ŽP	

VZTAH ČLOVĚKA K PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí vyhledat údaje o úrovni jednotlivých států na internetu (dle HDP) umí vysvětlit, co ovlivňuje jeho život (kladně i záporně) 	<p>Nerovnoměrnost života na Zemi Prostředí a zdraví Náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); Globalizace a její dopady na životní prostředí Ochrana přírody a krajiny</p>
pokrytí průřezových témat EV VČP	
Klíčové kompetence	

Kompetence k učení

- aktivně a samostatně vyhledává aktuální informace, efektivně je využívá v procesu učení;

- využívá více možností řešení;

- hodnotí svoji práci;

Kompetence k řešení problémů

- na základě nově získaných informací (internet, encyklopédie) hledá nová řešení zadaných úkolů;

- ověřuje si správnost svých výsledků;

- zpracuje samostatný projekt (prezentaci) na zadané téma;

- vnímá problémové situace, přemýší o nesrovnalostech a jejich příčinách, hledá řešení problému;

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, zapojuje se do diskuse;
- aktivně komunikuje při skupinové práci;
- prezentuje své výsledky, aktivně odpovídá na otázky k tématu;

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, je odpovědný za práci skupiny, je schopen prosazovat svůj názor ve skupině;
- respektuje názory druhých;

Kompetence občanské

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitu životního prostředí;
- zná základní pravidla, jak udržet kvalitní životní prostředí a jak chránit přírodu

Kompetence pracovní

- svědomitě vykonává svou práci a hodnotí své výsledky.

4.7. Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvorivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvorivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou

samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10) Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudebníreprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárnování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění,

myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrcími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součástí lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národě a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

4.7.1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního i druhého stupně:

1. – 9. ročník – 1 hodina týdně

Je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí:

Vokální činnosti – práce s hlasem, kultivace převeckého i mluveného projevu

Instrumentální činnosti – hra na jednoduché a dětské hudební nástroje, jejich využití při

reprodukci

Hudebně pohybové činnosti – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

Poslechové činnosti – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Výuka probíhá v kmenových třídách, během výuky se používá audioteknika, hudební nástroje, zpěvníky.

Dále se konají nejrůznější exkurze a navštěvují koncerty různých druhů hudby.

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1
povinnost (skupina)	povinný								
dotace skupiny									

1. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ, INSTRUMENTÁLNÍ, POHYBOVÉ A POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">zpívá a základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlaserytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních foremvyužívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hřereaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodierozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	pěvecký a mluvní projev, pěvecké dovednosti, hlasová hygiena (správné dýchání, držení těla, hlasová a dechová cvičení) tóny vysoké a hluboké, reprodukce slyšeného dětská říkadla, rozpočítadla tón x zvuk hlas mluvený x zpěvný pojmy notová osnova, houslový klíč, nota doprovod písni (orff.), ozvěna, vytleskání rytmu podle vzoru reprodukce pohybů při tanci, hudebně-pohybové hry, hra na tělo výška, síla tónů

2. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ, INSTRUMENTÁLNÍ, POHYBOVÉ A POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">zpívá a základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlaserytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci	tvoření tónu (dechová cvičení, dechová opora), hlavový tón, artikulace (jazykolamy, hlas. cvičení)

<p>nejjednodušších hudebních forem</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<p>rozšiřování hlas. rozsahu</p> <p>pojmy: notová osnova, houslový klíč, nota, pomlka, takt</p> <p>rytmizace písni – metrum x rytmus</p> <p>orff. nástroje, doprovod vlastního pěv. projevu</p> <p>pohybová improvizace, hud.-pohyb. hry, vyjádření hudby pohybem (metrum, tempo, dynamika, směr melodie)</p> <p>barva, délka tónů (nota čtvrtová, půlová celá)</p> <p>hudební nástroje: dechové, bicí, strunné</p> <p>melodie stoupavá x klesavá,</p> <p>hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální</p> <p>interpretace hudby (taneční, ukolébavka, pochodová, veselá, smutná)</p>
---	--

3. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ, INSTRUMENTÁLNÍ, POHYBOVÉ A POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zpívá a základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednoduších hudebních forem • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • rozpozná v proudu znějící hudby některé 	<p>rozšíření hlas. rozsahu</p> <p>realizace písni ve 2/4, 3/4 taktu</p> <p>dvojhlas – kánon</p> <p>délka not (čtvrtová, půlová celá)</p> <p>rytmizace, vytleskání v celém taktu – rytm. zápis</p> <p>doprovod vlastního zpěvu, reprodukce motivů</p> <p>chůze dvoudobá a třídobá, pohybová improvizace</p>

<p>hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<p>hudební nástroje (dechové, strunné, bicí) hudba vážná, zábavná, slavnostní hudební skladatelé (A. Dvořák, B. Smetana)</p>
Klíčové kompetence	
Kompetence k učení	
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí své hudební schopnosti a dovednosti sluchové, pěvecké, rytmické instrumentální a pohybové - osvojí si dovednosti spojené s používáním jednoduchých hudebních nástrojů (Orffův instrumentář) - zná vlastní předpoklady v oblasti hudebně estetického cítění - vytváří si kladný vztah k hudbě - osvojuje si návyky, které vedou k samostatné organizaci vlastního učení - učí se porovnávat a hodnotit svou práci v hodinách, sleduje vlastní pokrok 	
Kompetence k řešení problémů	
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí svou tvořivost, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - vyhledává informace, nachází shodné a odlišné znaky - experimentuje s rytem, zvukem, hlasem - využívá vlastního úsudku a zkušeností - sleduje vlastní pokroky při zdolávání problému, překonává vlastní neúspěch 	
Kompetence komunikativní	
<ul style="list-style-type: none"> - umí formulovat své názory - vyjadřuje se kultivovaně, rozumí známým hudebním termínům - zapojuje se do diskuse 	
Kompetence sociální a personální	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá své chování a jednání, spolupracuje s ostatními při řešení daného problému 	
Kompetence občanské	
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje pozitivní postoj k hudební a dramatické tvorbě - projevuje smysl pro kulturu a tvořivost - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - respektuje a ocení národní kulturní dědictví a tradice - pozitivně se zapojuje do kulturních aktivit školy (besídky, vystoupení) 	
Kompetence pracovní	
<ul style="list-style-type: none"> - plní své povinnosti a závazky - uplatňuje zásady hlasové hygieny a správného držení těla při zpěvu i mluvených projevech - využívá hudební nástroje podle pokynů vyučujícího, pečeje o ně - dbá na bezpečnost svou i druhých - na základě svých hudebních schopností a dovedností využívá hudební nástroj k doprovodné hře i reprodukci jednoduchých skladeb a písni 	

4. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ, INSTRUMENTÁLNÍ, POHYBOVÉ A POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednostirealizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí notvyužívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písničekrozpozná hudební formu jednoduché písničky či skladbyrozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředkůztvární hudbu pohybem s využitím tanecních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamický odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) dvojhlas (kánon) durová a molová tónina písničky ve 2/4, 3/4 taktu zpěv z listu jednoduchých známých písniček notový zápis stupnice C dur – zápis not, houslový klíč, tony podle délky (osminová + pomlky) vytleskávání, rytm. motivu orff. instrumentář – doprovod písniček ve 2/4 a 3/4 taktu, rytm. ozvěna hudební nástroje poslech: B. Smetana, A. Dvořák hudba vážná, zábavná, slavnostní melodie, harmonie (akord) rytmus (těžká x lehká doba, střídání not a pomlkk) vyjádřením hudby pohybem (dvoudobý a třídobý rytmus)

pokrytí průřezových témat

OSV

PH

5. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ, INSTRUMENTÁLNÍ, POHYBOVÉ A POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni rozpozná hudební formu jednoduché písni či skladby ztvárnuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<p>vokální improvizace, hlasová hygiena (frázování, dýchání) dvojglasé písni písni ve 2/3 a 3/4 taktu</p> <p>rozbor notového zápisu (takt, druh, rytmus, melodie)</p> <p>doprovod písni – orff. instrumentář, řazení hudebních nástrojů do skupin státní hymna lidová x uměla píseň, ukolébavka, taneční hudba, koleda B. Smetana, A. Dvořák – život a dílo</p> <p>melodické nástroje (zvonkohra, metalofon, xylofon, ...) jednoduché písni – předehra, mezihra, dohra dynamika (pp, p, mf, f, ff, crescendo x decrescendo), tempo, změna tóniny, transpozice polka, valčík, mazurka (menuet), taneční improvizace taktování, propojení výtvarného projevu s dojemem z hudby</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSV PH</p>	
<p>Klíčové kompetence</p> <p>Kompetence k učení</p> <p>- rozumí obecně používané hudební terminologii - umí vyjádřit svůj názor na základě samostatně získaných informací (internet, knihovna, hudební magazíny, televize)</p> <p>Kompetence k učení</p> <p>- vyhledává a třídí informace - využívá naučené poznatky v praxi - užívá správnou hudební terminologii</p>	

Kompetence k řešení problémů

- dokáže samostatně řešit problémy
- nad problémy logicky a kriticky uvažuje
- před ostatními žáky dokáže obhájit svůj názor

Kompetence komunikativní

- dokáže přednест své dílo (referát) před spolužáky (větším množstvím lidí)
- dokáže říci svůj názor
- toleruje názory jiných a vede diskuzi

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje se spolužáky s kladným výsledkem
- při práci s více lidmi zachovává jistá předepsaná pravidla

Kompetence občanské

- utváří si vztah k uměleckým dílům
- vnímá kulturní dění, které se děje kolem něj
- dokáže si vážit a hájit české i evropské kulturní tradice

Kompetence pracovní

- utvoří si kladný postoj k hudbě a věcmi s ní spojenými

6. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách• realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písničky a skladby různých stylů a žánrů• uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	<ul style="list-style-type: none">- intonační cvičení, vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnice v Dur- zpěv lidových písniček- práce s notovým zápisem- říkadlo, píseň (rytmické vyjádření textu písniček)

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • správně rytmicky doprovází jednoduchou písň na Orffovy nástroje • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, téma i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce známých písni s důrazem na první a druhou dobu taktu - rytmické hádanky, rytmické ozvěny - rytmická hra na tělo - rytmické hudební formy (pochod, polka, valčík) - analytická práce s písňí, jednoduchá písňová forma - jednoduchý doprovod písni na Orffovy nástroje

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> - pochod, polka, valčík - tanecní kroky - hra na dirigenta a orchestr - rytmicko pohybové hry - pohybová improvizace

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v jednoduchém notovém zápisu • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • pozná podle obrázků i podle zvuku nástroje symfonického orchestru, dokáže je rozdělit do 4 základních skupin a vyjmenovat je • sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat • rozliší skladbu vokální a instrumentální, rozliší lidovou a umělou písň • seznámí se s obdobím baroka a 	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání hudebních nástrojů, rozdělení do skupin - písň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - melodram, opera, opereta, muzikál - česká opera - hudba a slovo, hudba a tanec - hudební dílo - autor, doba vzniku - písň a její proměna ve staletích - hudba na jevišti

klasicismu a s vybranými skladbami	
------------------------------------	--

7. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písň a skladby různých stylů a žánrů 	<ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena - lidové a umělé písň (dynamiky, melodie, rytmus) - výběr písni různých období - tóniny, dynamika a její proměny, vokálně instrumentální polyfonie - rytmické a melodické zákonitosti, výrazové prostředky - základní hudební formy - nešvary v hudbě

INSTUMENTÁLNÍ A POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, téma i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu • pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanecních kroků 	Instrumentální a pohybové činnosti prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku.

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvárenému celku • vyhledává souvislosti mezi hudebnou a jinými druhy umění • orientuje se v jednoduchém notovém zápisu • rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnost 	<ul style="list-style-type: none"> - koncert jako hudební forma - analýza významných prvků skladby - fuga, sonáta, symfonie, symfonická báseň - duchovní a světská hudba, kantáta, oratorium - hudební dílo a případně jeho autor - osobnost dirigenta, skladatele a interpreta - programní hudba

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, téma a části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písničky a skladby různých stylů a žánrů 	<ul style="list-style-type: none"> - vokálně instrumentální aktivity individuální, společné - hlasová a rytmická cvičení - rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje - zpěv lidových i umělých písni - akord - divadla malých forem - hudební divadlo a film - zrození jazzu - USA jako kolébka moderní populární hudby - rock - Beatles - folklor a folk

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písňe a skladby různých stylů a žánrů	<ul style="list-style-type: none">- rytmické zákonitosti- výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem- ragtime, swing, blues a jiné

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	<ul style="list-style-type: none">- tanec jako součást velkých hudebních forem- taktování, taneční kroky- další hudebně pohybové činnosti prolínají do ostatních činností v průběhu celého školního roku

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celkuzařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbamivyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<ul style="list-style-type: none">- poslech různých hudebních žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů- analýza významných prvků skladby- hudební forma, hudební dílo a jeho autor- módnost a modernost, provázanost, inspirace a národní povaha v hudbě- hudba a jiné druhy umění- průřez světovými hudebními dějinami - poslech skladeb významných skladatelů jednotlivých období- seznámení se se znaky jednotlivých současných stylů populární hudby

9. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písňě a skladby různých stylů a žánrů 	<ul style="list-style-type: none"> - lidové i umělé písňě - důraz na dynamiku, melodii a rytmus - vokálně instrumentální aktivity individuální a společné - vybrané písňě z různých období - jazz, country, česká trampska píseň, folk, pop a rock - současné hudební styly

INSTRUMENTÁLNÍ A POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písňě a skladby různých stylů a žánrů • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební výrazové prostředky - hudební nástroje historické a současné - společenské tance - základní kroky - country tance

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí 	<ul style="list-style-type: none"> - analýza významných prvků skladby - základní hudební formy - kulturní sloh, hudební dílo a jeho autor - populární hudba 20. století a současné hudební formy - technika nahrávání, nahrávací studia - hudba a díla jiných druhů umění ve staletích

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- rozumí obecně používané hudební terminologii
- umí vyjádřit svůj názor na základě samostatně získaných informací (internet, knihovna, hudební magazíny, televize)

Kompetence k řešení problémů

- analyzuje hudbu jako prostředek k sebezdkonalování

Kompetence komunikativní

- diskutuje se spolužáky o daných hudebních problematikách (kvalita hudby, textů...)
- svobodně vyjadřuje své názory,
- projevuje se kulturně
- hodnotí přínos hudebního působení na jedince, kvalitu mezilidských vztahů, osobní rozvoj
- používá metody nonverbální komunikace

Kompetence sociální a personální

- uvědomuje si důležitost role jednotlivce
- má vybudovanou sebedůvěru na základě pozitivního hodnocení ostatními žáky
- uvádí do praxe zásady etického chování (školní akce, koncerty atd.)
- na příkladech z hudby znázorňuje nezbytnost přebírání zkušeností a metod pro vlastní zdokonalování
- podporuje rozvíjení osobních ctností

Kompetence občanské

- respektuje, chrání a oceňuje naše i zahraniční hudební tradice a dědictví
- má pozitivní postoj k různorodým uměleckým dílům, smysl pro kulturu, estetiku a tvořivost
- chápe důvod odlišnosti ostatních národů a menšin objasněním jejich historického (a hudebního) vývoje

Kompetence pracovní

- na základě osobní praktické zkušenosti proniká do principů a funkcí jednotlivých hudebních nástrojů
- hudební pravidla a smysl jejich dodržování převádí na situace běžného života
- při hudebních projevech rozvíjí i stránku pohybového vyjádření

4.7.2. Výtvarná výchova

Časové vymezení předmětu:

3. ročník - 1 hodina týdně
4. ročník - 2 hodiny týdně
5. ročník - 2 hodiny týdně
6. ročník – 2 hodiny týdně
7. ročník – 1 hodina týdně
8. ročník – 1 hodina týdně
9. ročník – 2 hodiny týdně (zaměřeno na počítačovou grafiku)

Dle počtu žáků ve třídách je možné, že bude výuka tohoto předmětu realizována sloučením dvou ročníků.

Předmět slouží k rozvoji tvůrčí činnosti jednotlivých žáků a jejich subjektivity. Učí děti chápát umělecký proces jako prostředek poznání a komunikace. Vede děti k citlivému užívání uměleckých vyjadřovacích prostředků, včetně nejnovějších ICT.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítacové učebně, v Duhové dílně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru, exkurze). Formy a metody práce jsou vybírány podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, časté jsou také skupinové a kolektivní metody práce a krátkodobé projekty.

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	0	0	1	2	2	2	1	1	2
povinnost (skupina)	povinný								
dotace skupiny									

1. ROČNÍK - DOTACE: 0 - VÝSTUPY JSOU SOUČÁSTÍ PŘEDMĚTU ESTETICKÁ VÝCHOVA

2. ROČNÍK - DOTACE: 0 – VÝSTUPY JSOU SOUČÁSTÍ PŘEDMĚTU ESTETICKÁ VÝCHOVA

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky • rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou 	<p>rozvíjení pozorovacích schopností a paměti, využívání dětských zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>výtvarný rytmus – řazení, otisky, vystřihování, kontrast barev, koláž, frotáž, modelování</p> <p>další výtvarné techniky</p> <p>kresba různým materiálem</p> <p>teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy, jejich výrazové možnosti, míchání barev</p> <p>hra s barvou</p>

<p>dosavadní zkušeností</p> <ul style="list-style-type: none"> • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • 	
<p>Pokrytí průřezových témat EV VČP OSV K , KaK</p> <p>Klíčové kompetence</p> <p>Kompetence k učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí plánovat a organizovat svoji práci • je schopen samostatně pozorovat a experimentovat <p>Kompetence k řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> • promýší a plánuje způsob řešení zadané práce a využívá svůj úsudek a zkušenosti □ uvědomuje si zodpovědnost za své jednání <p>Kompetence komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí kriticky zhodnotit výsledky své práce a je připraven o nich diskutovat • kreativně formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory • zvládá naslouchat spolužákům a vhodně reaguje a zapojuje se do diskuze <p>Kompetence sociální a personální</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje ve skupině a podílí se na výsledku týmové práce • podílí se svým přístupem na vytváření příjemné pracovní atmosféry ve třídě • v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá <p>Kompetence občanské</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje druhé a váží si jejich hodnot • je připraven podílet se dle svých možností na reprezentaci školy • má povědomí o tradicích a svátcích <p>Kompetence pracovní</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pracuje s nimi šetrně □ pracuje bezpečně z hlediska svého zdraví i zdraví druhých 	

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ A ZOBRAZENÍ SKUTEČNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků s pomocí učitele volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) • při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporcionalní vztahy a jiné) 	techniky malby a kresby hra s barvou, míchání barev kresba dle skutečnosti nebo předlohy pohyb těla a jeho umístění do prostoru prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření grafické techniky – koláž, frotáž, otisk, umělecká výtvarná tvorba, film, média, ilustrace textů
pokrytí průřezových témat EV VČP OSV K , KaK PRT IVMSR VAMS	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ A ZOBRAZENÍ SKUTEČNOSTI

výstupy	učivo
<p>užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p> <ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) <p>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <ul style="list-style-type: none"> • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>experimentování s barvou</p> <p>zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představy se skutečností</p> <p>psaní, kreslení, stříhání, vytrhávání, řazení písma v jednoduchých krátkých textech</p> <p>uspořádání objektů do celků, statické a dynamické vyjádření, seznámení s funkcí písma, písmeno jako dekorativní prvek</p> <p>tvorba na základě vlastního prožitku – kresba, malba, jejich vztahy, kombinace a proměny v ploše, v prostoru, v objemu</p> <p>rozvoj prostorového vidění, cítění a vyjádření na základě pozorování</p> <p>výtvarné vyjádření zážitků, emocí, myšlenek, událostí, pohybu – malba, kresba, linie, tvar</p>
pokrytí průřezových témat EV	
ŽP	
OSV	
K , KaK	
Klíčové kompetence	

Kompetence k učení

- umí plánovat a organizovat svoji práci
- je schopen samostatně pozorovat a experimentovat

Kompetence k řešení problémů

- promýslí a plánuje způsob řešení zadané práce a využívá svůj úsudek a zkušenosti
- uvědomuje si zodpovědnost za své jednání

Kompetence komunikativní

- umí kriticky zhodnotit výsledky své práce a je připraven o nich diskutovat
- kreativně formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- zvládá naslouchat spolužákům a vhodně reaguje a zapojuje se do diskuze

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině a podílí se na výsledku týmové práce
- podílí se svým přístupem na vytváření příjemné pracovní atmosféry ve třídě
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- respektuje druhé a váží si jejich hodnot
- je připraven podílet se dle svých možností na reprezentaci školy
- má povědomí o tradicích a svátcích

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pracuje s nimi šetrně
- pracuje bezpečně z hlediska svého zdraví i zdraví druhých

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ A ZOBRAZENÍ SKUTEČNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti

DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ PRÁCE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudě	Užití dekorativní a prostorové práce

ČLOVĚK

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Člověk

VÁNOCE, VELIKONOCE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Vánoce, Velikonoce

MALBA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Malba

ČÍM DĚTI ŽIJÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly	Čím děti žijí

a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	
pokrytí průřezových témat OSV PL	

VÝTVARNÉ UMĚNÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	Výtvarné umění

ZOBRAZENÍ REALITY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 	Zobrazení reality

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK, LIDSKÉ TĚLO

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	Člověk, lidské tělo

LIDOVÁ TVORBA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vybírá, kombinuje a vytváří 	Lidová tvorba

<p>prostředky pro vlastní osobitě vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření</p>	
---	--

ČÍM DĚTI ŽIJÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 	<p>Čím děti žijí - uplatňování subjektivity ilustrace</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSV, PL</p>	

PRÁCE S TEXTILNÍM MATERIÁLEM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 	<p>Práce s textilním a jiným výtvarným materiálem</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSV, K</p>	

EXPERIMENT

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<p>Experiment</p>

VÝTVARNÉ UMĚNÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Výtvarné umění

MALBA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	Malba

PROJEKTOVÁ PRÁCE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• ověruje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci <p>pokrytí průřezových témat MeV TMS OSV K</p>	Samostatná práce - projekt: týmová práce na zvolené téma (např. naše třída, škola, vesnice, školní výlet), prezentace projektu.

8. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

GRAFICKÉ TECHNIKY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• orientuje se v grafických technikách• uplatní jednoduché grafické techniky (koláž, grafity) pro vyjádření skutečnosti nebo svých představ	Grafické techniky

TECHNICKÁ KRESBA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vytvoří na základě vnímání a pozorování předmětů a přístrojů denní potřeby grafickou podobu pozorovaného objektu, skupiny předmětů	Technická kresba

PRÁCE S PROSTOREM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Práce s prostorem

REKLAMA A PROPAGACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• začíná se orientovat v oblasti propagační grafiky	Reklama a propagační prostředky
pokrytí průřezových témat OSV, K	

VÁNOCE A VELIKONOCE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Vánoce a Velikonoce

MALBA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly	Malba - aktuální událost

a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	
---	--

ČLOVĚK

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudě 	Člověk

DĚJINY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	Dějiny výtvarného umění

PROJEKTOVÁ VÝUKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	Projekt
pokrytí průřezových témat MeV, PRT, OSV K , KaK	
Klíčové kompetence Kompetence k učení: - uplatňuje vlastní pocity a prožitky - používá aktivní vizuálně obrazné vyjádření - je seznámen se základními pojmy ve výtvarné výchově	

- osvojil si základní zákonitosti při používání různých výtvarných technik

Kompetence k řešení problémů:

- aplikuje kritické myšlení při zhodnocení vlastní práce
- tvorivě přistupuje k práci při řešení výtvarných úkolů
- vyhledává postupy a promýslí techniky vhodné k řešení výtvarných problémů
- využívá vlastní vnímání reality při výběru vhodných prostředků pro její vyjádření

Kompetence komunikativní:

- zapojuje se do diskuse nad výtvarným dílem, k obhajobě vlastního názoru
- respektuje názory druhých
- pojmenovává svoji vnitřní potřebu vlastního vyjádření
- využívá své komunikativní dovednosti při spolupráci ve skupině

Kompetence sociální a personální:

- spolupracuje ve skupině
- vzájemně spolupracuje se spolužáky a pomáhá jim
- respektuje odlišné vizuálně obrazné vyjádření svých spolužáků
- respektuje různá hlediska a pracovní postupy svých spolužáků

Kompetence občanské:

- vytváří si vztah k výtvarným dílům, má zájem o výtvarné umění
- je seznámen s problematikou výtvarné kultury a vývojem výtvarného umění
- přistupuje tolerantně k různorodým kulturním hodnotám
- chápe výtvarné umění jako neoddělitelnou součást lidské existence

Kompetence pracovní:

- vytváří si návyky a dovednosti při výtvarných činnostech
- umí si zorganizovat vlastní práci i práci ve skupině
- osvojil si pracovní postupy jednotlivých výtvarných technik
- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla
- dbá na úklid pomůcek a vlastního pracoviště

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZÁKLADY PRÁCE V UČEBNĚ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem 	<p>Základy práce v PC učebně:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řád počítačové učebny, - zásady bezpečnosti a hygieny práce.

POČÍTAČOVÁ GRAFIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• zná základní typografická pravidla• zná základní pravidla webdesignu• zná rozdíl mezi rastrovými a vektorovými editory	Rozdíly mezi vektorovými a rastrovými grafickými editory Základy typografie (základní informace o tvorbě fontů písma, logotypech, apod.) Základní informace o sazbě, DTP Barvy, nastavení, úpravy Webdesign

RASTROVÝ EDITOR

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem• ovládá práci v rastrových editorech	Základy práce v rastrových programech: - práce s obrázky a fotografiemi.

VEKTOROVÝ EDITOR

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem• ovládá základní práci ve vektorových editorech	Vektorový grafický editor (Zoner Callisto): - prvky vektorové grafiky, - pracovní prostředí vektorového editoru (panely nástrojů, rolety, galerie, palety barev, pracovní plocha, vodící linky), - práce v hladinách, - práce s křivkami, - práce s geometrickými tvary, - práce s textem, - práce s objekty.

EDITOR PRO ANIMACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem• zná základní principy animace	Základní principy animace Základy práce v programu pro animaci (Zoner Gif Animátor)

PROJEKT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>Projekt = vytvoření ve vektorovém editoru :</p> <ul style="list-style-type: none"> - obrázku, - loga, - přáníčka, - přebal na CD/DVD, - letáku - plakátek, pozvánka, reklamní leták, - krabička na dárek - návrh, nakreslení v editoru, výrobek. <p>Projekt = tvorba jednoduché animace v programu pro animace.</p> <p>Projekt = tvorba třídního tabla.</p>
<p>Klíčové kompetence</p> <p>Kompetence k učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá správnou terminologii - získané vědomosti a dovednosti dovede využít v praktickém životě; <p>Kompetence k řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vyhledat potřebné informace na internetu - samostatně zpracuje projekt na zadání téma <p>Kompetence komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí účinně využívat různé způsoby komunikace prostřednictvím ICT a Internetu; - zná a respektuje pravidla pro bezpečnou komunikaci na internetu; <p>Kompetence sociální a personální</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí v případě potřeby požádat spolužáka o radu a pomoc při práci, rovněž je ochoten 	

pomoc spolužákovi nabídnout a poskytnout;
 - účinně se zapojuje do skupinové práce

Kompetence občanské

- učí se respektovat stanovená pravidla prostřednictvím dodržování řádu odborné učebny
- zbytečně neplýtvá dostupnými prostředky (papíry, barva v tiskárně, apod.);
- třídí odpadový materiál

Kompetence pracovní

- udržuje své pracovní místo v pořádku;
- svědomitě plní zadané úkoly a hodnotí svou práci;
- získané zkušenosti a vztah vybudovaný k práci s grafickými programy se může stát základem pro žákovo rozhodování o volbě profesní orientace

4.7.3. Estetická výchova

Vzdělávací obor Estetická výchova se vyučuje v 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně

Vzdělávací obor Estetická výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vznikl sloučením vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy a oblasti Člověk a svět práce. Byla dodržena hodinová dotace a vzdělávací obsah splňuje výstupy. Sloučení těchto předmětů umožnuje lépe uplatňovat mezipředmětové vztahy a citlivěji reagovat na tvůrčí atmosféru ve třídě.

Také organizační zajištění se jeví jako výhodnější pro žáky i učitele. Výuka bude probíhat v kmenové třídě.

Estetická výchova postihuje tvůrčí a pracovní činnosti. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii a invenci. Vedou k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívají k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Tento vzdělávací obor je úzce spjat s ostatními předměty.

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
dotace	2	2	0	0	0
povinnost (skupina)	povinný	povinný	nepovinný	nepovinný	nepovinný
dotace skupiny					

I. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a	tematické práce práce s barvou

<p>třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <ul style="list-style-type: none"> • v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	modelování a organizace prostoru dekorativní práce
pokrytí průřezových témat OSV K	

PRACOVNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje s pomocí učitele podle slovního návodu a předlohy • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • pečeje o nenáročné rostliny • chová se vhodně při stolování 	práce s různými materiály: papír, textil, vlna jednoduché pracovní operace a postupy: překládání, přestřížení, vytrhávání, skládání, lepení, práce se šablonou konstrukční činnosti základní zahradnické práce základy stolování
pokrytí průřezových témat MeV PRT	

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje rozdíly při vnímání události 	tematické práce

<p>různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ • v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>práce s barvou.</p> <p>modelování a organizace prostoru</p> <p>dekorativní práce</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>OSV</p> <p>K</p>	

PRACOVNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje s pomocí učitele podle slovního návodu a předlohy • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • pečeje o nenáročné rostlinky • chová se vhodně při stolování 	<p>práce s různými materiály: papír, textil, vlna</p> <p>jednoduché pracovní operace a postupy: překládání, přestřížení, vytrhávání, skládání, lepení, práce se šablonou</p> <p>konstrukční činnosti</p> <p>základní zahradnické práce</p> <p>základy stolování</p> <p>jednoduché stolování</p>
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>MeV</p>	

PRT

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- umí organizovat svoji práci
- umí vyhledat potřebné informace (z přírody, encyklopedie, internetu.)
- snaží se postřehnout podstatu informací
- je schopen samostatně pozorovat a experimentovat Kompetence k řešení problémů:
- uvědomuje si zodpovědnost za své jednání
- promýší a plánuje způsob řešení zadané práce

Kompetence komunikativní

- umí kriticky zhodnotit výsledky své práce
- kreativně formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- zvládá naslouchat spolužákům a vhodně reaguje a zapojuje se do diskuze

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině a podílí se na výsledku týmové práce
- podílí se svým přístupem na vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- v případě potřeby sám poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanská

- respektuje druhé a váží si jejich hodnot
- je připraven podílet se dle svých možností na reprezentaci školy
- má povědomí o tradicích, svátcích, významných dnech

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pracuje s nimi šetrně
- pracuje bezpečně z hlediska svého zdraví i zdraví druhých

4.8. Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směruje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot¹, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všeestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozdílu zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem o osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobré zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu

jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohem život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodné zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadmerného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všeestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnotu v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostních prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

4.8.1. Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu.

Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku 1 hodinu týdně.

Obsahuje část učiva z původního předmětu Rodinná výchova, rozvíjí u žáků zodpovědnost za své zdraví.

ročník	6. ročník	7. ročník
dotace	1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VZTAHY MEZI LIDMI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek
pokrytí průřezových témat MuV LV OSV SaS , SRaSO , PL , MV , Ko , KaK , ŘPRD , HPPE	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; 	<ul style="list-style-type: none"> - dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví -

<p>dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 	<p>zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenosť, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých poruchy pohlavní identity</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSV HPPE</p>	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí 	<p>- výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy</p> <p>- vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota</p> <p>- tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim – vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim dne</p> <p>- ochrana před přenosnými základní cestou přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty</p> <p>- ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSV PH</p>	

RIZIKO OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se 	<p>- stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k</p>

<p>zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi 	<p>posilování duševní odolnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci - bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tíšnové volání, zajištění bezpečnosti) - manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí
<p>pokrytí průřezových témat OSV SaS</p>	

7. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • vyjádří vlastní názor k problematice 	<ul style="list-style-type: none"> - výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - tělesná a duševní hygiena - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví

<p>zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - režim dne - ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy - bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); zdravotní preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavě (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)
---	--

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> - stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti - civilizační choroby - zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče - auto-destruktivní závislosti - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem; návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu) - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci - bezpečné chování - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu - manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí - živelní pohromy, terorismus

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a 	<ul style="list-style-type: none"> - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce, základní

<p>sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování • dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi 	<p>lidské potřeby a jejich hierarchie</p> <p>- podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p>
---	---

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů 	<p>- sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí</p> <p>- utváření vědomí vlastní identity</p> <p>- seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p> <p>- psychohygiena - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech</p> <p>- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace</p> <p>- respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog,</p>

	efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního chování a jednání
Klíčové kompetence	<p>Kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě získaných poznatků je schopen vyvozovat obecné závěry a ukázat platnost obecného závěru na konkrétním příkladu, - samostatně nebo ve skupině vyhledává nové poznatky, třídí je a hledá vztahy mezi nimi a těmi dříve získanými, <p>Kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě svých zkušeností hledá nová řešení aktuálně zadaných úkolů, - aktivně ověřuje správnost svých výsledků, <p>Kompetence komunikativní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje ve skupinách a spolupracuje při řešení zadaných úkolů, - prezentuje výsledky své práce, přijímá pochvalu i kritiku svých výsledků a poučí se z vlastních chyb, <p>Kompetence sociální a personální:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje ve skupině, prosazuje v ní svůj názor a prezentuje výsledky celé skupiny před spolužáky, - aktivně hodnotí svou práci pro skupinu, využívá svých předpokladů pro řešení zadaných úkolů <p>Kompetence občanské:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje hygienická a bezpečnostní pravidla, - chrání své zdraví a zdraví svých spolužáků, při úrazu aplikuje první pomoc a zavolá odpovědného dospělého, <p>Kompetence pracovní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže chránit své zdraví a pracovat v souladu s hygienickými a bezpečnostními pravidly, - vykonává zadanou práci a hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany svého zdraví a životního prostředí

4.8.2. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. - 5. ročníku
- v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně
- tělesná výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a zdraví
- vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy

Činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj

různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace

- žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v dostatečně vybavené hale, na hřišti v areálu školy, užívá sokolské a fotbalové hřiště, kde improvzuje atletické disciplíny, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu, na dopravním hřišti.

- v úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvíčku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a náradí.

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tělesná výchova na 2. stupni navazuje na obsah učiva prvního stupně a dále je rozvíjí a upevňuje dobré návyky žáků.

Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně. Žáci jsou na hodiny TV na 2. stupni rozděleni dle pohlaví, zvlášť chlapci a zvlášť děvčata. Dle počtu žáků ve třídách se mohou spojovat na hodiny TV žáci dvou po sobě následujících ročníků / např. děvčata 6. a 7. ročníku/.

Výuka probíhá dle ročního období a počasí bud' na hřišti, ve sportovní hale nebo ve volné přírodě.

Vzdělávání v této oblasti vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denní režimu

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytom ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2
povinnost (skupina)	povinný								
dotace skupiny									

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy 	<p>příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení</p> <p>zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla</p> <p>bezpečnost při sportování - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek</p>

DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p>průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení</p> <p>gymnastika - základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti</p> <p>atletika – základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok z místa, hod míčkem</p> <p>základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p>

	plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti
pokrytí průřezových témat OSV PL	

UČENÍ

výstupy	učivo
☐ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	komunikace v Tv – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností vztah ke sportu zásady jednání a chování fair play

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZDRAVÍ

výstupy	učivo
☐ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	příprava organismu příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla bezpečnost při sportování - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek

DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení gymnastika - základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti

<ul style="list-style-type: none"> reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p>atletika - základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok z místa, hod míčkem</p> <p>základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti</p>
---	--

pokrytí průřezových témat

OSV

SRaSO , KaK , ŘPRD

UČENÍ

výstupy	učivo
☐ využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů	komunikace v Tv – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností vztah ke sportu zásady jednání a chování fair play

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZDRAVÍ

výstupy	učivo
☐ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	příprava organismu příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla bezpečnost při sportování - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek

DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení• zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením• spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci prostorech školy	<p>průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení</p> <p>gymnastika - základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti</p> <p>atletika - základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem</p> <p>základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti</p>

pokrytí průřezových témat

OSV

PH

UČENÍ

výstupy	učivo
☐ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci prostorech školy	<p>komunikace v Tv – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností</p> <p>vztah ke sportu</p> <p>zásady jednání a chování fair play</p>

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- poznává zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,
- získávají orientace v základních názorech na zdraví
- chápe zdraví, zdatnost a výkonnost jako významný předpoklad pro duševní pohodu,
- chápe účinky pohybu na zdraví

Kompetence k řešení problémů

- je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím
- poznává postupy ke zvyšování zdatnosti
- využívá osvojené postupy k ovlivňování zdraví a zdatnosti

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje myšlenky, komunikuje při pohybu
- je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím,
- vyjadřuje svůj názor,

Kompetence sociální a personální

- chápe zdraví a zdatnost jako předpoklad pro duševní pohodu, následně pro ovlivnění výběru zájmu, profese
- vnímá prožitky z pohybu a vitality, příjemného prostředí a vztahů, sebehodnocení a hodnocení, přijímání kritiky, pochvaly, výhry a prohry

Kompetence pracovní

- aktivně se zapojuje do činností a aktivit školy podporujících zdraví

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	příprava organismu příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla bezpečnost při sportování - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek

DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových herzorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídyprokazuje bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty v rámci dopravního hřištězařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastní svalovým oslabením	<p>průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení</p> <p>gymnastika - základy gymnastiky – průpravná cvičení, kladina, šplh, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti. Rytmická a kondiční gymnastika.</p> <p>atletika - základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem</p> <p>základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů (vybíjená, fotbal, basketbal, florbal).</p> <p>pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti</p> <p>základy cyklistiky – jednání a bezpečné chování v roli cyklisty</p>

pokrytí průřezových témat OSV,
HPPE

UČENÍ

výstupy	učivo
---------	-------

<ul style="list-style-type: none"> • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupy proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace • užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti 	<p>komunikace v Tv – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností</p> <p>vztah ke sportu</p> <p>zásady jednání a chování fair play</p>
--	--

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<p>příprava organismu příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení</p> <p>zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla</p> <p>bezpečnost při sportování - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek</p>

DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti <ul style="list-style-type: none"> • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her 	<p>průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení</p> <p>gymnastika - základy gymnastiky – průpravná cvičení, kladina, šplh, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti. Rytmická a kondiční gymnastika.</p> <p>atletika - základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem</p> <p>základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů (vybíjená, fotbal, basketbal, florbal).</p> <p>pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity</p>
---	--

pokrytí průřezových témat OSV,
SRaSO

UČENÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupy proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví 	<p>komunikace v Tv – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností</p> <p>vztah ke sportu</p> <p>zásady jednání a chování fair play</p>

<ul style="list-style-type: none"> • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy 	
<p>Klíčové kompetence</p> <p>Kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu, - chápe zdatnost a výkonnost jako významný předpoklad pro duševní pohodu, - chápe účinky pohybu na zdraví <p>Kompetence k řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností - samostatně ohodnocuje úroveň své zdatnosti; - zná postupy ke zvyšování zdatnosti, zkouší navrhovat další postupy - využívá osvojené postupy k ovlivňování zdraví a zdatnosti <p>Kompetence komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje a formuluje myšlenky, komunikuje při pohybu - je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností; - umí vyjadřuje svůj názor, svěří se se zdravotním problémem <p>Kompetence sociální a personální</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe zdraví a zdatnost jako předpoklad pro duševní pohodu, následně pro ovlivnění výběru zájmu, profese - vnímá prožitky z pohybu a vitality, příjemného prostředí a vztahů, sebehodnocení a hodnocení, přijímání kritiky, pochvaly, výhry a prohry <p>Kompetence pracovní</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do činností a aktivit školy podporujících zdraví 	

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jím svou činnost • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnavací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech

pokrytí průřezových témat
OSV
RSP , SaS , SRaSO ,
PH , PL ,
MV , Ko , KaK ,
ŘPRD , HPPE

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnavací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení <p><i>pokud má žák nějaké oslabení</i></p>	základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky - základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

pokrytí průřezových témat
OSV
SRaSO

ČINNOST PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ A ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí <p>vede si tabulkou výkonů, dokáže své výkony hodnotit a porovnávat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování - pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ A PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportoviště, přírody, silničního provozu; předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvorivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného - komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického

<ul style="list-style-type: none"> • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy 	<p>zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>- organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování</p> <p>- historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta</p> <p>- pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží</p> <p>- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování</p>
--	--

ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program, zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení 	<p>- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>- gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí</p> <p>- estetické a kondiční formy cvičení s hudební a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance</p> <p>- úpoly - základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate</p> <p>- atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do délky a do výšky, hod míčkem nebo granátem</p> <p>- sportovní hry - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie děvčata - odbíjená, pálkovaná, ringo, florbal hoši - kopaná, basketbal, florbal, ringo</p> <p>- turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu,</p>

	<p>dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p> <p>- lyžování, sjezdové lyžování, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku - formou lyžařského výcviku, - běžecké lyžování, lyžařská turistika - dle sněhových podmínek, - bruslení</p>
--	---

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOST PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu, • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora 	<p>- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech</p> <p>- organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování</p> <p>- historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta</p> <p>- pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>- her, závodě, soutěží</p> <p>- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování</p>

ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<p>- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>- gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí</p> <p>- estetické a kondiční formy cvičení s hudební a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance</p> <p>- úpoly - základy sebeobrany, základy aikidó,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>judó, karate</p> <ul style="list-style-type: none"> - atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a do výšky, vrh koulí, štafetový běh - sportovní hry - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie - turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, - lyžování, snowboarding, bruslení, běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku- formou zimního sportovního dne in-line bruslení cykloturistiká
--	--

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOST PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvné povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

--	--

ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí <p>zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p> <ul style="list-style-type: none"> zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí - estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance - úpoly - základy sebeobrany, základy aikidó, judo, karate - atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky a do výšky, hod granátem, vrh koulí - sportovní hry - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie - lyžování, snowboarding, běžecké lyžování, lyžařská turistika - dle sněhových podmínek - bruslení <p>In-line bruslení</p> <p>Cykloturistika</p>
Klíčové kompetence	
Kompetence k učení:	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu, - chápe zdatnost a výkonnost jako významný předpoklad pro duševní pohodu, - chápe účinky pohybu na zdraví 	
Kompetence k řešení problémů	
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností - samostatně ohodnocuje úroveň své zdatnosti; - zná postupy ke zvyšování zdatnosti, zkouší navrhovat další postupy - využívá osvojené postupy k ovlivňování zdraví a zdatnosti 	
Kompetence komunikativní	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje a formuluje myšlenky, komunikuje při pohybu - je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností; - vyjadřuje svůj názor, svěří se se zdravotním problémem 	
Kompetence sociální a personální	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe zdraví a zdatnost jako předpoklad pro duševní pohodu, následně pro ovlivnění výběru 	

zájmu, profese

- vnímá prožitky z pohybu a vitality, příjemného prostředí a vztahů, sebehodnocení a hodnocení, přijímání kritiky, pochvaly, výhry a prohry

Kompetence pracovní

- aktivně se zapojuje do činností a aktivit školy podporujících zdraví

4.9. Člověk a svět práce

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiélem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům

(tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k

organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě

- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

4.9.1. Pracovní činnosti

Časové vymezení předmětu

V 1. a 2. ročníku je obor integrován do předmětu Estetická výchova.

- 3. ročník 1 hodina týdně
- 4. ročník 1 hodina týdně
- 5. ročník 1 hodina týdně

Dle počtu žáků ve třídách je možné, že bude výuka tohoto předmětu realizována sloučením dvou ročníků.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organiizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i ve skupině. Jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Při pracovních činnostech uplatňují tvořivost a vlastní nápady.

ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
dotace	1	1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny			

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRACOVNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• pracuje s pomocí učitele podle slovního návodu a předlohy• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování• pečeje o nenáročné rostliny	práce s různými materiály: papír, textil, vlna jednoduché pracovní operace a postupy: překládání, přestřížení, vytrhávání, skládání, lepení, práce se šablonou, navlékání, opracování

<ul style="list-style-type: none"> • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování 	a třídění materiálu konstrukční činnosti základní zahradnické práce základy stolování jednoduché stolování
pokrytí průřezových témat OSV SRaSO , K , KaK	
Klíčové kompetence Kompetence k učení - učí se plánovat a organizovat svoji práci - je schopen samostatně pozorovat a experimentovat	
Kompetence k řešení problémů - uvědomuje si zodpovědnost za své jednání - promýšlí způsob řešení zadané práce a využívá svůj úsudek a zkušenosti	
Kompetence komunikativní - umí kriticky zhodnotit výsledky své práce a je připraven o nich diskutovat - zvládá naslouchat spolužákům a vhodně reaguje	
Kompetence sociální a personální - spolupracuje ve skupině a podílí se na výsledku týmové práce - podílí se svým přístupem na vytváření příjemné atmosféry ve třídě - v případě potřeby sám poskytne pomoc nebo o ni požádá	
Kompetence občanská - respektuje druhé a váží si jejich hodnot - je připraven podílet se dle svých možností na reprezentaci školy - má povědomí o tradicích a svátcích	
Kompetence pracovní - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pracuje s nimi šetrně - pracuje bezpečně z hlediska svého zdraví i zdraví druhých	

4. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PRACOVNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým 	práce s různými materiály: papír, textil, vlna bezpečnost práce, organizace pracovního místa, pracovní hygiena

<p>materiálem prvky lidových tradic</p> <ul style="list-style-type: none"> • za pomocí učitele volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • pracuje s pomocí učitele podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • provádí jednoduché pěstitelské činnosti • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 	<p>práce s drobným materiálem, zjišťování vlastností a práce s různým materiálem (papír, textil, modelovací hmota, přírodní materiál)</p> <p>pracovní operace: zdokonalování již osvojených pracovních operací a postupů, děrování, skládání složitějších výrobků, vystřihování, různé druhy stehů, tkaní, další techniky dle možností</p> <p>práce se stavebnicí</p> <p>základy stolování – pravidla správného stolování, jednoduchá úprava stolu</p> <p>základní zahradnické práce</p> <p>pěče o rostliny</p>
<p>pokrytí průřezových témat OSV SRaSO , K</p>	

5. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PRACOVNÍ ČINNOSTI, PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<p>práce s různými materiály: papír, textil, vlna</p> <p>práce s daným materiálem, využívání a zkoumání vlastností materiálu</p> <p>jednoduché pracovní postupy – děrování, polepování, vystřihování, modelování,</p> <p>druhy pomůcek, nástrojů a náčiní ke zpracování různých druhů materiálů</p> <p>poučení o bezpečnosti práce, uspořádání pomůcek na pracovním stole</p>

<ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny 	správné stolování, společenské chování péče o rostliny
pokrytí průřezových témat OSV SRaSO , K , KaK	
<p>Klíčové kompetence</p> <p>Kompetence k učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák se učí plánovat a organizovat svoji práci - je schopen samostatně pozorovat a experimentovat - snaží se vyjadřovat pomocí obecně užívaných termínů <p>Kompetence k řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák si uvědomuje zodpovědnost za své jednání - promýšlí a plánuje způsob řešení zadané práce a využívá svůj úsudek a zkušenosti - využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem <p>Kompetence komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí kriticky zhodnotit výsledky své práce a je připraven o nich diskutovat - zvládá naslouchat spolužákům a vhodně reaguje a zapojuje se do diskuze - snaží se formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně <p>Kompetence sociální a personální</p> <ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje ve skupině a podílí se na výsledku týmové práce - podílí se svým přístupem na vytváření přijemné atmosféry ve třídě - v případě potřeby sám poskytne pomoc nebo o ni požádá - chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu <p>Kompetence občanská</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje druhé a váží si jejich hodnot - žák je připraven podílet se dle svých možností na reprezentaci školy - má povědomí o tradicích a svátcích 	

- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

- žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pracuje s nimi šetrně
- pracuje bezpečně z hlediska svého zdraví i zdraví druhých
- dodržuje vymezená pravidla.

4.9.2. práce s technickými materiály

Práce s technickými materiály

Charakteristika vyučovacího předmětu

V rámci vzdělávacího oboru „Člověk a svět práce“ byl na základě materiálně technických podmínek naší školy zaveden tematický okruh „Práce s technickými materiály“ jako vyučovací předmět.

Tento vyučovací předmět se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Žáci se učí pracovat s různými materiály, učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost.

Vyučovací předmět „Práce s technickými materiály“ je zaveden v 6. ročníku v rozsahu jedné hodiny týdně.

Výuka probíhá v kmenové učebně nebo v odborné učebně fyziky.

ročník	6. ročník
dotace	1
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

6. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

BEZPEČNOST A HYGIENA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu	bezpečnost a hygiena práce při výuce předmětu Práce s technickými materiály

TECHNICKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technický výkres základy technického kreslení

TECHNICKÉ PRÁCE

PRÁCE SE DŘEVEM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje	práce se dřevem

<p>technologickou kázeň</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 	
--	--

PRÁCE S KOVEM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 	práce s drátem a plechem

PRÁCE S PAPÍREM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s 	výroba papíru (historie a současnost) ruční papír – výroba, využití (přání, desky knih, ...)

<p>vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; 	
---	--

MODELÁŘSTVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; 	modelářství jako koníček druhy materiálu, druhy modelů, maketa výroba modelu z papíru

PRÁCE S TEXTILEM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • připraví si vlastní jednoduchý postup práce • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a 	výroba textilu batika, savování

nářadím;	
----------	--

PRÁCE S PLASTY A KOMPOZITY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; 	práce s plasty
Klíčové kompetence	
Kompetence k učení	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá správnou terminologii a názvosloví - získané vědomosti propojuje s poznatky z fyziky a chemie a dalších předmětů - získané vědomosti a dovednosti dovede využít v praktickém životě 	
Kompetence k řešení problémů	
<ul style="list-style-type: none"> - promýslí a plánuje nejhodnější postup pro řešení zadaného technického úkolu - při řešení nových problémů aplikuje již osvědčené způsoby řešení obdobných úloh - umí vyhledat potřebné informace v odborné literatuře nebo na internetu 	
Kompetence komunikativní	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchému technickému výkresu - umí vysvětlit, jak bude při práci postupovat a logicky tento postup zdůvodnit 	
Kompetence sociální a personální	
<ul style="list-style-type: none"> - umí v případě potřeby požádat spolužáka o radu a pomoc při práci; rovněž je ochoten pomoci spolužákovi nabídnout a poskytnout - při plnění skupinových úkolů umí žák účinně spolupracovat se spolužáky 	
Kompetence občanské	
<ul style="list-style-type: none"> - učí se respektovat stanovená pravidla prostřednictvím dodržování rádu odborné učebny - třídí odpady a je si vědom významu tohoto svého počínání - zachází se svěřenými pomůckami šetrně a respektuje tak princip společného vlastnictví 	

Kompetence pracovní

- udržuje pořádek na pracovišti a při práci dodržuje pravidla bezpečnosti práce
- získané zkušenosti a vztah vybudovaný k práci s technickými materiály se může stát základem pro žákovo rozhodování o volbě profesní orientace

4.9.3. Volba povolání

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět volba povolání si klade za cíl vypěstovat u žáků dovednosti nezastupitelné při rozhodování o důležitých životních krocích a při plánování vlastní budoucnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení.

Předmět volba povolání se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po 2 hodinách týdně.

Vzdělání je zaměřeno na

- získání dovedností spojených se sebepoznáním a využitím vědomostí
- uvědomování si vlastní zodpovědnosti při rozhodování
- osvojení základních prvků techniky a strategie akčního plánování
- pochopení jak realisticky hodnotit své silné a slabé stránky
- seznámení se s charakteristikami frekventovaných povolání, s jejich učebními plány
- vyhledávání, hodnocení a využívání informací důležitých při volbě budoucího profesního zaměření
- získání dovedností, které lze využít v zátěžových životních situacích spojených s přechodem ze základní školy na střední
- získání dovedností spojených s orientací se na trhu práce

Předmětem se prolínají průřezová téma

OSV – pomáhá porozumět sobě samému a druhým

VDO – vede k asertivnímu jednání, rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku

EGS – rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí

MV – napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou

EV – vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí

MV – přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace

ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

8. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOLBA POVOLÁNÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně vyhledává potřebné informace, orientuje se v tabulkách a grafech zaměstnanosti • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce • analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu 	<p>- trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>- volba profesní orientace - základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>- možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</p> <p>- zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>- podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p> <p>sebepoznání zdravotní stav charakterové typy temperament technika sebepoznávání akční plánování typy akčních plánů akční plánování jako významná pomůcka při rozhodování seznamení s nejfrekventovanějšími profesemi pomocí videozáznámů z ÚP práce s materiály získanými z ÚP práce s materiály získanými ze SŠ vyhledání informací na internetu materiály z ÚP</p>

pokrytí průřezových témat

MeV

KČPPMS

OSV

RSP , SaS , SRaSO , PH , PL , MV , Ko , KaK

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOLBA POVOLÁNÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí• posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy• využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání• prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce• analyzuje etické aspekty různých životních situací	<p>adaptace na životní změny informace získané z ÚP, videozáznamy z ÚP informace z ÚP, PPP, tisku a internetu akční plánování sepsat jazykově, stylisticky a graficky vhodně upravený úřední dopis vytvářet modelové situace (stručně a věcně odpovědět na inzerát, nabízející uplatnění v určitém povolání a sestavit vlastní dostatečně atraktivní inzerát) v úředním styku kultivovaně vystupovat, projevovat žádoucí sociální dovednosti a dbát na vhodnou úpravu svého zevnějšku při rozhovoru s budoucím zaměstnavatelem klást vhodné otázky a snažit se rozumně a správně odpovídat na předpokládané otázky informace z ÚP (možnosti rekvalifikace) zákoník práce</p> <p>- trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>- volba profesní orientace - základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p> <p>- možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</p> <p>- zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní</p>

	životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
pokrytí průřezových témat	
MuV	
LV	
VMEGS	
JE	
MeV	
KČPPMS	
VDO	
OOSS	
OSV	
SRaSO	
Klíčové kompetence	
Kompetence k učení:	
- využívá získaných poznatků k řešení aktuálních problémů v praxi, - je schopen hodnotit výsledky své práce a vyvarovat se obdobných chyb při dalších praktických činnostech	
Kompetence k řešení problémů:	
- na základě nově získaných informací (encyklopedie, internet) hledá nová řešení zadaných úkolů, - využívá nově získaných postupů při řešení problémů z praxe	
Kompetence komunikativní:	
- komunikuje ve skupinách a spolupracuje při řešení zadaných úkolů, - prezentuje výsledky své práce, přijímá pochvalu i kritiku svých výsledků a poučí se z vlastních chyb,	
Kompetence sociální a personální:	
- pracuje ve skupině, prosazuje v ní svůj názor a prezentuje výsledky celé skupiny před spolužáky, - aktivně hodnotí svou práci pro skupinu, využívá svých předpokladů pro řešení zadaných úkolů - pomáhá slabším členům skupiny při pochopení a zpracování zadaného úkolu	
Kompetence občanské:	
- respektuje hygienická a bezpečnostní pravidla, - chrání své zdraví a zdraví svých spolužáků, při úrazu aplikuje první pomoc a zavolá odpovědného dospělého,	
Kompetence pracovní:	

- svědomitě vykonává zadanou práci a hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

4.10. Doplňující vzdělávací obory

4.10.1. Cvičení z matematiky

Cvičení z matematiky - II. stupeň

Cvičení z matematiky bývá vyučováno jako povinně volitelný předmět v 8. ročníku, 1 hodina týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách a v počítačové učebně.

Učivo je zaměřeno jednak na docvičování základního učiva z matematiky, na doučování a procvičení učiva matematiky z nižších ročníků, ale i matematiku z praxe (např. statistika, grafické zpracování dotazníkového šetření, ...). Je dána možnost žákům zvolit si učivo podle svého zájmu. Součástí učiva je i zpracování projektu.

8. ROČNÍK

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">provádí základní početní operace v oboru celých a racionálních číselúčelně využívá kalkulátoružívá ve výpočtech třetí mocninu a odmocninuužívá Pythagorovu větu v rovině i v prostoruzvládá jednoduché početní operace s celistvými algebraickými výrazyřeší reálnou situaci pomocí rovnice	<ul style="list-style-type: none">Celá čísla jednoduché početní operace s celými čísly aplikace znalostí o celých záporných číslech na čísla desetinnáRacionální čísla jednoduché početní operace s kladnými i zápornými racionálními číslyPythagorova věta a především její užití v praxiAlgebraický výraz třetí mocnina a odmocnina mocniny s přirozeným mocnitelem procvičování základního učiva výrazů podle potřeb žákůLineární rovnice a slovní úlohy procvičení ekvivalentních úprav spolehlivé zvládnutí řešení jednoduchých rovnic a slovních úloh

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">samostatně vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data z literatury, denního tisku a internetuodhalí funkční vztahy v textu úlohy,	<ul style="list-style-type: none">Užití diagramů sloupcový a kruhový diagram četnost slovní úlohy

řeší úlohy s využitím funkčních vztahů, vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá potřebnou matematickou symboliku • umí aplikovat vzorce pro obsah kruhu a obvod kružnice v praxi • užívá Thaletovu kružnici v konstrukčních úlohách 	Kruh, kružnice výpočet obvodu a obsahu ve slovních úlohách konstruktivní využití Thaletovy kružnice

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využití matematického aparátu daného ročníku ke zpracování samostatného projektu 	Samostatné projekty

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- osvojí si základní matematické pojmy a vztahy
- vyhledává informace v tištěné i elektronické podobě, získává soubory dat k dalšímu zpracování
- rozvíjí svou představivost
- používá metodu řízeného experimentu
- pracuje s chybou, zamýšlí se nad použitým postupem a správností výpočtu
- řeší slovní úlohy a příklady z praxe
- využívá digitální zdroje a prostředky k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování

Kompetence k řešení problémů:

- analyzuje, plánuje řešení, volí vhodný postup při řešení problému
- samostatně řeší problémy a užívá logické, matematické a empirické postupy
- odhaduje a vyhodnocuje reálnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám
- na základě pokusů nebo zkušeností rozvíjí své logické myšlení
- tvoří hypotézy, které ověřuje nebo vyvrací
- osvojuje si induktivní a deduktivní přístup při řešení problému

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně,

- souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- používá odbornou terminologii a matematický jazykový aparát
 - čte slovní úlohy s porozuměním
 - správně matematizuje problémy a interpretuje výsledky
 - prezentuje postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětluje, proč daný postup volí
 - zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
 - vhodně využívá ICT

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- obhajuje vlastní názor, případně ho mění na základě zjištění nových informací
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se při skupinové práci na řešení úloh podle svých matematických znalostí a dovedností

Kompetence občanské:

- uplatňuje matematiku v různých oborech lidské činnosti (např. informatika, finanční gramotnost, statistika, ...)
- zamýšlí se nad věrohodností informací (např. dotazníková šetření, matematické údaje v médiích ...)

Kompetence pracovní:

- využívá matematické znalosti a dovednosti v řešení netradičních úloh a v praxi
- efektivně využívá pomůcky, kalkulátor a informační a komunikační technologie
- efektivně si plánuje plnění úkolů

4.10.3. Finanční gramotnost

Předmět Finanční gramotnost je vyučován jako povinný předmět v 9. ročníku s dotací 1 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenové třídě a v počítačové učebně.

Výuka se zaměřuje především na rozvíjení samostatného zodpovědného rozhodování ve finanční oblasti, žák by si měl uvědomit, že znalost finanční problematiky mu pomáhá při řešení běžných životních situací a zvyšuje kvalitu jeho života.

Obecným cílem tématu finanční gramotnosti je vzdělat finančně gramotného občana, který se orientuje v současném finančním světě a dosáhne patřičných znalostí, dovedností a hodnotových postojů nezbytných k tomu, aby dokázal finančně zabezpečit sebe a své nejbližší, popřípadě mu umožní vlastní podnikání.

9. ROČNÍK

PENÍZE, MĚNA, CENA, INFLACE

výstupy	učivo
---------	-------

<ul style="list-style-type: none"> na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny popíše vliv inflace na hodnotu peněz 	<p>Co jsou to peníze; Hotovostní a bezhotovostní peníze; Hotovostní a bezhotovostní placení – poštovní poukázky, SIPO, účet, inkaso; Měna – co je to měna, valuty, devizy, kurzovní lístek; Cena – trh, nabídka, poptávka, tvorba ceny, způsob stanovení ceny; Inflace</p>
---	--

HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele 	<p>Co je to rozpočet – osobní rozpočet, rozpočet domácnosti, příjmy domácího rozpočtu, výdaje domácího rozpočtu, sestavení domácího rozpočtu; Typy rozpočtů – vrovnaný rozpočet, přebytkový rozpočet, schodkový rozpočet; Co je to rozvaha – majetek, závazky, sestavení rozvahy; Domácí finance; Práva spotřebitelů – reklamace spotřebního zboží, reklamace potravin, dohled nad ochranou spotřebitele, nekalé obchodní praktiky</p>

FINANČNÍ PRODUKTY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uveďte příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení uveďte a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) uveďte a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing) vysvětlí význam úroku placeného a přijatého uveďte nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít 	<p>Finanční trh a produkt; Toky peněz ve finančních produktech – výnos u produktů k ukládání peněz (vklad, úrok, úroková míra, poplatek, výnos, částka na účtu), náklady u produktů k půjčování peněz (úvěr, půjčená částka, RPSN, celkové náklady na úvěr); Finanční produkty – běžný účet, spořící účet, termínovaný vklad, vkladní knížky, stavební spoření, penzijní připojištění, akcie, podílové listy, dluhopisy, hypoteční úvěr, spotřebitelský úvěr, osobní půjčka, kreditní karty, finanční leasing, splátkový prodej; Pojištění – co je to pojištění, druhy pojištění; Finanční plánování</p>

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- osvojí si základní pojmy a vztahy ze světa financí
- vyhledává informace v tištěné i elektronické podobě, získává soubory dat k dalšímu zpracování
- rozvíjí svou představivost
- používá metodu řízeného experimentu
- pracuje s chybou, zamýšlí se nad použitým postupem a správností výpočtu
- řeší slovní úlohy a příklady z praxe
- využívá digitální zdroje a prostředky k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování

Kompetence k řešení problémů:

- analyzuje, plánuje řešení, volí vhodný postup při řešení problému
- samostatně řeší problémy a užívá logické, matematické, finanční a empirické postupy
- odhaduje a vyhodnocuje reálnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám
- na základě pokusů nebo zkušeností rozvíjí své finanční myšlení
- tvoří hypotézy, které ověřuje nebo vyvrací
- osvojuje si induktivní a deduktivní přístup při řešení problému

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- používá odbornou terminologii
- čte slovní úlohy s porozuměním
- správně matematizuje problémy a interpretuje výsledky
- prezentuje postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětluje, proč daný postup volí
- zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- vhodně využívá ICT

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- obhajuje vlastní názor, případně ho mění na základě zjištění nových informací
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se při skupinové práci na řešení úloh podle svých finančních znalostí a dovedností

Kompetence občanské:

- uplatňuje finanční gramotnost v různých oborech lidské činnosti (např. informatika, matematika, statistika, ...)
- zamýšlí se nad věrohodností informací (např. dotazníková šetření, matematické údaje v médiích ...)

Kompetence pracovní:

- využívá své znalosti a dovednosti v řešení netradičních úloh a v praxi
- efektivně využívá pomůcky, kalkulátor a informační a komunikační technologie
- efektivně si plánuje plnění úkolů

4.10.4. Sportovní a pohybová výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu, obsahové, časové a organizační vymezení

Sportovní a pohybová výchova bývá vyučována jako povinně volitelný předmět v 7. ročníku 2. stupně, 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v kulturních a sportovních zařízeních obce Křenovice, a také v přírodě (lyžování, bruslení).

Předmět sportovní a pohybová výchova směřuje žáky na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Cílem je získání kladného vztahu k pohybovým aktivitám a získání celoživotní potřeby pohybových aktivit.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytom ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Předmětem prolínají průřezová téma:

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuse, lidské vztahy,....
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

7 ROČNÍK

DOTACE: 0+1, POVINNÝ

SPORTOVNÍ A POHYBOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
Žák : volí odpovídající oblečení pro vybrané pohybové činnosti, správně používá terminologii, zvládá techniku vybraných sportovních her, zná pravidla jednotlivých her, zvládá organizaci a řízení herních činností, umí použít různé herní systémy, herní kombinace, herní činnosti, dodržuje pravidla fair play, dokáže zorganizovat školní turnaj, zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, rozvíjí zdravou soutěživost,	přehazovaná, ringo, odbíjená florbal fotbal basketbal házená raketové sporty – badminton, stolní tenis cyklistika bruslení, lední hokej lyžování – sjezdové i běžecké plavání – dle možností

<p>dbá na čestnost a spravedlnost</p> <p>zná základní taneční kroky seznámí se s párovými tanci</p> <p>je schopen prezentovat naučené sestavy na veřejnosti – předtančení školní ples, školní akademie apod.</p> <p>respektuje základy společenského chování při společenských akcích</p>	<p>pochod, polka, $\frac{3}{4}$ rytmus – valčík, polonéza moderní tance lidové tance</p>
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>	
přesahy	
<p>Do: PŘ (8. ročník): Biologie člověka, Vo, Tv</p> <p>Z: PŘ (8. ročník): Biologie člověka, Vo, Tv</p>	
<p>Klíčové kompetence</p> <p>Kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu, - chápe zdatnost jako významný předpoklad pro duševní pohodu, - chápe účinky pohybu na zdraví <p>Kompetence k řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností - samostatně ohodnocuje úroveň své pohybové zdatnosti; - využívá osvojené postupy k ovlivňování zdraví a zdatnosti <p>Kompetence komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje a formuluje myšlenky, komunikuje při pohybu - je schopen diskutovat o problémech souvisejících se zdravím, zdatností a výkonností; - vyjadřuje svůj názor, svěří se se zdravotním problémem <p>Kompetence sociální a personální</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe zdraví a zdatnost jako předpoklad pro duševní pohodu, následně pro ovlivnění výběru zájmu, profese - vnímá prožitky z pohybu a vitality, příjemného prostředí a vztahů, sebehodnocení a hodnocení, přijímání kritiky, pochvaly, výhry a prohry <p>Kompetence pracovní</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do činností a aktivit školy 	

5. Hodnocení žáků školy

Škola má vydaný školní řád, jehož součástí je klasifikační řád (schválený jako samostatný dokument 1. 12. 2018).

V Křenovicích dne 1. 6. 2020

Mgr. Ivan Mazáč
ředitel školy